

plē. slarho

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: VI

BROJ: 5 (55)

Subotica, svibanj (maj) 1999.

Cijena: 10,00 N. din.

**MILOST VAM I MIR OD BOGA, OCA NAŠEGA,
I GOSPODINA ISUSA KRISTA!**

Subotica - katedrala: Presveto Trojstvo s četiri evanđelisti (stropna slika)

PLOD JE DUHA: MIR, RADOST, LJUBAV...

MILOST VAM I MIR OD BOGA OCA...

Još mi je teže pisati ovaj drugi "ratni" uvodnik, od onog uskrsnog. Dok sam pisao prvi, nadao sam se da će za Uskrs bar primirje biti. Ni to nije bilo. Nadao sam se kao i mnogi da će sve ovo "ludovanje" kratko trajati. I od toga ništa. Nadali su se mnogi Subotičani, baš kao i ja, da barem Suboticu neće gađati. To se ipak dogodilo. Nažalost. I puno, puno toga se dogodilo u ovom ratu što je grozno, strašno, tužno, tragično...

Pada mi na pamet razgovor dvojice učenika na putu u Emaus. Kad su "strancu", koji im se pridružio na putu, ispričali što se to sve dogodilo s Isusom Nazarećaninom, onda su tužno konstatali: "A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela" (Lk 24,21). Zanimljiva je Isusova primjedba na tu njihovu "nadu": "O, bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili. Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?" (Lk 24,25-26). Dobro bi bilo, da mi kršćani - koliko god nam je žao i teško zbog svega ovoga što nam se događa - čujemo i primijenimo na sebe taj Isusov prijekor! Doista, nismo li i mi često "bezumni" i "skeptični" prema svemu onom što su "proroci navijestili" a napose prema onom što nam je On, naš Učitelj, izričito rekao. Želim podsjetiti samo na jednu njegovu riječ! Kad su ga ono izvijestili o tragediji koja se dogodila u Siloamu, kad se srušila kula i usmrtila osamnaest osoba, Isus je rekao: "Mislite li da su oni bili veći dužnici od svih Jeruzalemaca? Nipošto, kažem vam, nego ako se ne obratite, svi ćete tako propasti" (usp. Lk 13,1-5). Koliko smo mi već dosada slušali izvješća o ratovima ili tragičnim događajima a da nas to nije potaklo na razmišljanje! Pa i ova tragedija koja nam se događa još mnoge nije "trgla" i vratila Bogu niti je onim "vjernima" umnožila vjeru, učvrstila ufanje i usavršila ljubav. A to bi se trebalo dogoditi!

Dakle, opet ističem - dok se molimo za mir, dok dižemo glas "protesta" protiv nepravdi i zla, dok se uključujemo u razne mirotvorne inicijative - ne smijemo zaboraviti da se moramo OBRATITI i POSTATI BOLJI! Jer strašno se ZLO sručilo na našu zemlju. Moramo se dobrotom i ljubavlju oduprijeti tom zlu!

U tom smislu naći ćete puno poticaja u ovom "Zvoniku". Čini mi se da je "težak" ovaj Zvonik. Nema one naše lepršavosti i zanosa. Sve nas "sadašnji trenutak" jako pritišće. Pa, ipak, kroz sve nazire se tračak svjetla, nade... Nije sve izgubljeno. Nije sve propalo. Uvijek se može početi ispočetka... Kršćani bi trebali prednjačiti u optimizmu, ali i u radu. Ne smijemo pasti u apatiju, u depresiju. Moramo se izdići. Pomagati drugima. Tješiti ih, hrabriti. Moramo čuvati jedni druge. Čuvati jedni drugima "živce". Paziti da nikoga ne povrijedimo. Da sve rado saslušamo. Svima s ljubavlju pomažemo. Sad je na ispitu naša kršćanska ljubav, koja mora biti djelotvorna! Stoga valja oživjeti rad župskih Caritasa... Mora porasti naše kršćansko zajedništvo. Moramo biti svjesniji no ikada da smo braća i sestre. I ne smijemo zaboraviti NIKAKO da se naš Bog OTAC, pravedan ali i milosrdan, "nad zlom žalali". No, On je i SVEMOGUĆ! Zato budimo uporni. Budimo ustrajni molitelji. Kucajmo na njegovo dobro srce. Ponavljajmo često s učenicima u Emausu: "Ostani s nama!" Ne napuštaj nas. Čuvaj nas. Vodi nas... Kad mislimo da ništa ne možemo - Onda prepustimo Njemu sve svoje puteve (usp. Ps 37).

Mjesec koji je pred nama tako će biti bogat sadržajem. Završava uskrsno vrijeme. Započinju svibanjske pobožnosti. S Kraljicom svibnja - molimo za mir! Svetkovina Kristovog uzašašća, nek nas još jednom uputi na prave vrijednosti: "Ako ste suuskrsli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim!" (Kol 3,1-2). Ne zaboravimo na devetnicu Duhu Svetomu. Mir je plod Duha. Surađujmo s Duhom Svetim. Oslušujmo njegove poticaje kako bismo mogli uživati i njegove plodove: radost, mir, ljubav...

I na koncu htio bih vas sve, dragi čitatelji, pozdraviti Pavlovim pozdravom. Ta što vam više i bolje mogu poželjeti od onoga što je on poželio svojim Korinćanima: "Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!" (1 Kor 1,3). Bog, Otac naš, i Gospodin Isus Krist - brat naš, stvarno nam pružaju "milost i mir". Otvorimo svoje biće za te darove...

Vaš urednik

MAJCI UMJESTO CVIJETA

"Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: 'Ženo! Evo ti sina!' Zatim reče učniku: 'Evo ti majke!' I od tog časa uze je učenik k sebi." (Iv 19,26-27)

Osamljenost! Koliko i sama pomisao na nju izaziva u nama tjeskobe, tuge. Koliko je lakše sve nedaće ovog našeg ovozemaljskog proputovanja podnositi zajedno s bratom, suputnikom.

Isus je znao da je nama ljudima teška samoća. Zato nas je tokom svog naučavanja stalno upućivao jedne na druge. Zato je prvu, najveću zapovijed ljubavi prema Gospodinu Bogu našem izjednačio s drugom kojom se zahtijeva ljubav prema bližnjemu (usp. Mt 22,36-40). S križa je Isus svoju majku, predavši je svojem ljubljenom učeniku Ivanu, darovao nama svima za majku. A nas sve kao djecu preporučio, predao njoj u naručaj. Da nikad ne

budemo osamljeni! Isus nam je predao svoju majku da nas savjetuje, štiti, moli s nama...

Svibanj nam se približio ove godine nekako neprimjetno. Ophrvani strahotama rata nismo se uspjeli radovati dolasku proljeća, buđenju prirode, ljepoti življenja. Ali, svibanj nam donosi i ove godine posebnu bliskost s našom nebeskom Majkom, kroz molitve svibanjske pobožnosti. Zaufano ćemo moliti da nas prigrlji i ohrabri, da izmoli svojim moćnim zagovorom milost mira u našoj zemlji. Nadamo se da će svojom majčinskom, toplom ljubavlju ublažiti rane, obrisati svaku suzu, pobuditi nadu u našim srcima.

Isplest ćemo našoj Kraljici mira krunu od pjesama i molitve. Krunice, napose. Darovat ćemo joj ovog svibnja buket dobrih djela, djelotvorne ljubavi prema bližnjemu, ukrašen kršćanskim opraštanjem i nježnošću.

I puni djetinjeg pouzdanja zapjevat ćemo: "Dom nam čuvaj, Božja mati, i sinova naših cvijet. Tvojom molbom nek se vrati Božji mir na cijeli svijet."

Bernarda

Piše: Andrija Kopilović

02. 05. - 5. VAZMENA NEDJELJA

Dj 6,1-7; 1 Petr 2,4-9; Iv 14,1-12

SLUŽBE U CRKVI

Crkvena je zajednica uvijek trebala predstojnike i voditelje. U prvoj Crkvi birali su ih članovi zajednice a apostoli su ih odobrali. Ni danas se zajednica ne može okupljati niti slaviti euharistiju bez predstojnika. Da li će i naše vrijeme znati naći putove da osigura predvodnike zajednica? To je zadaća cijele Crkve, dakle svega Božjeg naroda. Razmislimo o tome. Što neka zajednica više raste i širi se, to postaje neophodnije da se i izvana uredi te da se odrede različite odgovornosti u njoj, odnosno različite službe. Ovaj biblijski odlomak pokazuje da je SLUŽBA ustanovljena kao odgovor na točno određenu potrebu. Zajednica izabire službenike i predlaže ih apostolima. Oni im pak daju nalog i podjeljuju milost polaganjem ruku. Na djelu je dakle uvijek Bog koji izabire, a milošću podjele službe, darom Duha, posvećuje službenike za različita djela koja izgrađuju zajednicu. Crkva je tako uvijek izgrađivana Božjim zahvatom i pozivom ljudima da nastave njegovo djelo.

09.05. - 6. VAZMENA NEDJELJA

Dj 8,5-8.14-17; 1 Petr 3,15-18; Iv 14,15-21

BIT ĆETE MI SVJEDOCI

Evangelje, darom Duha, poprima sveopće razmjere te se tako počinje širiti Crkva koja je tek nastala. U ovom odlomku je pred nama žarki lik đakona Filipa koji propovijeda, krštava i čini mnoga znamenja. On je đakon. Vidi se kako pisac Djela apostolskih razlikuje područje njegova poslanja koje je služba riječi - navještaj i sakrament krsta. Kad je jeruzalemska Crkva čula za taj zamašni đakonski posao, šalje k Filipu u Samariju Petra i Ivana. Oni polažu ruke na one koji su prigrlili vjeru po Filipovu propovijedanju te primaju Duha Svetoga, tj. Potvrdu. Ovaj odlomak je ugrađen u današnju liturgiju kao potvrda Isusove riječi da će On biti sa svojim, do konca vremena upravo po znakovima novoga Saveza a to su sakramenti krsta, potvrde i euharistije. Jednako tako ovaj nas odlomak uvodi u svijest vlastitog poslanja u Crkvi. To je izgradnja tijela Crkve navještajem koji je ponajprije svjedočenje. Takav apostolat i takvo poslanje je zadaća svakog vjernika. S jedne strane je Isusov nalog "bit ćete mi svjedoci", a s druge strane njegovo obećanje "neću vas ostaviti siročad". Jedno s drugim je sudbinski povezano.

16. 05. - 7. VAZMENA NEDJELJA

Dj 1,12-14; 1 Petr 4,13-16; Iv 17,1-11a

S MARIJOM U MOLITVI

Krist se vratio svome Ocu. No on je obećao da će biti sa svojim i da će im poslati Duha. Oni koje on šalje u svijet, očekuju taj dolazak u molitvi spominjući se posljednje Gospodinove volje. U ovom odlomku se očituje atmosfera iščekivanja Duha Svetoga. Ujedno je to i najljepša poruka i pouka o dvije stvarnosti. Prvo: Crkva je jedinstvena - u jedinstvu. Duh ne može sići u zajednicu koja ne bi bila jedno srce i jedna duša. Dapače, tom jedinstvu je u središtu Isusova i naša majka Marija. Drugo: Duha Svetoga se ne može primiti bez molitvenoga iščekivanja. Rekli bismo, oni su jedinstvom i molitvom činili "teren za dolazak Duha". Ako ikad, onda su u našim vremenima te dvije poruke vrlo aktualne. Činiti sve da se očituje jedinstvo svih nas ali onako kako su ga apostoli s Marijom ostvarivali: znači pred Bogom, kome ne može ništa skriveno biti niti ostati nezapaženo. S druge strane, danas osobito osjećamo potrebu činiti prostor za silazak Duha Svetoga kako u nas osobno, tako i u zajednicu. A za to je uvjet jedan jedini ali pravi: sveta molitva. Nijedan vjernik se ne može ispričati kako on to tobože ne može ili nije pozvan na to jer je to bit našeg duhovskog raspoloženja: biti jedno i moliti.

23. 05. - DUHOVI

Dj 2,1-11; 1 Kor 12,3b-7.12-13; Iv 20,19-23

OBNOVA U DUHU

Prodrijevši u srca vjernika Duh se ovdje, kao nekad u dvorani Posljednje večere, očituje tvorcem i vezom jedinstva. On omogućuje da ljudi različitih jezika čuju istu poruku. On ih ujedinjuje da bi mogli svijetu davati jedno svjedočanstvo o ljubavi koju nam Krist daje. Puno puta se nalazimo zbunjeni pred vlastitom nemoći kada nas napast zavede te sustajemo na putu ostvarivanja jedinstva među vjernicima. Ne samo jedinstva među vjernicima različitih Crkava nego i jedinstva unutar naše Crkve. Dobro je danas, na Duhove, posvijestiti si činjenicu da je to i u nama djelo Duha Svetoga. Treba stoga i danas itekako zazivati: pošalji Duha svojega! Tako, i samo tako možemo biti ujedinjeni onim vezom ljubavi koji nadilazi sve naše ljudske i mogućnosti i sposobnosti. Na taj način preobraženi možemo svijetu davati svjedočanstvo kakvu nam je to ljubav Krist ostavio. Stvarno nije svejedno kakvo svjedočanstvo i o kakvoj ljubavi kršćani govore i svjedoče. Humanizam, tolerancija i aktivna djela ljubavi su zajednička baština svih ljudi, ali Kristova ljubav je baština kršćana. Ta je ljubav, pak, ljubav davanja života za drugoga.

Iz sadržaja:

- *Crkva i rat u SRJ*4
- *Odjeci Uskrsa ratne godine 1999.*6
- *Odgoden "Dan mladih"*8
- *Dan ministranata*10
- *Kotorski biskup o položaju Hrvata u Boki*11
- *Svećenici SRJ moći će služiti mise u Bajskom trokutu u Mađarskoj*12
- *Molitve za MIR u Novom Sadu*12
- *80. rođendan kardinala Kuharića*13
- *Starost je milosno vrijeme* ...29
- *Sombor u brojkama*30
- *Pisma o Stipanu*35

30. 05. - PRESVETO TROJSTVO

Izl 34,4b-6.8-9; 2 Kor 13,11-13; Iv 3,16-18

BOG MILOSRĐAN I MILOSTIV

Božje očitovanje Mojsiju na Sinaju ovičeno je tajnom. Oblak, munja, potres zemlje. Mojsije otkriva da je taj "strašni" Bog, sudac naroda, ujedno i milosrđe, nježnost i praštanje. "Jahve - onaj koji jest" spasitelj je svoga naroda. Ovo iskustvo Mojsijevo a i cijeloga Izabranoga naroda daje im za pravo da povjeruju u Boga milosrdna i milostiva. Ujedno spoznaju Boga koji je brižan i nježan, dapače onaj koji je bogat ljubavlju i milosrđem. Iz ovog odlomka knjige Izlaska na kojoj se gradi cjelokupna vjera Izraela, nadgrađuje se i naša vjera. Isus, sin Očev nam je sve te vlastitosti Božje objavio u takvoj punini da se naša vjera oslanja na Boga kao Oca. U Godini Boga Oca ovaj blagdan nam je osobito drag jer kroz cijelu spasenjsku povijest osjećamo prisutnost Božjega očitovanja. No ta vjera za Boga biva samo onda činjenicom u nama ako se prema njemu i odnosimo kao djeca prema Ocu. Stoga je ta vjera stvarno očitovanje oslanjanja, pouzdanja i predanja Božjem milosrđu i dobroti. Ovog puta se to događa preko jedinoga posrednika i našega spasitelja Isusa Krista, u snazi onoga Duha po kojemu i danas više nego ikada kličemo: Abba - Oče.

CRKVA I RAT U SRJ

Nažalost, strahote ratnih razaranja i stradanja u SRJ još uvijek traju. Stoga i u ovom broju rubriku "Aktualno" posvećujemo onome što Crkva Kristova poduzima za zaustavljanje ovog strašnog rata na našim prostorima. Ima puno inicijativa. Puno apela, konkretnih poticaja i djela, a najviše molitava za mir. Pokušali smo za Vas, dragi čitatelji, načiniti izbor onog najbitnijeg. Neka nam ovo svima posluži kao poticaj za daljnju molitvu za mir i življenje Kristovog evanđelja, osobito njegove zapovijedi ljubavi u svojim odnosima sa svim ljudima bez obzira na vjeru i narodnost.

PAPA I SVETA STOLICA ZA MIR U SRJ

I mi smo pozvani osobno susresti Uskrslog Gospodina i postati njegovi navjestitelji i svjedoci, kao što to bijahu žene i učenici.

"Ufanje mi uskrslo je, Krist, moj Gospod i sve moje", ponavljamo i mi danas, moleći od njega hrabrost vjernosti i ustrajnost u dobru. Molimo nadasve za mir, dar koji nam je on postigao svojom smrću i uskrsnućem. Molimo da dragocjeni dar mira bude udijeljen osobito našoj braći na Kosovu, gdje uskrsna zvona nisu proglasila svetkovinu i gdje se, nažalost, nastavlja rat s razaranjima, protjerivanjima i smrću. /Uskrsni ponedjeljak, 5. 04. 1999./

UVIJEK JE TRENUTAK ZA MIR - NIKAD NIJE KASNO ZA PREGOVORE

Na Trgu svetoga Petra u Rimu na Cvjetnicu 28. ožujka s papom Ivanom Pavlom II., na molitvi za mir na Kosovu okupili su se brojni mladi, te muškarci i žene dobre volje, članovi različitih udruga vjerskoga i laičkog nadahnuća. Na rukama su nosili crne trake i maslinove grančice kao znak mira.

Nakon molitve Anđeoskog pozdravljenja, Sveti Otac je rekao: "Neka te grančice budu znakom onoga mira za kojim žude narodi balkanskoga područja! Na današnji dan žarko molimo 'Kneza mira' koji nam se prikazuje tako slab, da nadahne sve one koji uzimaju oružje! Neka prevladaju bratstvo i razumijevanje nad snagama mržnje i u tom dijelu Europe! Papa je s narodom koji trpi i svima viče: **uvijek je trenutak za mir! Nikada nije prekasno za susrete i pregovore**". /Cvjetnica, 28. 03. 1999./

PAPA POZVAO NA ZAUSTAVLJANJE RATA NA KOSOVU

"Postojano tražim da se ulože svi mogući napori da dođe do uspostave

mira u regiji da pučanstvo može živjeti u bratstvu na svojoj zemlji... Nasilje nikada ne predstavlja pravi put za izlazak iz krize. Primjereno je stoga ušutkati oružje i prestati s osvetničkim djelovanjima kako bi se sve strane vratile pregovorima, sa željom da se što prije dođe do sporazuma koji će poštivati različite narode i kulture, pozvane da izgrade zajedničko društvo koje će se temeljiti na temeljnim slobodama. Takav tijek moći će potom biti upisan u povijest kao nova obećavajuća odrednica europske izgradnje." /Članovima Vijeća Europe/

NADBISKUP TAURAN O KOSOVSKOJ KRIZI

Nadbiskup Jean-Louis Tauran boravio je na Veliki četvrtak, 1. travnja, u Beogradu, gdje je razgovarao s jugoslavenskim političarima i s patrijarhom SPC Pavlom.

Tajnik Svete Stolice za odnose s drugim državama nadbiskup Jean-Louis Tauran je istaknuo kako se Sveta Stolica uvijek nada da će se politički problemi riješiti dijalogom, poštujući povijest i zakon, istodobno priznavajući potrebu za humanitarnom intervencijom.

On se osvrnuo i na poziv pape Ivana Pavla II. upućen američkome predsjedniku Billu Clintonu, predsjedniku SR Jugoslavije Slobodanu Miloševiću i glavnom tajniku NATO-a Javieru Solani Madariagi da se za uskrsne blagdane uspostavi prekid vatre.

Papa se nadao da će ti dani dati vremena svim stranama da sagledaju trenutno stanje, a ljudima bi značili vrijeme mira, mišljenja je Tauran. Podsjećajući na napore Svete Stolice da se kosovska kriza riješi mirnim putem, Tauran je istaknuo kako vrijeme kada ljudi napuštaju svoje domove dok na njih padaju bombe nije pravo vrijeme za dijalog i pregovaranje. Nadbiskup Tauran još je jednom izrazio nadu da će svi odgovorni prihvatiti mirovnu inicijativu Svete Stolice kako bi se kriza riješila mirnim putem.

PAPA POSLAO PISMO POTPORE BEOGRADSKOME NADBISKUPU

Papa Ivan Pavao II. uputio je, 19. travnja, pismo potpore rimokatoličkome beogradskom nadbiskupu i predsjedniku Jugoslavenske biskupske konferencije Francu Perku. Pismo prenosimo u cijelosti: "S dubokom boli svaki dan pratim pogoršanje tragičnih ljudskih prilika u raznim područjima

Jugoslavije, a posebno na Kosovu. S posebnim osjećajima bliz sam pastirima i vjernicima katoličke zajednice kao i svim ljudima dobre volje koji se trude pomoći onima koji trenutno više pate jer im nedostaje ljubav njihovih dragih, silom odvedenih iz njihovih kuća i nepravedno prisiljenih živjeti daleko od svoje vlastite zemlje. U isto vrijeme želim uvjeriti Vas, poštovani brate, i sve biskupe u Jugoslaviji da će ova Apostolska Stolica nastaviti svoja zalaganja za mir kako bi se izbjegle nove patnje tog stanovništva, a posebno onog na Kosovu koje ih je doživjelo na tako tragičan način. Treba na kraju podsjetiti sve odgovorne za nacionalni i međunarodni život kako je uvijek moguć put dijaloga i da taj put uvijek dovodi do časnih rješenja među stranama u poštivanju ljudi i žena iste zemlje, djece istoga Oca koji je na nebesima. To je također u ovome tragičnom trenutku molitva cijele Crkve koja vam je bliža nego ikada, zazivajući jednoglasno Gospodina da učine da se u vašoj dragoj zemlji rodi zvijezda mira u poštivanju prava svakog Božjeg stvorenja. S tim osjećajima šaljem Vama poštovani brate, kao i svim biskupima Jugoslavije moj apostolski blagoslov." /IKA/

NUNCIJ U BEOGRADU: S KATOLICIMA SE U SRJ POSTUPA NORMALNO

Apostolski nuncij u Beogradu nadbiskup **Abril y Castello Santos** istaknuo je u razgovoru za ekumensku agenciju ENI, kako jugoslavenske vlasti dobro postupaju s biskupom **Markom Sopijem** koji stoluje u Prizrenu, te ne vrše progone katolika u Jugoslaviji. Nadbiskup je rekao da ne postoje pouzdani podaci o svakoj pojedinoj župi i samostanu u Srbiji, ali može posvjedočiti kako ne postoji "anti-katolički pritisak u Beogradu ili Srbiji, nego se s katolicima postupa 'normalno'". Na Kosovu postoje 23 rimokatoličke župe, te 37 svećenika i 76 redovnica, a crkveno pripadaju skopsko-prizrenskoj nadbiskupiji koja je podijeljena jugoslavensko-makedonskom granicom. "Koliko je meni poznato", rekao je nuncij, "svi su katolički svećenici još uvijek u svojim župama na Kosovu. Međutim, neki su katolici morali napustiti svoje domove, premda nemamo pouzdane podatke o kojem je broju riječ. Koliko ja znam, niti jedan katolik nije poginuo niti je njegova kuća razrušena u tijeku kosovske krize." Nuncij Castello također je istaknuo da sve što kršćani u Jugoslaviji mogu trenutno učiniti jest zajednički se moliti i raditi za mir.

Nadbiskup Perko

JEDINO ORUŽJE - MOLITVA ZA MIR

Agencija ENI prenosi i izjavu beogradskoga rimokatoličkog nadbiskupa **Franca Perka**. Nadbiskup Perko je izjavio kako su katolici manjina u Jugoslaviji, pa je prirodno da se boje budućnosti. Također je dodao kako je Katolička Crkva u Jugoslaviji stalno pozivala na mir i humano rješenje kosovske krize, no snage protivne dijalogu bile su prejake. "Niti jedan rat nije pravedan, a samo Bog može dati sud o odgovornosti političara", rekao je 70-godišnji nadbiskup, zaključivši kako kršćani u Jugoslaviji mogu učiniti vrlo malo i jedino im je oružje molitva za mir.

EKUMENSKO VIJEĆE CRKVI UPUTILO POZIV ANNANU

"Pišemo vam kako bismo izrazili duboku zabrinutost zbog vojne intervencije NATO-a u Saveznoj Republici Jugoslaviji", piše u pismu kojega su potpisali generalni tajnik CEC-a **Konrad Raiser**, generalni tajnik KEK-a **Keith Clements**, tajnik Svjetskoga luteranskog saveza **Ishmael Noko** i tajnik Svjetskoga reformiranog saveza **Milan Opocensky**. "Upućujemo vam svoj apel kako bi pojačali napore Ujedinjenih naroda za postizanje pravednoga i trajnoga mira u sukobu na Kosovu.

Vojna intervencija NATO-a na Kosovu udaljuje rješenje i povećava rizike širenja sukoba na cijelo područje. Zalažemo se da se odmah prekine vojna intervencija NATO-a i da se omogući ponovno započinjanje političkog procesa pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda", pišu potpisnici apela **Kofiju Annanu**.

APEL ZA MIR NA WEB STRANICI SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

Ovih je dana na web stranici Srpske Pravoslavne Crkve objavljen Apel predstavnika najbrojnijih vjerskih zajednica u SR Jugoslaviji, u kojem se pozivaju politički i vojni predstavnici NATO-a da "odmah prekinu bombardiranje Jugoslavije" i da izlaz iz nastale krize svi zajednički potraže u mirovnim pregovorima. "Veliki broj nedužnih žrtava, među Srbima, Albancima i drugim etničkim zajednicama, kao i velika materijalna razaranja koja prijete da zaustave svaki dalji život, nama religioznim ljudima nalažu da podignemo svoj glas protiv svake vrste rata, pa i ovoga koji se vodi protiv Jugoslavije.

Također smatramo da sve žrtve rata trebaju biti dovoljna cijena da prevlada razum i kod onih u čijoj je vlasti da rat prekinu, te da odmah zaustave bombardiranja i ubijanja i da se problem dalje rješava u miru, putem pregovora", ističe se u Apelu. Ističe se kako će se prestankom bombardiranja steći uvjeti za povratak svih izbjeglica i sadašnjih i prethodnih, a u cilju ostvarivanja mira i mirnog rješenja mole se svi ljudi u zemlji, "kako Albanci, tako i vlasti", da se suzdrže od daljnje primjene sile i učine sve, svatko sa svoje strane, kako bi se problem mogao riješiti mirnim putem. Na kraju Apela, među ostalima je i potpis rimokatoličkoga beogradskog nadbiskupa **Franca Perka**.

NE POSTOJI "SVETI PRKOS" /Patrijarh Pavle poziva na molitvu/

Patrijarh Srpske Pravoslavne Crkve **Pavle** uputio je poziv svojim vjernicima da na "zapadnjačke napade" ne odgovaraju "prkosom". "Ne postoji sveti prkos", istaknuo je patrijarh, pozivajući sve pravoslavne vjernike na molitvu za neprijatelje te za povratak mirnoga suživota na Kosovo. Patrijarh Pavle je prije nego što je izabran za poglavara Srpske Pravoslavne Crkve, 33 godine bio biskup u Prizrenu.

*/Svi navedeni tekstovi preuzeti su iz
Katoličke informativne agencije "IKA - ZAGREB"/*

/Slike su preuzete sa WEB stranice "La Repubblica"/

ODJECI USKRSA RATNE GODINE 1999.

U ovom prikazu željeli smo se osvrnuti na proslavu ovogodišnjeg Uskrsa, kako u našoj biskupiji, tako i u Jugoslaviji i u općoj Crkvi. Iz obilja materijala teško je izvući baš sve najbitnije i najvažnije. Ipak, pokušali smo...

TREBA PRESTATI S OKRUTNIM PROLIJEVANJEM ČOVJEKOVE KRVI

/Iz Papine poruke Gradu i svijetu/

Ovogodišnja proslava uskrsnog otajstva na Trgu sv. Petra u Rimu bila je obilježena tragedijom rata u SRJ. Svečano zajedničko uskrsno slavlje predvodio je papa Ivan Pavao II. u zajedništvu s kardinalima rimske kurije, a uz sudjelovanje mnoštva hodočasnika iz svih krajeva svijeta. Nakon mise, Sveti Otac je uputio svoju poruku i apostolski blagoslov *Gradu i svijetu*. Poruka je kao i većina Papinih nagovora Velikog tjedna, bila usredotočena na tragediju puka na Kosovu i na ratna razaranja u SRJ.

"Kako omogućiti da poruka uskrsne radosti i nade odzvanja svijetom, kada žalost i suze poplavljuju brojne krajeve svijeta? Kako govoriti o miru kada su cijeli narodi prisiljeni napustiti svoje domove, kada se organizira lov na ljude i pale njihove kuće, kada nebom odzvanja pucnjava oružja, a kuće probijaju geleri i projektili? Kako govoriti o miru kada vatra razarajućih bombi guta gradove i sela?", upitao je Papa povišenim glasom, koji je odjekivao trgom preplavljenim s gotovo 100.000 vjernika. "Trebalo je jednom prestati s okrutnim prolijevanjem čovjekove krvi. Treba prekinuti spiralu osvete i apsurdnih bratoubilačkih ratova ... Mir je moguć i potreban i prvotna je odgovornost svih", istaknuo je Papa prije podjele blagoslova *Urbi et Orbi* u tijeku kojeg je čestitao Uskrs na 60 jezika.

SLAVITI USKRS - BITI BLIZU KRISTU KOJI TRPI U SVOJOJ I NAŠOJ BRAĆI

/Iz uskrsne čestitke mons. Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa/

Čovjeka se osuđuje na smrt kad mu se gasi osmijeh na licu, kad ga se hrani samo negativnim vijestima, kad mu se onemogućuje da vidi i dobre strane života. U današnjem svijetu koji teži samo za senzacijom i to po pravilu: što je crnija to je izazovnije, potreban je novi odgoj koji će čovjeku pomoći da se raduje darovima što ih Bog dijeli po nama. Trebaju nam nove oči da vidimo dobro što ga čini brat i sestra kraj nas.

Čovjeka se osuđuje na smrt kad mu se u njegovoj velikoj gladi za životom i istinom nudi san, tj. droga, koja zavarava glad za životom. Mnoge su droge koje ubijaju: droga toksikomana, erotizam, konzumizam, opojenost modom i druge.

Čovjeka se osuđuje na smrt i ubija kad se zaustavlja razvoj ljudskog života da bi se izbjeglo neugodnosti, ili da se ne bi povećao trošak života. Tako se ponavljaju pobačaji "nerođenih", ali i "rođenih": kad se baca život začelih da se ne bi imalo još jednog sustolnika za stolom obitelji; kad zaslijepljeno bogatstvo ne dozvoljava da se toliki potrebni u svijetu hrane kruhom, kulturom i odgojem; kad razmirice, svade i rastave bračnih drugo-

va kažnjavaju razvoj nedužnog djeteta; kad obitelj koja nije sposobna ljubiti ili društvo koje nije sposobno štiti pravdu zauzima razvoj života mladeži na području ljubavi, poziva i kulture.

Tako se i danas bez navedenog prekršaja i presude osuđuju ljudi na smrt. Svi smo pomalo krivi. Ali svi možemo postati i suotkupitelji. Blagdan Uskrsa poziva nas da budemo blizu Kristu koji trpi u svojoj i našoj braći i sestrama.

Beograd

POBJEDA JE NA STRANI DOBRA I LJUBAVI

Beogradski nadbiskup Franc Perko predvodio je 4. travnja uskrsno misno slavlje u crkvi Krista Kralja u Beogradu. "Žao mi je što Zapad nije poslušao Svetog Oca Ivana Pavla II., koji se zauzeo za prestanak bombardiranja bar u vrijeme velikoga kršćanskog blagdana Uskrsa, i katoličkoga i pravoslavnog, koji slijedi za tjedan dana", rekao je, među ostalim, nadbiskup Perko, dodajući kako umjesto ljubavi prevladava mržnja i razaranje. "Mi kršćani znamo da pobjeda nije na strani zločinaca, na strani ubojica te na strani onih koji mrze druge narode. Pobjeda je na strani dobra i na strani ljubavi. Želim da svi ostvare tu pobjedu najprije u sebi, u svojem narodu, pa onda u svijetu", istaknuo je beogradski nadbiskup.

Kotor

DOPRINOS MIRU

Katolički vjernici svih 27 župa kotorske biskupije proslavili su Uskrs u skladu s tradicionalnim običajima. U sjedištu biskupije Kotoru, u crkvi sv. Marije Kaledate, misu je predvodio kotorski biskup Ilija Janjić u zajedništvu sa svećenicima kotorske biskupije. U propovijedi biskup Janjić je govorio o rođenju i žrtvovanju Isusa Krista, kao i o teškim vremenima u kojima se proslavlja ovogodišnji Uskrs. Pozvao je sve vjernike i sve ljude dobre volje da sa strpljivošću daju doprinos miru, toleranciji, razumijevanju i suživotu ljudi različitih vjeroispovijesti i nacionalnosti, koji žive na tim prostorima.

SMRT I PROPAST NIKOME - SPASENJE I ŽIVOT SVAKOME

/Iz uskrsne poruke Patrijarha srpskog Pavla/

Patrijarh Srpske Pravoslavne Crkve Pavle, zajedno s metropolitima i biskupima te Crkve, uputio je uskrsnu poruku pravoslavnim vjernicima. U prvome dijelu poruke patrijarh Pavle tumači otajstvo Kristove muke, smrti i uskrsnuća, kao temelja kršćanske vjere, a zatim kršćansku nadu i optimizam stavlja u kontekst aktualnih događanja u SR Jugoslaviji. Patrijarh upozorava kako upravo uskrsna istina Evanđelja ukazuje na "nepokolebljivi temelj našeg življenja i djelovanja, naše nade u beznađu antiduhovne civilizacije i našeg optimizma, čak i pod nemilosrdnim udarima takozvanoga novog poretka u svijetu - novog po imenu, a starog po nečovječnosti".

Na kraju svoje uskrsne poruke srpskopravoslavni patrijarh, zajedno sa svojim biskupima, osvrće se na zbivanja na Kosovu. Patrijarh ističe kako "svi pravedni prijedlozi i časni naponi da se

problem riješi zaslužuju poštovanje, jer pridonose da na Kosovu i Metohiji slobodno i mirno živi srpski narod, a zajedno s njim, ravnopravno, i Albanci i svi ostali."

"Za svaku moralnu osudu je brutalni napad NATO - pakta na Jugoslaviju: NATO je izazvao ogromna stradanja i razaranja s besprimjerno ciničnim objašnjenjem da želi spriječiti 'humanitarnu katastrofu'. NATO-vska nasilnička 'logika' znači samo tragediju - i za srpski narod i za sve etničke zajednice na Kosovu i Metohiji..." Uskrsna poruka završava tradicionalnom uskrsnom čestitkom "Hristos vaskrse!", i željom da "muka i teškoća uzmakne pred svetošću i radošću Uskrsa". "Smrt i propast nikome, a život i spasenje svakome živom i svemu postojećem", zaključuje patrijarh Pavle svoju uskrsnu poruku. /IKA/

NADBISKUP BOZANIĆ ČESTITAO USKRS PATRIJARHU SPC PAVLU

U povodu blagdana Uskrsa, koji vjernici kršćanskoga Istoka slave po julijanskome kalendaru, ove godine 11. travnja, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup Josip Bozanić uputio je 8. travnja uskrsnu čestitku Njegovoj Svetosti Gospodinu Pavlu, patrijarhu srpskome. Kako je, između ostaloga, istaknuto u čestitki: "Osobiti dar Uskrsloga Krista je mir. Ako smo ikada osjećali vrijednost ovoga dara, to ga osjećamo danas. Molimo stoga da Uskrsli Krist udijeli mir svim narodima ovih prostora. S tim mislima želim Vašoj Svetosti, vašim preosveštenim episkopima, svećenstvu, monaštvu i svim vjernicima sretan i mirom ispunjen Uskrs."

USKRSNA ČESTITKA KARDINALA PULJIĆA PATRIJARHU PAVLU I PRAVOSLAVNIM VJERNICIMA

U čestitki patrijarhu Pavlu, kardinal Puljić između ostaloga ističe: "Srpska Pravoslavna Crkva slavi ove godine Uskrs žaleći zbog nasilja koja se događaju na Kosovu i razaranja koja su posljedica bombardiranja Srbije i Crne Gore. I u takvim okolnostima mi kršćani obnavljamo svoju vjeru da je Krist svojom smrću na križu i uskrsnućem pobijedio grijeh i zlo. Iz njegova uskrsnog otajstva izvire nada da grijeh i zlo nemaju posljednju riječ te da će uskrsli Krist po svome Duhu prosvijetliti i ojačati pojedince i skupine u odgovornim strukturama za mirno rješavanje postojećih problema."

Tradicionalnim pozdravom "Hristos vaskrese - Vaistinu vaskrese" kardinal Puljić želi sretan Uskrs patrijarhu osobno, svim episkopima i svećenicima kao i vjernicima SPC-a u republikama Bosni i Hercegovini, Jugoslaviji i svijetu.

CRNOGORSKA PRAVOSLAVNA CRKVA ČESTITALA USKRSNE BLAGDANE NADBISKUPU GASHIJU I BISKUPU JANJIĆU

U povodu uskrsnih blagdana Pravoslavna Crkva u Crnoj Gori uputila je, kako prenosi Montena-fax, čestitku barskom nadbiskupu Zefu Gashiju, u kojoj se ističe: "Želimo da Vam u ovome teškom vremenu uskrsli Krist, jedini pobjednik grijeha i smrti, podari dobro zdravlje, da među ljudima zavlada mir, bratska sloga, povjerenje i ljubav, da se više unese Kristova morala te da se svi ljudi vole kao braća." Iz mitropolije Crnogorske Pravoslavne Crkve upućena je čestitka i kotorskom biskupu Illiji Janjiću.

"Radosnim kršćanskim pozdravom, želimo da uskrsli Gospodin podari radost, zdravlje i mir Vama i Vašim najbližim prijateljima i svim ljudima dobre volje, bez obzira na vjersku, nacionalnu i političku pripadnost", ističe se u čestitki.

/Sve gore navedene vijesti preuzete su iz
Katoličke informativne agencije "IKA - ZAGREB"/

Subotica - Isusovo Uskrsnuće

OBRADOVALI SMO BRAĆU

U subotu, 17. travnja ugostili smo Isusa, jer On je rekao: "Što god učinite jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili." Po drugi put u župi Isusova Uskrsnuća priređen je uskrsnji ručak za siromašnu i napuštenu braću. Kao i prošle godine, župljani na čelu sa župnikom mons. Belom Stantićem organizirali su spomenuti ručak. Na ovaj ručak odazvalo se pedeseta osoba. Nakon druženja razišli su se kućama sretni jer znaju da ima netko tko misli na njih.

Mudar je onaj čovjek koji ne gleda na ono što nema, već se raduje onome što ima. Svi iz naše župe koji su u mogućnosti i žele pomoći svoju braću i sestre u potrebi ili im je samima potrebna pomoć mogu se obratiti u naš župni ured, Gajeva 2.

Željka C.

Subotica - Isusovo Uskrsnuće

USKRS U USKRSNUĆU

Pjesma "Uskrsnu Isus doista" orila se u mnogim crkvama, pa tako i u našoj, jer doista je Isus uskrsnuo. Iz opravdanih razloga obredi "Uskrsnuća" počeli su u subotu u 17 sati umjesto u tri sata ujutro kao dosadašnjih godina.

U nedjelju na sam Uskrs u našoj župi je bilo proštenje, zbog toga je proslava Uskrsa u našoj župi uvijek još svečanija, a duhovna korist još veća jer toga dana svi koji su sudjelovali na misi i pričestili se te izmolili nešto na nakanu Sv. Oca (obično se moli Vjeronanje, Oče naš i Zdravo Marijo) mogu dobiti i potpuni oprost.

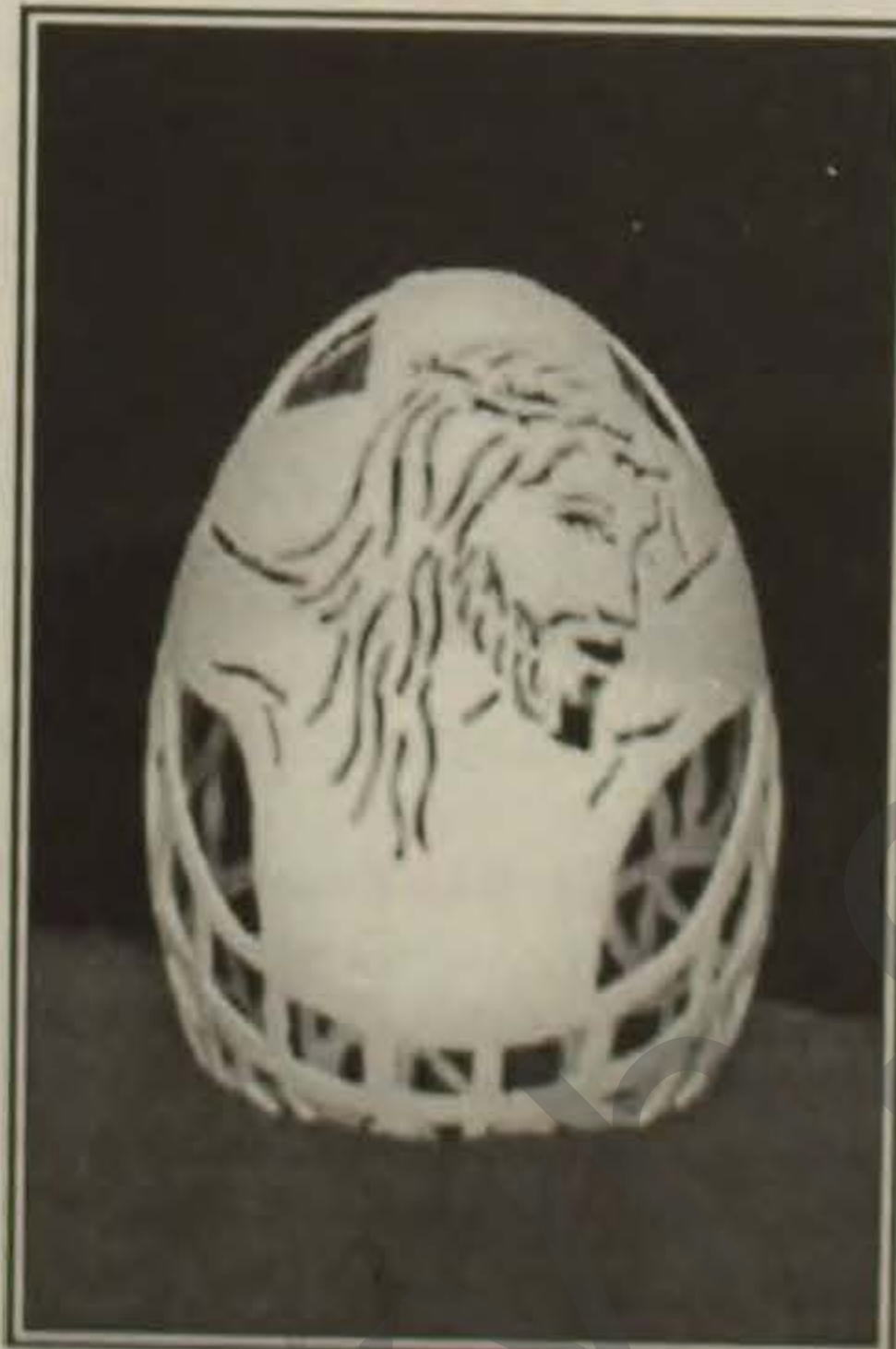
Svečanu sv. misu u 9,30 sati predvodio je mons. Marko Forgić, duhovnik sjemeništa "Paulinum". Na misi je pjevao mješoviti župski zbor a nastupio je i komorni sastav učenika Muzičke škole, a sve to pod ravnanjem Nele Skenderović.

Iako je izostalo vanjsko veselje zbog Uskrsa, srca su nam radosno pjevala: "Kraljice neba raduj se... Uskrsnu kako je rekao. Aleluja!"

Željka C.

Apatin

ČIPKANA USKRSNA JAJA

Ovo "posebno" uskrsno jaje rad je Klare Mašić, koja je rođena 22. 03. 1967. godine u Svetozaru Miletiću. Bavi se različitim vidovima ručnog rada. Već je više puta sudjelovala na različitim natjecanjima. Uglavnom u svojim radovima koristi narodne motive, a po ovom ukrasnom jajetu se vidi da koristi i religiozne. Dobitnik je raznih priznanja i nagrada za svoje radove.

Posebnu pažnju izazvala su "čipkana jaja" koja ona pravi. Mnogi ih proglašavaju pravom umjetnošću. To je vidljivo i iz ovog primjerka.

Poštovanoj Klari želimo svaki Božji blagoslov u životu i u ovom plemenitom umjetničkom radu.

Jakšika

Subotica

USKRSNI KONCERT KATEDRALNOG ZBORA

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije je u nedjelju, 18. travnja održan tradicionalni uskrsni koncert katedralnog zbora "Albe Vidaković". Ovaj koncert bio je u znaku 35. obljetnice smrti **Albe Vidakovića**, našeg poznatog svećenika, skladatelja i muzikologa. Katedralni zbor je, pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**, izveo djela Bacha, Händla, Francka i Vidakovića. Kao gosti na koncertu su nastupili Dječji katedralni zbor "Zlatni klasovi" te mađarski katedralni zbor "Sv. Terezija", pod ravnanjem **mo. Josipa Mioča**. Kao solosopran nastupila je prof. **Eva Herodek** iz Subotice. Voditeljica programa bila je **Bernardica Evetović**.

Članovi zbora "Albe Vidaković" svojim su pjevanjem molili i za mir u našoj zemlji.

Koncert je započeo nastupom Dječjeg zbora "Zlatni klasovi" koji je osnovan prije 15 godina. Članovi ovog zbora su ulazeći u crkvu sa zapaljenim svijećama pjevali Isusovu molitvu "Oče naš" (Citera octocorda, op. 1701). Poslije njih je s tri moteta nastupio katedralni zbor "Sv. Terezija". U posljednjem dijelu nastupio je zbor "Albe Vidaković", a sva tri zbora su na završetku koncerta pjevala Händelov "Canticorum jubilo". /Bela Gabrić/

ZARUČNIČKI TEČAJ

Usprkos ratnom stanju u našoj zemlji, u župi sv. Terezije u Subotici održan je zaručnički tečaj od 12. do 16. travnja. Tečaju su prisustvovali zaručnici koji se kane vjenčati ove godine, kao i nekolicina mladih. U sklopu ove pripreve za brak prva tri dana održana su predavanja na sljedeće teme: 1) Brak i obitelj u Svetom pismu (preč. mr. Andrija Kopilović); 2) Psihologija bračnog para (mons. Stjepan Beretić); 3) Sakramentalni život bračnih drugova (preč. Andrija Anišić). Četvrtog dana u župi sv. Roka prikazana su dva kratka filma, "Halo - ja sam tu" i "Nijemi krik", a zadnjeg dana prisutni su postavljali pitanja o onome što ih interesira jednom bračnom paru koji je govorio o svom bračnom i obiteljskom životu.

Na žalost, primjećen je manji odaziv mladih, što se može opravdati ratnim stanjem, ali pripreva za brak ovakve vrste zaslužuje doista svaku pohvalu jer na najneposredniji način priprema mlade ljude za zajednički život i daje odgovore na mnoga pitanja.

S. Sudarević

LJUBAV NIKADA NE PRESTAJE

Sonta - župa sv. Lovre

DJECA VOLE KRIŽNI PUT

Pripremajući se duhovno za uskrsnje blagdane, najmlađi vjernici župe sv. Lovre u Sonti rado su svakodnevno sudjelovali u pobožnosti Križnoga puta. Njih pedesetak je išlo od postaje do postaje, učeći se tako od malena onom što je suština katoličke vjere - žrtvi, molitvi i ufanju!

Naravno da su uz najmlađe svakodnevno na ovoj pobožnosti bili i brojni stariji Sončani - u velikom broju kruničari i trećoreci.

Najmlađi molitelji nagrađeni su prigodnim nagradama - video kasetom o životu oca Gabrića.

Joza B.

Susret hrvatskih svećenika Subotičke biskupije

ODGOĐEN "DAN MLADIH '99"

Svećenici Hrvati Subotičke biskupije okupili su se na svoj redoviti mjesečni susret u ponedjeljak, 19. travnja u Subotici, u župi Isusovog Uskrsnuća. Na svom susretu svećenici su odlučili zbog ratnog stanja u zemlji odgoditi tradicionalni Dan mladih, koji je trebao biti u Baču, 3. svibnja, a također i Susret ministranata. Svećenici su zaključili da svakako treba nastaviti s izdavanjem našeg katoličkog mjesečnika "Zvonik", ali budući da smo već u financijskoj krizi, trebat će tražiti pomoć "sa svih strana", kako bi "Zvonik" mogao doista i dalje redovito izlaziti. Svećenici su također razgovarali i o potrebi pojačane karitativne djelatnosti na župama. Svećenici su također konstatareli kako se u svim našim župama od početka ratnog stanja više moli za mir, a na ove molitve dolazi sve veći broj vjernika. /Zv/

Đurđin

SVETI JOSIPE, MOLI ZA NAS!

Kako vrijeme odmiče sve više se osjeća potreba molitve za mir. S tom nakanom smo mi vjernici župe sv. **Josipa Radnika** u **Đurđinu**, započeli "Akciju za mir", koju je pokrenuo naš župnik, vlč. Lazar Ivan Krmpotić. Naime, pobožnost "Devet srijeda sv. Josipu", uoči našeg proštenja, koje slavimo 1. svibnja, naš je župnik uveo ubrzo po svom dolasku u Đurđin. No sada je ova devetnica dopunjena odlukom da toga dana držimo nemrs, tj. da se uzdržavamo od mesa. Također smo se zavjetovali našem Zaštitniku da ćemo ovakvu pobožnost održavati za sva vremena, sve dok bude katolika u ovoj župi.

S velikim pouzdanjem molimo sv. Josipa da sačuva naše mjesto i milu nam Suboticu, te cijelu biskupiju. Molimo da sačuva živote svih nas, a posebno mu povjeravamo one koji su dužni s oružjem u ruci sudjelovati u ovom ratu.

Čvrsto vjerujemo da će Gospodin uslišiti naše molitve po zagovoru sv. Josipa radnika, našeg nebeskog zaštitnika.

V. D.

Subotica - Sv. Juraj

DEVETNICA BOŽANSKOM MILOSRĐU

"Jedino sam ja ljubav i milosrđe. Ni najvećega grešnika ne mogu kazniti ako zazove moje milosrđe, već mu u svojem beskrajnome i neiscrpnome milosrđu opraštam." /Isus/

U župi sv. Jurja u Subotici je i ovog Uskrsa održana Devetnica u čast "Božanskom milosrđu". Devetnica se moli od Velikog petka do Bijele nedjelje (koja je po Isusovoj želji proglašena blagdanom Božanskog milosrđa), ali može se moliti i u svako drugo vrijeme. Na to je poticala bl. s. **Faustina** nakon što joj se Isus ukazao u liku i riječi te zaželio da ona među pukom širi pobožnost i utjecanje Božanskom milosrđu jer, kako veli s. Faustina, "Božja je ljubav cvijet, a milosrđe je plod toga cvijeta."

Na inicijativu vjernika i uz sudjelovanje župnika prošle godine je ovdje prvi puta održana ova pobožnost. Još je ljepše bilo ove godine. Preko trideset vjernika Hrvata i Mađara okupljalo se u župnoj kapeli i u Srce božansko posebno stavljalo molitvu za mir, vjerujući u Isusove riječi upućene s. Faustini: "Čovječanstvo neće naći mira toliko dugo dok se s posvemašnjim pouzdanjem ne obrati na moje milosrđe. Kaži bolesnome čovječanstvu da se mora uteći mojemu milosrdnomu srcu i ja ću ga obdariti mirom."

Devetnica je završena sv. misom u nedjelju, 11. travnja u 10 sati, koju je župnik **István Dobai**, prikazao za sve sudionike ove devetnice i na sve njihove nakane.

Već sljedećeg dana vjernici su se nastavili okupljati na svakodnevnu molitvu krunice za mir, od 17,30 do 18 sati. Jedan dan je molitva na hrvatskom, a drugi dan na mađarskom jeziku. Na svim molitvama su vjernici, Mađari i Hrvati, zajedno a molitelja ima do 80.

V. Ivanković

Subotica

25. OBLJETNICA KAPELE U "MARIANUMU"

Na blagdan Navještenja Gospodnjega, 25. 03. Družba Bačkih sestara Naše Gospe proslavila je u svojoj kući Matici, u "Marianumu" u Subotici 25. obljetnicu postojanja kapele. Kapela je posvećena upravo Navještenju Gospodnjem. Svečanu sv. misu u 12 sati predvodio je apostolski nuncij iz Beograda mons. Santos Abril y Castello u zajedništvu s

domaćim biskupom mons. dr. Ivanom Pénezom i mons. Lászlóm Huzsvárom, zrenjanin-
skim biskupom. Slavlju je bilo nazočno i više svećenika među kojima i bivši župnik župe sv. Marije na čijem teritoriju se nalazi ovaj samostan, papinski protonotar mons. Gere László, biskupski vikar za pastoral mons. Stjepan Beretić te sadašnji župnik župe sv. Marije Károly Szüngyi.

Na početku slavlja nuncija, prisutne biskupe, svećenike, sve sestre i nazočne vjernike pozdravila je časna majka s. M. Ivanka Fiala.

Prigodnu homiliju, koju je za ovu zgodu napisao nuncij, u mađarskom prijevodu pročitao je biskup Pénez, budući da je misa slavljena dok je na snazi bila zračna opasnost, koja je narušila ovo lijepo slavlje.

Neka Marija, koja je pri navještenju tako čudesno prihvatila volju Božju izrekavši svoj veliki "Fiat", zagovara sestre u svom njihovom životu i radu i izmoli njihovoj Družbi novih duhovnih zvanja. /Zv/

USKRSNA IZLOŽBA

Uskrsna izložba jaja je po prvi put održana u župi sv. Križa.

Na njoj je bilo veoma lijepih dječijih radova. Mogli smo vidjeti i janje i zeku od tijesta, dekorirane korpe sa lijepo ušaranim jajima, tortu u obliku zeke... Teta Đula Kovač je svojim vještim rukama stručno aranžirala naše radove. Nadamo se da će narednih godina biti više sudionika koji će izlagati svoje radove.

Ova izložba mogla se posjetiti od Uskrsa do Mladog Uskrsa.

Bilo bi možda još ljepše da se birao najljepši rad. Međutim, ovo stanje u kome se sada nalazimo nije nam to dozvolilo. Molimo se i vjerujemo Isusu - jer On će nam pomoći.

Gordana Maunić

Tavankut

PROSLAVA USKRSA

U tavankutskoj crkvi Srca Isusova svečano je proslavljen najveći naš blagdan - Uskrs. U uskrsnoj noći kršteno je sedmero odraslih osoba. Oni su se pola godine revno pripremali za pristup sakramentima kršćanske inicijacije.

Obredi su bili lijepo posječeni. Na Veliki četvrtak

prvi put je u crkvi bilo u sklopu obreda upriličeno pranje nogu dvanaestorici mladića, ovogodišnjih krizmanika. Na Veliki petak dvadesetak mladića obučenih u narodnu nošnju započeli su čuvanje Božjeg groba koje je trajalo sve do obreda uskrsnuća. Mladići su vrlo ozbiljno shvatili ovu svoju dužnost. Prethodno su došli na zajedničku pripremu. Svi čuvari su pristupili sakramentima i sudjelovali u uskrsnoj procesiji po crkvi.

Poslije svečane mise uskrsnuća za čuvare je bila upriličena svečana večera koju su organizirali sami župljani. Na svečanoj misi na Uskrs isti čuvari su bili oko oltara u crkvi, ponovno svečano obučen. "Velika" sveta misa bila je prikazana za sve one mlade župljane koji se nalaze u vojsci ili u rezervi. Na svim svetim misama bio je veliki broj vjernika.

Tako je ovaj Uskrs usprkos teškim uvjetima proslavljen na svečani način.

Prvi puta su bili cjeloviti obredi Velikoga tjedna i u kapelici sv. Ane u Gornjem Tavankutu. Posebno je bilo mnogo vjernika na Veliku subotu i na sam Uskrs tako da je sveta misa oba puta morala biti služena ispred kapelice. U kapelicu je stao samo manji broj vjernika, onih starijih, a svi ostali su bili oko kapelice.

I. P.

Palićkom župniku poklon - igrokaz

Na Josipovo u našoj župi Kraljice svijeta bilo je vrlo zanimljivo. Naime, toga dana su djeca - polaznici vjeronauka izveli igrokaz "Josip Egipatski i njegova braća" i tako čestitali imendan svom župniku. Haljine iz Starog zavjeta bile su vrlo zanimljive.

Zla braća Josipa Egipatskoga nisu znala svladati mržnju i zavist a tako je i u mnogim našim obiteljima, zaključila su djeca i poručila: "Čuvaj nas, Bože, takve braće i rođaka kakve je imao Josip." Ta braća su se teško ogriješila protiv ljubavi. Pa ipak je Bog posljedice toga grijeha okrenuo na dobro u korist Josipu, a kasnije i u korist njihova oca i braće.

Kako je lijepo kada u obitelji vlada mir i sloga. Vratimo u obitelj zajedničku molitvu koja je skoro sasvim iščezla. Vratimo molitvu i sloge će onda zasigurno biti.

Šaljemo pozdrav djeci, čitateljima "Zvonika".

Djeca sa Palića

ZA DUHOVNA ZVANJA MOLILI U ŽUPI SV. ROKA

Svečano uvođenje novih ministranata

Međunarodni dan duhovnih zvanja, 36. po redu, svečano je proslavljen u župi sv. Roka u Subotici, a najljepši je svakako bio za 16 ministranata koji su po prvi put izrekli ministrantsku zakletvu pred župskom zajednicom. Na početku sv. mise uz pjesmu "Pusti mreže te" šesterica novih ministranata obukli su ministrantsko odijelo. Župnik **Andrija Anišić** nije bio jedini propovjednik - propovijedala

je i naša mlada župljanka **Jasna**, koja je prošle godine stupila u kandidaturu Družbe sestara Kćeri milosrđa. Ona je svojim smirenim glasom posvjedočila da Bog mnoge mlade zove i da je važno odazvati se njegovom pozivu. Župnik je ministrantima pročitao dio Papine poruke u kojima se upravo njima obraća jer su mnogi svećenici čuli poziv dok su bili ministranti. /K. Č./

DAN DUHOVNIH ZVANJA U ŽUPI MARIJE MAJKE CRKVE

Dan ministranata

Majke Crkve u Subotici. Uz čitanje Papine poruke za ovaj dan i molitve za duhovna zvanja ovaj je dan označen i DANOM MINISTRANATA U ŽUPI. Za taj dan ministrantski zbor od 28 ministranata se spremio trodnevnom duhovnom obnovom pod naslovom "U službi Krista i Crkve". Župnik **Andrija Kopilović** i duhovnik sjemeništa msgr. **Marko Forgić** su naizmjenično popunili ova tri dana duhovnim, poučnim i religijskim sadržajem. Bilo je predavanja, razmatranja, rada u grupama, molitve, filma i zabave. Prvi dan je bio posvećen svetom Tarziciju mučeniku, drugi svetom Dominiku Saviju a treći dan molitvi za ministrante koji su u vojsci i zajedničkom sakramentu pomirenja. Za ovu zgodu je izdan mali priručnik molitava, pravila i pouka za ministrante. Nedjelja je osvanula svečano i na pučkoj misi su se našli svi ministranti oko oltara. Nakon homilije svaki je ministrant poimenično primio "ministrantsku iskaznicu" i obavljena je zajednička posvetna molitva ministranata. Župska zajednica je s osobitom radošću pratila ovu svečanost ministrantskog zbora koji čine tri kategorije ministranata od 6 do 20 godina. U ovoj župi je inače običaj da mnogi ministranti ustraju u ministriranju i do ženidbe. Spomenimo i to da su iz ovoga zbora dvojica bogoslova, jedan sjemeništarac a sada se trojica spremaju u sjemenište. Dnevna molitva ministranata je uvijek i za duhovna zvanja zatim za one koji su odsutni ministranti i za sve bivše ministrante.

Slična duhovna obnova je uslijedila nakon nedjelje Dobroga Pastira za čitače ove župe. I oni su od školskih klupa do odrasle dobi angažirani u služenju Božje Riječi. (Zv)

Ovogodišnji međunarodni Dan duhovnih zvanja - nedjelja Dobrog Pastira - ostat će zapamćena u župskoj zajednici Marije

Uređuje: **Lazar Novaković**

Đuro Sudeta rodio se 10. IV. 1903. u Staroj Ploščici, kod Bjelovara. U Zagrebu maturira 1922. na učiteljskoj školi. Kao učitelj radi u Virju od 1923 - 1925. Liječi se od sušice po raznim liječilištima. Umro je 30. travnja 1927. u Koprivnici.

Za života objavio je dvije zbirke pjesama - *Osamljenim stazama* i *Suton* (1929) te pripovijetku *Mor* (1930).

MIR

Mir,
da je vječni mir,
da ljudi manje govore,
da manje buče ulice
i gradovi, i sela,
da poumiru napori,
i brige, strepnje za svoj ja,
da čovjek na čas jedan bar
zaboravi i na sebe.
O, tad bi, tad bi veliki
kroz mir, što vlada svemirom
i kreće tajne svjetove
Tvoj glas oćutili i korake
kako tiho prolaziš,
kako tiho dolaziš
k nama, uz nas prolaziš,
a mi te vječno tražimo
u buci, vječnom nemiru
u knjigama, u svemiru,
i sumnjom dušu pojimo
i kajemo se, bojimo
da mir nas vječni obađe
zaglušeni bukama,
istrGANI mukama:
Ima ga? Nema ga?

Đuro Sudeta

DUŽIJANCA '99

BLAGOSLOV ŽITA

Ovogodišnji blagoslov žita i polja, koji svake godine počinje na Markov, obavili smo u nedilju 25. travnja, na njivi u Maloj Bosni, di ćemo ove godine održat najveću priredbu - TAKMIČENJE RISARA.

O ovom ćete opširnije čitat u sledećem broju našeg mesečnika.

Organizacioni odbor Dužijance

KOTORSKI BISKUP O POLOŽAJU HRVATA U BOKI

Poticali smo duh mira
i tolerancije

Novinar **Darko Pavičić** je s biskupom **Janjićem** razgovarao o aktualnom položaju Hrvata u Boki Kotorskoj, ekumenskim odnosima i stanju u Crnoj Gori.

Govoreći o položaju Hrvata u Boki, biskup je istaknuo kako ne bi želio "govoriti o brojevima i statistikama, jer one služe pretežno za manipuliranje. Ima nas dostatno da bi o nama trebalo voditi računa, ali ne vodi se. A rat je i prijetnje i opasnosti. Od onih do jučer tako glasnih, danas ni telefonskog upita treba li nešto, ni savjeta, ništa. A narod dolazi i traži".

"Osim deklarativnih izjava, nikada nikakva konkretna pomoć. Kao da smo mi poticali rat, zločine, rušenja po Hrvatskoj i Bosni, a ne i sami bili i te kako žrtve. Prvo smo bili ideološki i klasni neprijatelji, zatim etnički, a sada ni toliko. Kao da ne postojimo. A trudili smo se i trudimo se da održimo ugled, da ostanemo kao eminentni baštinici visokoga civilizacijskog dometa Boke, poticaj, rasadnik i spona ovih prostora sa civiliziranim svijetom." Kotorski biskup rekao je u razgovoru za *Večernji list* kako se odnos crnogorskih vlasti prema Hrvatima promijenio nabolje.

"Mi nismo kao Crkva nikada ni pomišljali, a kamoli pokušavali, davati političke sugestije i recepte, ali smo rado poticali duh mira, tolerancije i otpora svakom primitivnom impulsu", zaključio je biskup. "Od hrvatskih vlasti kroz cijelo ovo vrijeme nismo dobili nikad ni kune, jedva su dvaput mjesečno bili konzularni dani. A sada, kad je najvažnije, ni to. Zašto?"

Osvrćući se na intervenciju NATO-a protiv Jugoslavije, kotorski biskup **Ilija Janjić** je rekao kako se u Crnoj Gori blagonaklono gleda na mirovne inicijative Svetog Oca, dodavši: "Ovdje ima dosta mladoga, talentiranog i pametnog svijeta, ali uvjeti za razvoj i kreativnost su nikakvi. Sigurno je da nitko ne vidi u NATO intervenciji optimalno sredstvo za postizanje toga. Ali, postoji svijest da ništa poslije ovog neće biti isto. I ja se s njima nadam da će drugačije koje dođe biti i pravednije i ljudskije i da ću osobno kao biskup i kao Hrvat i svi meni povjereni vjernici živi dočekati gradnju jednog boljeg svijeta." /Prema: IKA/

PREDSTAVLJANJE PRVOPRIČESNIKA U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Na petu korizmenu nedjelju, 21. ožujka o. g., u župi sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici bilo je radosno i svečano. Naime, toga je dana pod misom u 9,30 sati upriličeno predstavljanje ovogodišnjih prvopričesnika. Misnom slavlju je predsjedao župnik **Josip Matanović**, uz koncelebraciju župnoga vikara **Ivana Lenića**. Nakon župnikove homilije, župni vikar je predstavio župniku i župnoj zajednici 25 ovogodišnjih prvopričesnika koji su izrekli svoja obećanja, zajedno sa svima ispovjedili *Vjerovanje* i predali župniku molbe za pristupanje Prvoj svetoj Pričesti. Na misnom slavlju su sudjelovali roditelji prvopričesnika i mnoštvo vjernika. I ovo je slavlje pjevanjem doista uveličao Mješoviti konkatedralni zbor pod vodstvom s. **Hugoline Kovačević**. /Ivan Lenić/

Srijemska Mitrovica

USKRS U SRIJEMU

Biskup Gašparović slavio Uskrs
s vjernicima Srijema

Sveto Trodnevlje i svetkovina Kristova uskrsnuća proslavljeni su, i unatoč ratnim okolnostima, u srijemskim župama. Pomoćni biskup đakovački i srijemski mons. **Đuro Gašparović** upravo u ovim danima bio je u pohodu ovom dijelu Đakovačke i Srijemske biskupije. Biskup je došao u Srijem na Veliki četvrtak u popodnevnim satima. U pratnji biskupskog vikara za Srijem mons. **Stjepana Milera** obišao je župnu crkvu i samostan sv. Jurja u Petrovaradinu, na kojima ima posljedica rušenja Varadinskog mosta između Petrovaradina i Novog Sada. U istoj crkvi biskup je slavio Misu Večere Gospodnje s manjim brojem vjernika toga dijela grada.

Na Veliki petak biskup Gašparović je pohodio nekoliko svećenika zemunskog dekanata, a obrede Muke Gospodnje predvodio je u župnoj crkvi Našašća sv. Križa u Srijemskoj Kamenici, uz sudjelovanje domaćega župnika **Ivana Bešlića**.

Na Veliku subotu je došao u Srijemsku Mitrovicu, te zatim obišao svećenike u župama srijemskomitrovačkog dekanata, a vazmeno bdjenje je predvodio u župi sv. Ane u Maradiku, uz sudjelovanje lijepog broja vjernika.

Na samu svetkovinu Uskrsa biskup Gašparović je predsjedao svečanom misnom slavlju u konkatedrali - bazilici sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici, gdje su mu ovom prigodom predstavljeni krizmanici te župe. Oni su pred biskupom izrekli svoja obećanja, obnovili vjeru krštenja i predali mu molbe za krizmu. S biskupom su koncelebrirali domaći župnik **Josip Matanović** i župni vikar **Ivan Lenić**. Misno slavlje su uveličali i domaći ministranti, a lijepim pjevanjem Mješoviti konkatedralni zbor pod ravnanjem s. **Hugoline Kovačević**.

Na drugi dan Uskrsa, u ponedjeljak 5. travnja o. g. biskup Gašparović je predvodio prijepodnevnju misu u župi sv. Jurja u Golubincima, u zajedništvu s domaćim župnikom **Jozom Dusparom**. Istoga dana je predsjedao i večernjoj misi u župnoj crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu, te bio nazočan kod ispraćaja slike Tekijske Gospe iz ove crkve u njezino svetište na Tekijama. U koncelebraciji su bili biskupski vikar za Srijem i upravitelj svetišta mons. **Stjepan Miler** i svećenici petrovaradinskog dekanata, a sudjelovao je lijep broj vjernika. Time je označen početak hodočasničke godine u ovo srijemsko marijansko svetište.

U utorak 6. travnja o. g. biskup Gašparović je posjetio Apostolsku nuncijaturu u Beogradu i susreo se s apostolskim nuncijem u SRJ mons. **Santosom Abrilom y Castellom**.

U srijedu i četvrtak, 7. i 8. travnja o. g. biskup Đuro je posjetio više ministarstava, a posebice Ministarstvo vera SRJ u Beogradu. Budući da je rođen u Srijemu, biskup Gašparović ima i jugoslavensko državljanstvo i pasoš. Tako može i redovito i lakše posjećivati srijemski dio biskupije u SR Jugoslaviji. U sadašnjim ratnim prilikama, odredbom Generalštaba Vojske Jugoslavije u Beogradu, svi vojni obveznici - muškarci od 18 do 60 godina - ne mogu odlaziti izvan zemlje, osim po dozvoli spomenutoga Generalštaba. Zato biskup Gašparović očekuje stupanje u kontakt s ministrom vera SRJ, koji bi mu trebao ishoditi potrebnu dozvolu da izađe iz SRJ i vrati se u Đakovo.

U međuvremenu biskup se susreo sa svećenicima koji pastoralno djeluju u Zemunu, Surčinu, Novom Beogradu i Indiji, a planira posjetiti još nekoliko srijemskih svećenika.

Prema riječima biskupa Gašparovića, može se istaknuti da su vjernici, unatoč zračnim opasnostima, u ove dane vazmenog trodnevlja u lijepom broju sudjelovali u obredima i misnim slavljuima i da nastoje vjernički proživljavati sadašnji trenutak, da je svuda prisutna molitva za mir, te da vjernici nastoje na pozive svećenika čuvati se od stvaranja panike i pretjeranog straha.

Biskupov pohod Srijemu, njegova prisutnost ovdje u ovim danima, zatim svi susreti s vjernicima u pojedinim zajednicama i sa svećenicima, te njegova pastirska riječ znak su skrbi Katoličke Crkve i njenih paštira za svoje vjernike, te jačaju u njima vjeru, učvršćuju nadu i ulijevaju svjetlo u vjerničkom življenju u sadašnjim okolnostima.

Ivan Lenić

NEMA NAPADA NA HRVATE U JANJEVU

"Srpske su vlasti prema Hrvatima u Janjevu na Kosovu prilično indifereantne - niti ih napadaju, niti zaštićuju", izjavio je 6. travnja za Hrvatski katolički radio hrvatski veleposlanik u Makedoniji **Miro Lasić**, govoreći o stanju preostalih Hrvata iz Janjeva, Letnice i Vrnavokola. Prema njegovim riječima, stanje je teže u Letnici, budući da se to mjesto nalazi u blizini makedonske granice i prekinute su gotovo sve veze s njim.

U Skopje je doputovao i posebni savjetnik hrvatskog predsjednika za humanitarna pitanja **dr. Slobodan Lang** i pomoćnik ministra vanjskih poslova **Miroslav Međimorec**, koji bi trebali pomoći Hrvatima u evakuaciji s Kosova ukoliko do toga dođe. Prema riječima veleposlanika Lasića, do sada se u hrvatsko veleposlanstvo u Skopju javilo tridesetak Hrvata koji su zbrinuti i uskoro bi trebali biti prebačeni u Hrvatsku. Veleposlanik je 5. travnja razgovarao i s janjevačkim župnikom don **Matejom Palićem** koji mu je rekao kako su Hrvati tamo zbrinuti i da nema potrebe za evakuacijom. Don Matej je upozorio da bi uskoro moglo doći do nedostatka hrane i on sve čini kako bi riješio i taj problem. /IKA/

UOČI CVJETNICE U PODMETNUTOJ EKSPLOZIJU STRADALA BOGOMOLJA U ZRENJANINSKOJ BISKUPIJI

Uoči Cvjetnice, 28. ožujka, od podmetnutog eksploziva oštećena je bogomolja u Busenju kod **Jaše Tomića** u blizini granice SR Jugoslavije i Rumunjske. Prema izjavi koju je za IKU 20. travnja dao zrenjaninski biskup **László Huzsvár**, općina **Sečanj** već je obećala novčanu naknadu za obnovu te bogomolje te će se s obnovom započeti čim se poboljšaju vremenski uvjeti. U pripremi je također i drugi plan, kako je rekao biskup Huzsvár, kojim bi se ta stara bogomolja, budući da je vrlo stara i derutna, srušila u potpunosti i izgradila nova. Zrenjaninska biskupija također će sudjelovati u obnovi ili izgradnji bogomolje. U policijskoj istrazi nisu otkriveni počinitelji.

Inače, kako je izjavio zrenjaninski biskup, na području biskupije u NATO napadima nije oštećena ili porušena niti jedna crkvena građevina, pa tako ni u samom Pančevu u tijeku bombardiranja rafinerije nafte u tome gradu. /IKA/

SVEĆENICI IZ SRJ MOĆI ĆE SLUŽITI MISE U BAJSKOM TROKUTU U MAĐARSKOJ

Prema pisanju *Hrvatskog glasnika* od 1. travnja 1999. godine, koji izdaje Savez Hrvata u Mađarskoj u Budimpešti i Zemaljska samouprava Hrvata u Mađarskoj, svećenici Subotičke biskupije moći će po dopuštenju subotičkog biskupa **Ivana Pénzesa**, kao misionari povremeno misiti u pojedinim župama katoličke crkve u "Bajskom trokutu" u Mađarskoj, među tamošnjim Hrvatima (Bunjevcima i Šokcima).

U tom smislu se očekuje suglasnost i odobrenje Kaločko-kečkemetskog biskupa za ovaj vid "gostovanja" svećenika subotičke biskupije iz SRJ. Time se otvara mogućnost da ubuduće takva "gostovanja" budu ako ne česta, onda svakako redovita i službeno potvrđena od biskupa obje biskupije u SRJ i Mađarskoj.

Naravno, prema potrebama hrvatskih manjinskih samouprava i zajednica, raspored misa će se usaglašavati sa slobodnim terminima svećenika iz SRJ, na opće zadovoljstvo hrvatskih vjernika koji žive u Mađarskoj. Na ovaj način bi bar donekle bio ublažen nedostatak hrvatskih svećenika u "Bajskom trokutu".

"Led je već probio" župnik iz Bačkog Brega, vlč. **Davor Kovačević**, koji je služio misu prigodom proteklih uskršnjih blagdana.

Grgo Bačlija

Pozdrav Subotici

**Kad odem iz ovoga grada
opasat ću se šutnjom
i gledajuć nebo
čeznuti za njim**

**I kad se opet jednom vratim
rad posla nekog
nosit ću u srcu tugu
zbog rastanka**

**Ostat će u srcu ljubav
vedro nebo i šarene sjene
crkveni zvonici
i njihove pjesme
i dok živim
nosit ću u srcu
ljubav za Suboticu!**

Terezija Davidović, Beograd

MOLITVE ZA MIR U NOVOM SADU

Novi Sad je, izgleda, bio prvi grad koji je bombardiran od strane NATO alijanse. Prve bombe su pale na grad 24. ožujka nešto poslije 20 sati. Prije toga je oglašena zračna opasnost. A potom su uslijedila bombardiranja skoro svake noći. Osim vojnih i policijskih objekata razrušena su ili onesposobljena sva tri mosta preko Dunava, rafinerija nafte i neki drugi industrijski objekti, ali i privatne kuće kao i zgrada Izvršnog vijeća AP Vojvodine.

Isprva zbunjeni, kršćani Novog Sada, bez obzira kojoj vjerskoj zajednici pripadali, ubrzo su počeli moliti za mir. Najprije u svojim zajednicama i župama, a zatim i zajednički - ekumenski. Tako su od ponedjeljka 19. travnja počele svakodnevne molitve u prostorijama RKPD s početkom u 14 sati. Svakog dana govori predstavnik jedne vjerske zajednice. Prvog je dana govorio o. **Tadej Vojnović** (rimokatolički svećenik-franjevac), drugog dana **mr. Roman Miz** (grkokatolik), trećeg g. **Aleksandar Mitrović** (pentekostalac) i tako će se redati a zatim ponavljati. Ova se molitvena grupa sastoji većinom od mladih pa je oblik i sadržaj više prilagođen tom uzrastu.

U srijedu 21. travnja počele su ekumenske molitve u organizaciji novosadskih kršćanskih vjerskih zajednica, a organizacijski ih ostvaruje Ekumenska humanitarna organizacija. Prvi molitveni susret bio je u evangeličkoj crkvi. Prisustvovali su vjernici i službenici: slovačko-evangeličke zajednice (biskup **Jan Valent** i svećenik **Vlado Obšust**), metodista (superintendent **Martin Hovan**), grkokatolika (**Roman Miz**), rimokatolika (**Gabor Barat**) i reformata (**Karolj Bereš**).

Uvodno razmatranje je imao **Roman Miz**, a drugi su sudjelovali čitanjem iz Biblije i molitvama. Ova molitva okupljanja bit će svake srijede u 16 sati; isprva nekoliko tjedana u slovačko-evangeličkoj crkvi, a zatim po nekoliko tjedana i u drugim crkvama.

R. M.

Zagreb

ZASJEDALA HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

U Zagrebu je od 12. do 15. travnja održano XVIII. zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije. Ovom značajnom skupu biskupa iz Hrvatske predsjedao je zagrebački nadbiskup mons. **Josip Bozanić**. Na zasjedanju su bili svi biskupi iz Republike Hrvatske osim pomoćnog srijemsko-đakovačkog biskupa Đure Gašparovića koji je zbog ratnih događanja u Jugoslaviji bio zadržan dulje vremena u Srijemu gdje je boravio za vrijeme uskrasnih blagdana.

Na ovom zasjedanju biskupi Hrvatske donijeli su nekoliko važnih odluka glede provođenja pripreme za proslavu Velikog jubileja 2000. Na čelu odbora za proslavu jubileja nalazi se varaždinski biskup mons. **Marko Culej**. Dogovarano je kako se treba organizirati proslava ovog značajnog događaja u mjesnim zajednicama vjernika.

Utemeljena je pravna komisija pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, a na njenom čelu je riječko-senjski nadbiskup **Anton Tamarut**. Dosadašnji direktor IKE **Živko Kustić** tražio je da bude razrješen dužnosti, a umjesto njega na tu dužnost imenovan je svećenik **Anton Šuljić**. Predloženo je da će se jesenje zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije održati koncem rujna u Varaždinu. /IKA/

Rim

KALENDAR PROSLAVE VELIKOG JUBILEJA 2000.

Detaljan kalendar svečane proslave Jubileja 2000. godine ovih dana službeno je objelodanjen u Rimu. Sveta godina bit će svečano otvorena u petak 24. prosinca za vrijeme svete mise Polnoćnice. Tom će se prilikom svečano otvoriti sveta vrata i ona će biti otvorena sve do blagdana Bogojavljenja 2001. godine. Za vrijeme trajanja Svete godine predviđene su mnoge značajne proslave i obilježavanja, a najviše od njih bit će održano u Rimu. /IKA/

Zagreb

80. ROĐENDAN KARDINALA KUHARIĆA

U Zagrebu je 15. travnja ove godine svečano proslavio svoj osamdeseti rođendan umirovljeni zagrebački nadbiskup kardinal **Franjo Kuharić**. Na ovoj svečanosti bili su nazočni svi biskupi Hrvatske biskupske konferencije koji su toga dana završili svoje zasjedanje. Također su na proslavi bili prisutni i umirovljeni nadbiskup zadarski mons. **Marijan Oblak** i umirovljeni biskup đakovačko-srijemski mons. **Ćiril Kos**. Kardinalu Kuhariću svoje čestitke uputili su mnogi crkveni i civilni visokodostojanstvenici zaželjevši mu još mnoge godine uspješnog djelovanja u Crkvi za dobro svih vjernika i ljudi dobre volje.

Kardinal Franjo Kuharić bio je na čelu zagrebačke nadbiskupije dugi niz godina u veoma teškom i odgovornom vremenu. Svoju službu ispunjavao je vrlo hrabro i mudro. Službu je predao sadašnjem nadbiskupu mons. **Josipu Bozaniću** prije nekoliko godina i sada djeluje kao umirovljeni nadbiskup. /IKA/

Zagreb

SUSRET CRKVENIH POKRETA I ZAJEDNICA U KATEDRALI

Pod geslom "Zajedničko svjedočanstvo vjere" u zagrebačkoj prvostolnici održan je susret crkvenih pokreta i zajednica. Susret je održan u subotu 10. travnja, a predsjedao mu je i otvorio ga zagrebački nadbiskup mons. **Josip Bozanić**. Ovom susretu bili su nazočni kardinal **Franjo Kuharić**, vojni ordinarij **Juraj Jezerinac** i pomoćni zagrebački biskupi **Josip Mrzljak** i **Vlado Košić** te predstavnici drugih vjerskih zajednica.

Nadbiskup Bozanić je u pozdravnom govoru podsjetio kako je Crkva uvijek živa i novi pokreti unutar nje znak su djelovanja Duha Svetoga. Ovaj skup organizirali su u dogovoru s vodstvom nadbiskupije predstavnici fokolarina. Na skupu su bili predstavnici pet crkvenih pokreta: Fokolarini, MiR, Neokatekumeni, Kursiljo i Frama. Predstavnici svih prisutnih zajednica govorili su o sebi i svom djelovanju unutar Crkve. Tako su fokolarini za sebe rekli da ih ima u skoro 200 zemalja svijeta i da ih je ukupno oko 5 milijuna.

Na susretu je govorila utemeljiteljica fokolarskog pokreta **Chiara Lubich** (na slici desno). Ona je pozdravila na početku svog obraćanja predstavnike svih ostalih vjerskih zajednica. Naglasila je kako je svaki pokret znak jedne karizme kojom Bog obdaruje Crkvu. Opći cilj svih pokreta unutar Crkve je savršenstvo u ljubavi. Ljubav ako je prava ona uvijek traži da ljubimo sve i da ljubimo prvi. Chiara je podsjetila na to kako je Papa lani uoči Duhova u Rimu organizirao nezaboravni susret ovakove vrste gdje se doživjelo bogatstvo Kristove Crkve. /IKA/

Zagreb

SLOVENCI NA GROBU STEPINCA

Nekoliko stotina vjernika iz Slovenije u nedjelju 11. travnja pohodilo je zagrebačku katedralu i u njoj grob blaženog **Alojzija Stepinca**. Svečana misa na slovenskom jeziku bila je upriličena u znak zahvalnosti što je pokojni blaženik spasio mnoge prognane Slovence za vrijeme Drugog svjetskog rata. Na hodočašću je bilo 12 punih autobusa, a na svetoj misi bili su nazočni i slovenski vjernici koji žive u Zagrebu.

U ime domaćina slovenske vjernike pozdravio je zagrebački pomoćni biskup mons. **Vlado Košić** i ujedno naglasio da blaženici i sveci ne pripadaju samo jednom narodu, nego su oni duhovno bogatstvo cijele Crkve. Propovijed je na hrvatskom jeziku održao dr. **Juraj Batelja**, postulater kauze za proglašenje blaženim i svetim kardinala **Alojzija Stepinca**. Na kraju propovijedi on je naglasio radost što će Slovenci još ove godine dobiti svoga prvog blaženika mariborskog biskupa **Antona Martina Slomška**. /IKA/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

BOMBARDIRANA

Prvo šok, a onda MOLITVENA AKCIJA za MIR

Subotičani će noć, 15. travnja (aprila) zapamtiti po prvom napadu NATO snaga na grad koji vole, koji čuvaju u svojim srcima. Na žalost, granate ne padaju samo po vojnim ciljevima. Ljudskih žrtava u Subotici nije bilo, ali u Ulici Ferenci Ibolje te je noći srušena jedna kuća, dvadesetak kuća ostalo je bez krovova, popucali su prozori, negdje su i vrata poispadala iz svojih ležišta, nestalo je struje, izgorio je jedan automobil a drveće je potpuno uništeno (jedno je drvo odletjelo na krov kuće). To je ono što se vidjelo.

A u dušama je bila nevjerica, šok - da li je to moguće? Što sada učiniti? Mnogi su ugroženim ljudima priskočili u pomoć, među prvima gradske strukture na čelu s gradonačelnikom Kasza Józsefom, mnoge firme...

Već 19. travnja bili smo svjedoci drugog zračnog napada. Mnogi gledaju u nebo i počinju shvaćati da su samo poput zrnca pijeska na obali morskoj. Mali, sitni, nemoćni. Upravo stoga kršćani ovoga grada znaju koje je najmoćnije sredstvo u borbi protiv rata i okreću se MOLITVI. Akcija za mir u našem gradu, u ovoj napačenoj zemlji traje neprekidno. Mnoge su se župske zajednice "trgle" i našle "dežurne" molitelje, a o svim takvim aktivnostima Zvonik u svakom broju piše i potiče čitatelje na slične akcije.

SOMBOR NA METI

Somborski je aerodrom već nekoliko puta pogođen razornim projektilima. Velika je materijalna šteta, strah je u ljudima... Sirene za zračnu opasnost unose nemir i pitanje - gdje će pasti rakete? I Somborci mole... Nisu sami...

Katarina Čeliković

Razmišljanje jednog vjernika

"SPOMENI SE DA SVETKUJEŠ DAN GOSPODNJI"

Naši stari su slavili dan Gospodnji bezuvjetno i potpuno. Za uzvrat vjera je unosila red i veselje u svakidašnji život ljudi. Oni su nedjeljom i blagdanom odlazili u crkvu gdje su se duhovno bogatili. Ta im je duhovna hrana davala snagu za njihove naporne poslove i strpljivo podnošenje čestog siromaštva. Poslije svete mise ljudi su razgovarali sa svojim prijateljima i rođacima. Nedjeljni ručak zauzimao je važno mjesto u svakoj kršćanskoj obitelji. Poslije ručka bio je obavezan nedjeljni odmor. U predvečerje bila je obično organizirana igranka za mlade. Život je imao svoj sklad i svoj red. Ljudi su bili zadovoljni u svojim obiteljima vlastitim načinom života.

Današnji čovjek se okrenuo prevelikom materijalizmu. Dobio je više udobnosti i lagodnosti svome tijelu. Dobio je više raskoši i obećanja da svakim danom dobija više užitka. Međutim, zaposavljanjem ili potpunim odbacivanjem svetkovine dana Gospodnjeg čovjek je izgubio red i veselje koji ga čine sretnim. Lutajući u kaosu koji je nastao u njegovoj duši, suvremeni čovjek traži spas u materijalnim dobrima, tehničkim dostignućima i praznim obećanjima. Sva ta dobra nisu u mogućnosti da njegovoj duši vrate mir.

U jednoj priči se govori da još nikad nije postojao nesretan čovjek a da je bio zahvalan za dobra koja prima svaki dan u svome životu. Možda naše nesreće dolaze u nedostatku zahvalnosti.

Zbog svega rečenoga ne smijemo zaboraviti na Božju zapovijed: "Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji!"

Alojzije Firanj

Sasvim obična priča

DAN JEDNE PČELICE

Bio je to dan kao uostalom i svaki drugi dan. Ili se barem takvim činio. Ustala je ranije, naravno, da bi se stigla i urediti jer je prilično sujeta. U košnici za koju ona skuplja polenov prah ima puno lijepih pčela; iako ona zna da je miljenica pčelarova, ne dopušta sebi ili bolje rečeno drugim pčelicama da je zasjene. Tog dana naročito je bila spremna za rad pa je to željela i pokazati.

Naime, već duže vrijeme sunčala se ona na cvjetnoj livadi, ne mareći što je pčelar čeznutljivo pogleda i nježno nuka da krene na rad jer i njega i nju čeka puno posla da zajedno stvore taj dragocjeni med. Pčelar ne može bez nje, ne može umjesto nje obaviti njen dio posla i sakupljati polenov prah, a ona se tako često oslanja na njega. Ali tog dana nije bilo tako! No, izgleda da je pčelar bio pomalo i sumnjičav. Ili joj je želio pokazati da nije samo ovaj jedan dan dostatan da završe posao. Možda se i ne bi moglo reći da je pčelar bio sumnjičav, već više na nekom odstojanju. Ne treba nju previše hvaliti - ta hvasta se ona i onda posustaje brzo, mislio je u sebi pčelar. Ne valja nju baš previše hvaliti, ne valja to za nju, dalje je razmišljao pčelar. A ona, ona je čekala cijeli dan. Sada je upravo čeznutljivo pogledala svog pčelara. Imala je puno zaostalog posla koji ju je taj dan potpuno okupirao. Ali bila je ona zato i mala lukavica; iako je pčelar nije toga dana ništa pitao, pokazala mu je kako se marljivo radi. Dok se na pauzi malo odmarala, od silnog skupljanja polenovog praha toga dana, pčelar je uglavnom samo šutio o njenom radu i ne bi se vidjelo da je sretan da ona nije dva tri puta ulovila iskru radosti u njegovom oku. No njoj izgleda to baš i nije bilo dovoljno i da pčelar nije toga dana bio smiren i da nije ulovila ona dva-tri radosna pčelareva pogleda, pomislila bi čak i da nije zadovoljan.

Tamo već pri kraju, prišao joj je i umiješao joj se u posao. Pustila ga je ali nije odmah shvatila kako joj je time želio nešto pokazati. Možda čak ni on nije znao, jer se umiješao u njen posao, ali je mala lukavica pčelica na kraju toga dana ipak shvatila. Shvatila je da on ipak čeka, čeka da ona počne redovito sakupljati polenov prah. Toga dana pčelar nije razumio svoju pčelicu, nije shvatio, ali to i nije važno, shvatila je ona za koga oni zapravo zajedno pripremaju med.

Pavla B.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Vjera, ufanje i ljubav "ruho novo, mirisavo i lijepo"

- O. Gerard, koji se nadahnjuje na učenju sv. Ivana od Križa, ističe da su bogoslovne kreposti glavni "motor" duhovnog kršćanskog života. Da su one "novo, mirisavo i lijepo ruho duše".

U jednom svom vlastoručnom zapisu zato ističe da su bogoslovne kreposti kao "ruho koje krasi dušu, kako bi (duša) bila rumena i ljubezna, plava i pokorna, puna nade i pouzdanja i kako se preko toga ruha prelijevaju najljepše boje, sad crvena (ljubavi), sad plava (vjere) pa opet zelena (boja nade) (Redovnik, str. 62).

U ovom svom izražavanju o bogoslovnim krepostima naš sin bačkih Hrvata se odnosi na sljedeći tekst iz knjige Ivana od Križa koja nosi naslov "Tamna noć". Važno je taj tekst navesti kako bismo otkrili da taj isti tekst svojim riječima komentira Sluga Božji.

"Vjera je unutarnje odijelo, piše Ivan od Križa, tako svijetlo da zablješćuje pogled svakog razuma. Stoga kad duša hoda obučena u vjeri, đavao je ne vidi i ne može joj nanijeti štetu... Kad (duša) na haljinu vjere obuče odjeću nade... oslobađa se od drugog neprijatelja, to jest svijeta... dobiva oduševljenje za stvari vječnoga života... Odijelo crvene boje, tj. ljubavi, skriva i štiti dušu od trećeg neprijatelja - što je tijelo, jer po njoj prima duša snagu i izdržljivost.." (Tamna noć II, 21,5-10).

- Oslanjajući se na ovo učenje mističnog doktora Crkve, sv. Ivana od Križa, o. Gerard ovako komentira to učenje u pogledu vjere: "Tko vjeruje sve savlađuje. Tomu je sve moguće. (Tko vjeruje) taj, kada je i u patnji je uvjeren da ga Bog miluje; ima zdravije oko za prosudbu o svemu što mu se događa, jer (onaj koji vjeruje) ima zdravije oko i bolje vidi" (Razgovor s Isusom, 181).

O bogoslovnoj kreposti ufanja piše: "Tako Ti se moram predati kao što moram disati" (Blago duše, 338). "Ufanje je isto što duše hrabrenje do te mjere da što se u dušu sije to se u (duši) pozlaćuje" (Th. past., 257).

U odnosu na bogoslovnu krepost ljubavi on želi "biti zarobljenik ljubavi i u moru ljubavi se utopiti... Utopljanje u moru ljubavi se ostvaruje kada trnje strasti i navezanosti za zemaljsko iz duše vadimo... (Što ima za učinak) osposobljavanje duše kako bi se Božjoj želji i Božjoj volji predala." U konkretnom životu ljubav je kao "nadmetanje ili u sebičnosti ili u življenju u Božjoj milosti". Bogoslovna ljubav: "sve pokreće, svakoga vuče k Bogu". Po ljubavi se doživljava kako je svaki trenutak izgubljen kad na ljubav prema Bogu ne misli; a ako posjeduje ljubav prema Bogu, onda "kiti svijeta bašču" (Razgovor s Isusom, 61, 62).

- Za oca Gerarda je razvidno da su bogoslovne kreposti odlučujuća snaga u kršćanskom životu. One i "gorko u med pretvaraju". S bogoslovnim krepostima treba zato sve "pomiješati", i onda se događa da "na ljubavi žeravu bacamo svoju volju... da od ljubavi izgori i kao žrtva ljubavi izgori"... i zato treba "da svako pomicanje bude ogrjev na vatri ljubavi" (Biser mišljenja, 181).

Kada razmišljamo o bogoslovnim krepostima na temelju ovih navoda otkrivamo prije svega glavni "motor" duhovnog života o. Gerarda, a to nam omogućuje da zaronimo dublje u smisao njegovog duhovnog lika, a jednako tako da otkrijemo jednu glavnu poruku ovog čovjeka s bačke ravnice koja je uvijek aktualna. Tko, naime, uspije otkriti u ovom učenju o. Gerarda, o bogoslovnim krepostima, temeljni stav kršćanske duše - taj je kadar čitati a isto tako naći dublji smisao života osobito u ovim teškim vremenima koja prate ovo naše podneblje.

o. Ante Stantić OCD

Uređuje: Bela Gabrić

BUNJEVAČKE KRALJIČKE PISME

Pojedini događaji u obitelji i u društvenoj zajednici bili su vezani za prigodne narodne običaje, a većina tih narodnih običaja je popraćena narodnim pismama. Ima ji veoma mnogo i sve ji nazivamo "narodno blago". To je usmena književnost koja je u narodu nastala stvaranjem pojedinaca, a prenošena je usmenim putem od kolina na kolino.

Ta usmena, to jest narodna književnost, razvijala se paralelno sa pisanom književnošću koja je počela pojavom pismenosti u pojedinim narodima.

Među brojnim prigodnim narodnim pismama ovom prilikom izdvajam bunjevačke kraljičke pisme koje su pivale cure od 10 do 15 godina na prvi i drugi dan Duhova (D'ova).

Cure su na glavi imale krunu od ruža i prepelica. Narod ji je zvao "kraljice", a po njima su i njive pisme dobile ime.

Kraljice su bile u starovinskoj svečanoj bunjevačkoj narodnoj nošnji. Ali, treba istaći da su u nedilju imale svilenu suknju, a u ponediljak bilu šlingovanu. Kao znak da je došlo proliće, kraljice su išle bose.

Na Duhove kraljice su išle u crkvu na veliku misu, a zatim su pivale kraljičke pisme u varoši i u svom kraju. Pivanje su nastavile u nedilju posli podne i cio dan u ponediljak.

Grupa kraljica najčešće je imala osam cura, a išle su u parovima. Svaki par je imao svoje ime: prvi par "pridnjaci", drugi par "sabljari", treći par "diver" i "kraljica" (koja je uvijek najmanja), četvrti par "stražnjaci".

Kraljice su pivale pisme dok su išle sokakom. Ako ji je domaćin ili domaćica zaustavila i pozvala, ušle su u tu kuću ili su ostale na sokaku prid kućom pa su po želji prisutnih pivale pisme koje su bile šaljive ili male ljubavne priče.

U ratno vrime ili posli rata kraljice su pivale žalosne pisme po želji članova obitelji koja je bila u žalosti zbog smrti svoga vojnika.

Kraljičke pisme su kratkog stiha (u šest slogova - šesterac). Svaki stih se ponavlja i prilikom ponavljanja dodaje se rič "Ljeljo".

Za primer ode je objavljeno nekoliko veselih kraljičkih pisama koje su pivane pojedinim članovima obitelji.

BRAĆI

Ode nama kažu,
Dva brata jednaka,
Starijeg ženite,
Mlađeg kralju dajte,
Kralj će ga ženiti,
Budimkom divojkom,
Budimka divojka,
Mlogo dara nosi,
Tri tovara dara,
A četvrti blaga.
Prvi tovar dara
Sveku i svekrovi,
Drugi tovar dara
Diver i jetrovi,
Treći tovar dara
Ostalim svatima,
A četvrti blaga
Momku i divojki.

SESTRAMA

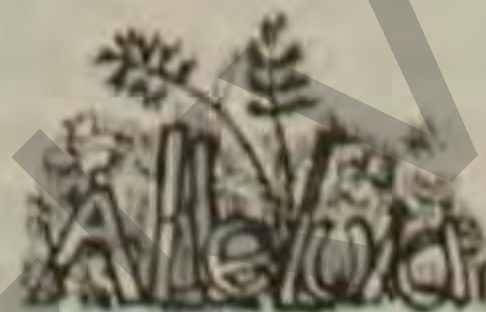
Ode nama kažu:
Dvi sele jednake,
Stariju udajte,
Mlađu caru dajte,
Car će je udati
Za Ivana bana,
Za carevog sina,
Koji perom piše,
Perom po papiru,
Po orlovom krilu.
Okreni se, kralju,
Poklon barjaktaru,
Poklon se veselo
Glavom starešini,
Kućnoj domaćici,
I u kući braći,
Nek im žao nije.

BRATU I SESTRI

Ode nama kažu:
Bratac i sestrice,
Blago onom bratu
Koji selu ima.
Blago onoj seli
Koja brata ima.
Bratac bi za selu
S carom vojsku bio.
Sestra bi za brata
Dunav priplivala.

MLADOJ SNAŠI

Ode nama kažu:
Mlado i zeleno,
Skoro dovedeno,
Nikome suđeno,
Ni ocu, ni majki,
Ni bratu, ni seli,
Već lvi junaku.
Zovite mu majku
Da daruje snaju
I mladog junaka.

26. svibnja

SVETI FILIP NERI

*21. VII. 1515. + 26. V. 1595.

- maćeha ga zvala dobrim Pipom - čovjek privlačne jednostavnosti - duhoviti svećenik -
- veliki isposnik, molitelj i siromah snalažljive ljubavi - daroviti odgojitelj - humorom osvajao -
- okružen slavnim svecima - učitelj duhovnih razgovora - nesuđeni misionar - otkrio Palestrinu -
- prodao knjige da pomogne jednoj majci - sveti ispovjednik koji se ponizno ispovijedao -

Najvedriji svetac svih vremena

Sveti Filip se rodio 21. srpnja 1515. u obitelji firentinskog odvjetnika i alkemičara Francesca. Rano mu je umrla majka. Filip je volio svoju maćehu, a ona ga od milja zvala "Pippo buono" - dobri Pipo. Školovao se najprije kod dominikanaca u rodnoj Firenci. Brzo je napustio svoga strica, poslovnog čovjeka, da bi se u Rimu posvetio studiju filozofije i bogoslovlja. I to je napustio da se posve daruje službi bolesnika i siromaha, ali se stara i za mladež s rimskih ulica. Sa svojim ispovjednikom osnovao je Bratovštinu Presvetoga Trojstva za njegu rimskih hodočasnika i bolesnika. Poslušavši savjet svoga ispovjednika, svibnja 1551. primio je svećenički red. Kao svećenik više nije samo dvorio bolesnike, već je oko sebe počeo okupljati ljude koji su u njega tražili savjet. S njima bi čitao Sveto pismo i djela crkvenih otaca. Bili su to razgovori začinjani svirkom i pjesmom. Govorio je jednostavnim, pučkim jezikom. Ponekad bi duhovni razgovori trajali do duboko u noć. Da pomogne jednoj prosjakinji prodao je jedino svoje blago - knjige. Sa svakim bi prolaznikom zapodjenuo razgovor. Razgovor bi završio uvijek istim pitanjem: A kad će u nama biti toliko srca da učinimo što god dobra? Tako je neusiljeno i simpatično pohađao bolesne i dijelio siromasima da je u Rimu to postao pravi običaj i moda. Njegovi su se suradnici posebno istaknuli kad su u Rim počeli dolaziti brojni hodočasnici jubilejske 1550. godine.

Oratorijanci

Filipu su se pridruživali i svećenici koji su bili željni takvoga apostolata. Svoje su sastanke održavali u oratoriju. Tako nastala kongregacija svjetovnih svećenika odobrena je 15. srpnja 1575. godine. To je početak oratorijanaca, koji poput drugih redovnika nisu izuzeti od biskupove vlasti. Svoje razgovore održavali su oratorijanci nedjeljom dopodne, u slobodna popodnevna ili večeri. Oko redovnika te nove družbe okupljalo se sve više svijeta, pa čak i članovi patricijskih obitelji. Oratorijanci su se raširili po Europi, po sjevernoj i južnoj Americi, Indiji i Cejlonu. Rimski puk je visoko cijenio Filipa Nerija. Kad je Filip doznao za smrt svetoga Franje Ksaverskog, sav se oduševio za indijske misije. No ubrzo je shvatio da je Vječni grad njegova Indija. Njegovi su prijatelji sami sveci: Ignacije Loyola, Karlo Boromejski, Franjo Borgia. Bio je pravi apostol rimskih pučana. Podigao je do sada najbolje organiziranu bolnicu za njegu bolesnika koja i danas postoji. U toj bolnici se još okupljaju brojni stranci privučeni posebnom pobožnošću. Dnevno se nađe i do 600 osoba. Pobožni oratorijanci peru noge hodočasnima i s puno ljubavi njeguju bolesne. Apostolat svetoga Filipa se nije

ograničio samo na bolnice. Pomagao je siromasima i nesretnicima u gradu, osvajao je i osvojio cijeli kršćanski zapad. Sveti Filip je umro 26. svibnja 1595. godine a sahranjen u novoj crkvi "Chiesa Nuova" - u kući matici svoje kongregacije.

Filip, mladi i sveta redovnica

Pitali ga - kako može izdržati dječju graju. Odgovorio je: Ne marim, ma drva cijepali po mojim leđima, samo da ne griješe. Govorio mu jedan mladić kako će doktorirati, pa će imati lijepu službu, postat će bogat. Onda će se oženiti, imati lijepu ženu i dobru djecu. Filip ga je pitao: A što onda? Onda se zanešeni mladić predomisli, odusta od svojih planova, pa se posve dade u službu siromašnim ljudima. Vidio Filip dječaka iz Palestrine. Na magarici dovezao sadnice u grad, da ih proda. Nije imao sreće. Trgovina mu nije ležala. Filip mu je pritekao u pomoć. Sve je prodao, lijepo zaradio, još i siromasima davao. Dječak se tako obradovao da je od veselja zapjevao. Trgom se razlijegao prelijepi pjev. Dječakovo pjevanje se dopalo zborovodi rimske bazilike svete Marije Velike. Uzeo ga u zbor. Dječak se razvio u besmrtnog skladatelja Palestrinu. Kasnije je Filip puno pomagao Palestrininu siromašnu obitelj. U okolici Rima bila neka redovnica koja se hvalila da ima viđenja. Svetom su je držali. Tako papa pošalje Filipa da ispi-ta slučaj. Po velikom je blatu putovao. Kad je došao "svetici", zamolio ju da mu očisti obuću. Redovnica ga s gnušanjem odbila. Filip je mogao izvijestiti papu. Redovnica nije sveta zato što u nje nema poniznosti.

*Prema: Augustin Blazović,
Sveci u crkvenom ljetu, Beč, 1970,
str. 316-320;
Diethard Klein, Das grosse Hausbuch
der Heiligen, Aschafrenburg, 1984,
str. 237-241.*

U mjesecu svibnju slave imendan:

1. Josip, Sigismund, Žiga, Tamara, 2. Atanazije, Antonin, Boris, 3. Filip, Jakov, Mladen, Branimir, 4. Florijan, 5. Silvana, Anđelko, 6. Dominik, Irenej, Mirko, 7. Boris, Gizela, Dujam, Duje, 8. Ida, 9. Beato, Blaženka, 11. Marijan, 12. Leopold, Bogdan, 13. Imelda, Servacije, 14. Matija, Bonifacije, Bono, Justa, 15. Izidor, Sofija, 16. Ivan, Nenad, 17. Paskal, 18. Ivan, Erik, Feliks, Srećko, Veco, Kristijan, 19. Celestin, 20. Bernardin, 21. Viktor, Mirela, 22. Renata, 23. Deziderije, Željko, 24. Suzana, Estera, 25. Beda, Grgur, 26. Filip, Zdenko, Evelina, 27. Augustin, 28. Vilim, 29. Ervin, Euzebije, Polion, 30. Ivana, Ferdinand, Nandor, 31. Petronela.

Uređuje: Andrija Kopilović

DJELA APOSTOLSKA

Uvod

Predgovor Djelima apostolskim (1,1-3), koji je kao i u trećem Evanđelju (Lk 1,1-4) upućen izvjesnom Teofilu, označava to Evanđelje kao "prvu knjigu", sažima ukratko njezin sadržaj i, oslanjajući se na završna izvješća (ukazanja Uskrsnuloga i uzašašće), izražava nakanu da nastavi prikaz.

Druga sveza, koja zbližava oba spisa, jest sličnost jezika. Iste jezične osobitosti rječnika, gramatike i stila unutar Djela apostolskih, koje ukazuju na literarnu objedinjenost spisa, nalazimo i u trećem Evanđelju. Zato je gotovo sigurno da je u oba spisa riječ o istom autoru, tako da se Lukino Evanđelje i Djela apostolska može smatrati objedinjenom književnom tvorevinom.

Niti treće Evanđelje, niti Djela apostolska ne imenuju svoga autora. Sredinom 2. st. njega se nastojalo poistovjetiti s Pavlovim suputnikom Lukom, koji je spomenut u Flm 24; 2 Tim 4,11, a Kol 4,14 naziva ga liječnikom. Pouzdanost te predaje mogla bi se potkrijepiti činjenicom što izlaganje u pogl. 16; 20 i 27 Djela apostolskih djelomice prelazi u mi-oblik (1. lice mn.), kao da upućuje na nekog Pavlovog pratioca, očevica događaja. U antičkoj književnosti, međutim, nije rijedak stilski postupak da se iz trećeg lica neposredno prijeđe u "mi" ili "ja" oblik (i obratno), tako da se iz "mi-perikopa" Djela apostolskih ne može sa sigurnošću zaključiti da je riječ o autoru - očevicu. Iz drugih podataka izgleda naprotiv vjerojatnijim da autor ne potječe iz kruga Pavlovih bliskih suradnika i da, po svemu sudeći, čak niti ne poznaje njegove poslanice. Među brojnim teološkim razlikama između Pavla i Djela apostolskih, osobito je npr. upadno da Djela apostolska uskraćuju Pavlu apostolski naslov (osim 14,4,14) i da ga prikazuju kao čovjeka druge predajne generacije, dočim Pavao osobno polaže veliku važnost da ga se prihvati kao apostola (Gal 1-2) koji svoju vjeru nije preuzeo od prvoapostolske jeruzalemske generacije. K tomu valja pripomenuti neslaganje s obzirom na vremenski slijed Pavlovih posjeta Jeruzalemu (usp. 9,26-30; 11,30 s Gal 2) i na sadržaj jeruzalemskog dogovora, tzv. Apostolskog sabora (usp. 15,28 s Gal 6,6). Zato se ne bi moglo jednog dugogodišnjeg Pavlova suradnika smatrati autorom Djela apostolskih.

Na temelju trećeg Evanđelja i Djela apostolskih može se zaključiti da im je autor obrazovani kršćanin grčkog jezika, koji je prije svojega prijelaza na kršćansku vjeru bio blizak i udomaćen u židovstvu, kao što pokazuje njegovo umijeće i način uporabe Septuaginte, grčkog prijevoda hebrejske Biblije. Imena mu ne poznajemo, premda se mogao zvati Luka, jer je to ime bilo vrlo uobičajeno. Zato ćemo ga u daljnjem razlaganju, zbog jednostavnosti, tako i nazivati.

Za odredbu vremena i mjesta nastanka Djela apostolskih, predaja ne pruža nikakvih sigurnih oslonaca. Spis završava s Pavlovim uzništvom u Rimu (vjerojatno 60-62. g.) i svakako

pretpostavlja postojanje trećeg Evanđelja, tako da vrijeme prije 75. g. ne dolazi u pitanje. Uzme li se u obzir da je autoru nakon pisanja svoga Evanđelja trebalo izvjesno vrijeme za prikupljanje predajnog materijala, Djela apostolska mogla su nastati između 80. i 90. g. Nije vjerojatno da su bila napisana mnogo kasnije, jer su oko 100. g. već bile prikupljene Pavlove poslanice, koje autor isključuje iz svojih izvora.

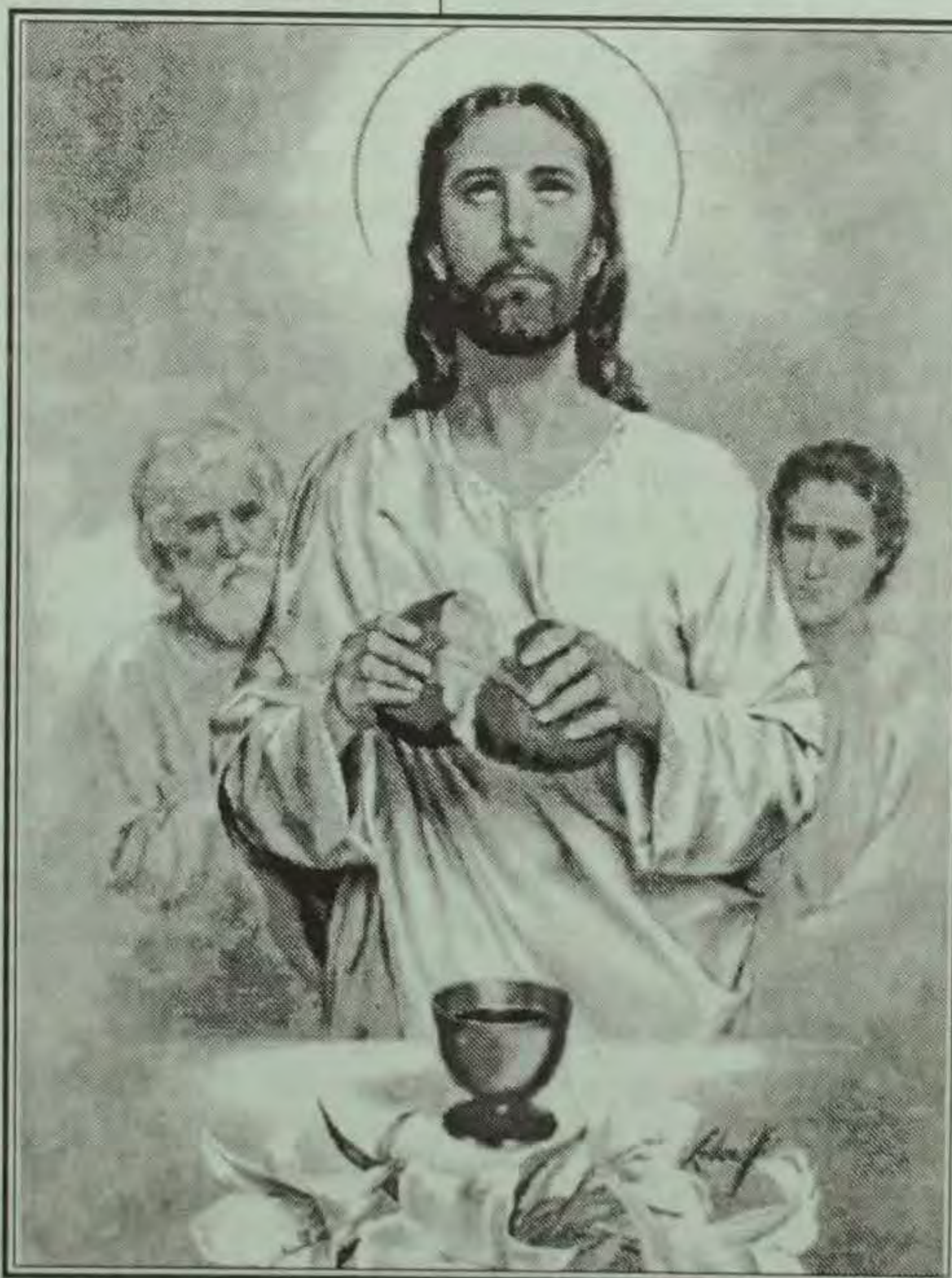
Uostalom, točno vrijeme njihova nastanka zapravo je od sporedne važnosti, jer povijesna pouzdanost knjige počiva na podrobnim izvorima, na temelju kojih je autor sastavio svoj prikaz. Luka vrednuje opsežan i raznolik predajni materijal. To se može vidjeti već iz samog prologa trećem Evanđelju - kojega se može smatrati uvodom cjelokupnog djela - a potvrđeno je i proukom same knjige. Uporaba raznolikih izvora uočljiva je unatoč svjesnoj literarnoj zauzetosti koja uvjetuje cjelokupni materijal i jamči objedinjenost spisa. Premda su točno omeđenje i rekonstrukcija korištenih izvora upitni i nesigurni, ipak se mogu iščitati izvjesne predajne odrednice: tradicije o jeruzalemskoj prazajednici (1 - 5) te o počecima i utemeljenju antiohijske zajednice (6,1 - 8,3; 11,19 - 30; 13,1 - 3); vjerojatno neka vrst putnog dnevnika Pavlovih putovanja (upotrijebljenog u 16,10-17; 20,5 - 21,18; 27,1 - 28,16, itd.).

Bogati prikupljeni materijal Luka je umješno objedinio u jednu cjelinu tako da je različite elemente izvanredno poredao i međusobno ih uzglobio redakcijskim formulacijama.

U govorima, koje stavlja u usta vodećim ljudima Pracrkve, Luka koristi glavne teme ranokršćanskog naviještanja, potkrijepljene uhodanim načinom dokazivanja i već prenošene u čvrsto sročnim formulacijama: za Židove skup biblijskih citata, za Grke misaone odredbe pučke filozofije, za sve pak temeljni navještaj (kerigma) o Isusu Kristu - Mesiji, raspetom i uskrsnulom, a sve opet u sklopu poziva na obraćenje i krštenje.

Povijesna vrijednost Djela apostolskih počiva na brižnim istraživanjima, koja evanđelist jamči za treće Evanđelje (Lk 1,3), ali koja su

zasigurno i općenito obilježjem njegova načina rada, usidrenog na pouzdanosti vlastitih izvora. Pod tim se vidom ta povijesna vrijednost može u potpunosti mjeriti i održati u okvirima antičkog načina pisanja povijesti. Međutim, ne smije se predviđjeti da je Luka pisao s kerigmatskom nakanom, a ne da bi sastavio što "objektivniji" popis povijesnih činjenica. Stavio je naglasak na ono što je moglo poslužiti njegovoj nakani i sukladno tome izradio ciljevitost ispričovijedanog događanja. Stoga je razumljivo da u Djelima apostolskim nailazimo na preskoke, pojednostavljenja i tobožnje previde, što ni u čemu ne umanjuje povijesnu pouzdanost spisa. Tako je, na primjer, spomena vrijedno da Luka, ne koristeći Pavlove poslanice, razvija sliku o Pavlovu misionarskom djelovanju u koju se općenito same poslanice mogu jako dobro uklopiti, bez obzira na izvjesne pojedinosti. Za ranije događaje u Pracrkvi ionako nemamo sličnih usporednica pa je pouzdanost zajamčena unutarnjom vjerojatnošću izvješća i Lukinim poštivanjem vlastitih izvora.

CRKVA JE NEBESKI JERUZALEM, NAŠA MAJKA I KRISTOVA ZARUČNICA

"Crkva se naziva nebeskim Jeruzalemom" i "našom majkom" (Gal 4,26; usp. Otkr 12,17), opisuje se kao čista zaručnica čistog Jaganjca" (LG br. 6).

Pavlova poslanica Galaćanima i Ivanovo Otkrivenje nadahnulo je koncilski tekst o Crkvi kao nebeskom Jeruzalemu, zaručnici i našoj majci. Zanimljivo je kako Pavao kao gorljivi Židov govori o dva Jeruzalema. Jedan je Jeruzalem ovdje na zemlji u Palestini. On je simbol židovskog naroda koji živi i robuje slovu Mojsijeva Zakona, a ne u slobodi koju je donio Krist. Da bi dokazao svojim sunarodnjacima Židovima da su u zabludi što ne priznaju Isusa iz Nazareta Mesijom i Sinom Božjim, Pavao se služi slikama Svetoga pisma SZ, o Abrahamu, praocu naše vjere. Iz svetoga pisma SZ znamo da je Abraham imao dvije žene, Saru koja je bila neplodna i Agar u ropkinju koja je Abrahamu rodila sina Jišmajela. Ta Agara je taj stari grad Jeruzalem, koji rađa na ropstvo Zakonu. Drugi, nebeski Jeruzalem je naša majka. U Starom zavjetu slika toga nebeskog Jeruzalema je Abrahamova žena Sara koja je u starosti rodila sina Izaka, baštinika Abrahamova. Taj je Jeruzalem Crkva koja nas rađa na slobodu i od nas čini baštinike Božjega Kraljevstva.

U knjizi Otkrivenja sv. Ivan apostol u viđenju na otoku Patmosu gleda: *"Potom se na nebu pokaza veličanstven znak: Žena obučena u sunce, mjesec joj pod nogama, a na glavi joj je vijenac od dvanaest zvijezda. Bila je trudna i vikala je u porođajnim bolima i mukama rađanja" (Otkr 12,1-2). Da zlo bude veće, Ženu stade progoniti Zmaj stara Zmija koja se zove đavao-sotona, koji je zavodnik cijeloga svijeta. Ženi priskače u pomoć sam Bog. Sotona, "obuzet gnjevom protiv Žene, Zmaj ode da vodi rat protiv ostalih iz njezina potomstva, protiv onih koji vrše Božje zapovijedi i čuvaju Isusovo svjedočanstvo" (Otkr 12,17).*

Tko je ta Žena obučena u sunce? To je Crkva, naša majka koja nas iz vode i Duha Svetoga rađa na božanski život. To je Crkva, otajstveno tijelo Isusovo u koje je uključen cijeli Božji narod. Božji narod u cjelini je onaj koji rađa i odgaja svoju djecu. A Zmaj, sotona je onaj koji se okrenuo u rat protiv Božjeg naroda, protiv onih *"koji vrše Božje zapovijedi i čuvaju Isusovo svjedočanstvo"*. No Zmaj ne može pobijediti. Njega je pobijedio sam Isus na Veliki petak kada je visio na križu i kada je na Uskrs uskrsnuo od mrtvih. Sotona ima vlast samo nad onima koji mu se predaju u ruke. Koji vrše Božje zapovijedi i čuvaju svjedočanstvo Isusovo bivaju kušani od đavla, ali ne i pobijeđeni što nam pokazuju tisuće primjera kršćana u doba izrazitog progona Crkve proz povijest, sve do naših dana.

Crkva je ČISTA ZARUČNICA bezgrešnog Jaganjca. Poznato nam je iz povijesti grčko-rimske kulture i Istoka shvaćanje svetih brakova u kojima se božanstvo u obličju

kralja približilo kraljici tako da ona postaje božicom. Slični slučajevi izraz su težnje ljudske naravi za najintimnijim druženjem s božanstvom po bračnoj ljubavi. I Biblija ne zanemaruje te čovjekove težnje. U Starom zavjetu veza između Jahve i njegova naroda predstavljena je bračnom vezom. Prorok Hošeja prvi ističe tu sliku Jahve i svoga naroda (usp. Hoš 1-3). Prorok Jeremija će nježnu bračnu ljubav Jahvinu prema domu Izraelovu opisati u trenutku sklapanja Saveza na Sinaju (Jer 31,32), sve do preljuba doma Izraelova (Jer 9,2) i predavanja nevjerne žene njezinim neprijateljima (Jer 3,1; 11,15; 12,7-9), te sjećanja prve ljubavi u njezinoj mladosti (Jer 2,1-3). Prorok Ezekijel opisuje Jeruzalem kao prelijepu zaručnicu *"za kraljicu podobnu"*. No ona postaje *"nevjernica"* i *"razvratnica"*. Njoj će Jahve suditi kao što se sudi *"preljubnicima"*. Ipak će se *"spomenuti svojega Saveza što ga sklopi u dane njezine mladosti"* (Ez 16). Knjiga Pjesme nad Pjesmama opisuje bračnu ljubav Jahve i Izraela.

Rabini su shvaćali sklapanje sinajskog Saveza kao ženidbu između Jahve i Izraela, pa im je nepoznata misao da će budući Mesija biti zaručnik naroda. Oni su mišljenja da će na svršetku svijeta biti sklapanje ženidbe, a sada traje vrijeme zaručništva. Sveti Pavao upravo razvija tu misao.

Sv. Pavao polazi od knjige Postanka (2,18-25; Ef 5,31) gdje u stvaranju prvih ljudi kao muža i žene gleda sliku buduće otajstvene veze Krista i Crkve. Pavlova je misao izlaska Crkve iz probodenoga boka Kristova, kao što je Eva izišla iz Adamova boka, tako uz Krista živi i djeluje Crkva. Prema Pavlu, Crkva je Kristova zaručnica, a Pavao je Zaručnikov prijatelj koji želi svoju korintsku zajednicu dovesti Kristu Zaručniku kao neokaljanu djevicu. Kada će se to ostvariti? U vrijeme paruzije, u vrijeme dolaska Kristova na koncu svijeta. Vrijeme koje prethodi tome konačnom dolasku Kristovu jest vrijeme bdjenja i čuvanja čistoće i neokaljanosti vjere vjernika kao potpunog predanja Kristu (usp. 2 Kor 11,2). Vjerovati u neke druge bogove i njima služiti znači napustiti istinitoga Boga i bludničiti (usp. Ez 16,14-34).

Sveti Pavao razvija svoju misao još dublje od proroka Ezekijela. Krist i Crkva su jedno tijelo, kao muž i žena. Krist pere vodom krštenja svoju zaručnicu i kiti ju da bude lijepa bez mane, kako bi mu se mogla sva predati u ljubavi i predanju Bogu i ljudima poput svoga Zaručnika. Pavao ovdje naglašava eshatološki smisao zaručništva Crkve: *"Veselimo se, kličimo od veselja i zahvalimo Bogu, jer dođe svadba Jaganjčeva! Opremila se Zaručnica njegova, dano joj je da se obuče u blistav, čisti lan"* (Otkr 19,7-9). Kada, dakle, govorimo o raznim slikama Crkve, govorimo o stvarnosti koja je puno dublja i ljepša nego te slike koje nam o njoj govore.

Mato Miloš, OCD

SAKRAMENTI OZDRAVLJENJA (II.)

SAKRAMENT POMIRENJA ILI ISPOVIJEDI (nastavak)

Isus Krist je službu pomirenja povjerio apostolima, a tu istu službu nastavljaju vršiti njihovi nasljednici: biskupi i svećenici koji su najbliži suradnici biskupa. Snagom sakramenta sv. Reda biskupi i svećenici imaju vlast opraštati grijeh "u ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Biskup je poglavar mjesne Crkve i kao takav ima sve ovlasti. On podjeljuje svećenicima dozvolu da mogu davati odrješenje od grijeha u sakramentu Ispovijedi. Redovnicima daju dozvolu njihovi poglavari. Ispovjednik nije gospodar nego samo službenik Božjeg praštanja. Zato ispovjednik mora imati potrebno znanje da bi mogao pokorniku pomoći u traženju rješenja u pojedinim poteškoćama. Svaki ispovjednik je dužan trajno čuvati ispovjednu tajnu. Ni u kakvim okolnostima ispovjednik ne smije drugome reći grijeha onoga tko se kod njega ispovjedio.

Vrijednost Ispovijedi je u tome da u nama ponovno obnovi Božju milost i još dublje nas poveže s Bogom. Svrha i učinak Ispovijedi je pomirenje s Bogom. Pokornik se kroz ovaj sakrament duhovno jača. Kroz ovaj sakrament se pomirujemo s Crkvom. Grijeh nagriza ili prekida bratsko zajedništvo. Po sakramentu Pokore to nagriženo ili prekinuto zajedništvo se obnavlja. Pokornik se podvrgavajući Božjem milosrdnom sudu u ispovijedi već priprema za konačni sud kojem će biti podvrgnut na koncu životnog puta.

O oprostima

"Oprost je otpuštanje pred Bogom vremenite kazne za grijeha kojih je krivica već izbrisana; to otpuštenje vjernik, pravo raspoložen i uz određene uvjete, dobiva posredovanjem Crkve koja, kao poslužiteljica otkupljenja, svojom vlašću dijeli i primjenjuje blago zasluga Krista i svetaca. Oprost je djelomičan ili potpun, već prema tome da li od vremenite kazne za grijeh oslobađa djelomično ili potpuno. Oprosti se mogu primjenjivati živima ili pokojnima."

Da bismo razumjeli nauk i praksu Crkve moramo imati u vidu da grijeh ima dvostruku posljednicu. Teški grijeh kida naše zajedništvo s Bogom i kao takvi nismo sposobni ući u vječni život. Lišavanje vječnog života zove se vječna kazna za grijeh. Svaki grijeh, pa i onaj najmanji, povlači za sobom nezdravu navezanost na stvorenja. Tu navezanost treba čistiti bilo na ovom, bilo na drugom svijetu. Čišćenje nas oslobađa od vremenite kazne za grijeh. Kazne za grijeh ne smiju biti shvaćene kao Božja osveta čovjeku za grijeh. Kazna za grijeh je posljedica same prirode grijeha.

Oprost se dobiva po Crkvi kojoj je povjerena vlast odrješivanja i vezivanja. Crkva po oprostima želi kršćanima pomoći na životnom putu i potaknuti ih na djela pobožnosti.

Ispovijed je kao i svi ostali sakramenti bogoslužni čin. Redoviti dijelovi Ispovijedi su: pozdrav, svećenikov blagoslov, čitanje Božje riječi radi prosvjetljivanja savjesti, poziv na kajanje; zatim ispovijed, nalaganje i prihvaćanje pokore, odrješenje i zahvaljivanje Bogu na otpustu.

U slučaju teške potrebe dopuštena je zajednička ispovijed i skupno odrješenje. Treba uvijek imati na umu da je pojedinačna i cjelovita ispovijed i odrješenje jedini i redoviti način pomirenja vjernika s Bogom.

SAKRAMENT BOLESNIČKOG POMAZANJA

Sakramentom pomazanja bolesnika i molitvom svećenika cijela Crkva preporučuje bolesne i stare vjernike trpećem Kristu da im olakša boli i da ih spasi.

Među najteže kušnje u ljudskom životu spadaju bolest i patnja. U teškoj bolesti čovjek doživi svoju ograničenost i nazire smrt kao neizbježnu stvarnost. Bolest može čovjeka dovesti do tjeskobe, ali jednako tako ako ju se prihvati ona može čovjeka oplemeniti. U bolesti čovjek doživljava da mu jedino Bog može pomoći jer je On jedini gospodar života i smrti. Bog je darovatelj zdravlja. Isus je to potvrdio mnogim ozdravljenjima za vrijeme svoga javnog djelovanja. Da bi bolesnik ozdravio, Isus od njega traži vjeru. Pri liječenju Isus se služi različitim znakovima: umivanjem, polaganjem ruku, prihvaćanjem za ruku... Iz Isusa izlazi ozdraviteljska snaga i zato tko se god njega dotakne biva izliječen od svoje bolesti. Tako nas Isus u svojim sakramentima nastavlja "doticati" kako bi nas izliječio od naših slabosti i bolesti. Isus je ozdravio mnoge bolesnike. Njegovo ozdravljanje bolesnika samo je bilo znak da je s njim došlo na zemlju među ljude Kraljevstvo Božje. Isus je svojom mukom i patnjom na križu dao ljudskoj patnji novi smisao. Kroz patnju čovjek se može i tjelesno suobličiti Kristu patniku koji nas je spasio od grijeha i smrti vlastitom patnjom i smrću.

Ono što je započeo, Isus povjerava svojim učenicima - da u njegovo ime idu te propovijedaju Radosnu vijest, izgone zlođuhe, a bolesne da mažu uljem kako bi ozdravljali. Duh Sveti nekim bolesnicima daje posebnu milost i tjelesnog ozdravljanja. Crkva svoje bolesnike prati i podržava u njihovoj bolesti svojim molitvama. Sveti Jakov apostol zapisao je u svojoj poslanici: "Boluje li tko među vama? Neka dozove starješine Crkve! Oni neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodnje, pa će molitva vjere spasiti nemoćnika: Gospodin će ga podići, i ako je sagriješio, oprostit će mu se" (Jak 5,14-15).

Sakrament bolesničkog pomazanja preporuča se teškim bolesnicima ili bolesnicima koji idu na tešku operaciju, kao i svim starijim osobama koje su fizički slabe. U slučaju da se poslije primanja Pomazanja pogorša stanje bolesnika, primanje sakramenta može se ponoviti. Ovaj sakrament podjeljuju samo biskupi i svećenici. Posebni učinci ili plodovi ovog sakramenta su: milost potpore, mira i ohrabrenja u teškoćama u kojima se bolesnik nalazi. Primatelj Pomazanja sjedinjuje se s mukom Kristovom i dublje povezuje s crkvenom zajednicom. Onaj tko je u krajnje teškom stanju pripravlja se za posljednji prijelaz u vječnost.

"Onima koji su na izlazu iz ovog svijeta, uz sakrament bolesničkog pomazanja Crkva nudi euharistiju kao popudbinu."

/Prema Katekizmu Katoličke Crkve br. 1461-1532/

Franjo Ivanković

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

U IZGRADNJI ZAJEDNIŠTVA

(Prikaz enciklike
"Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 38)

Razmišljanje vjernika u pripravi Velikog jubileja s osobito se pažnjom mora usmjeriti i kretati oko vrijednosti jedinstva Crkve unutar nje same. Dobro je podsjetiti da o svojoj Crkvi mi ispovijedamo jedinstvo koje se temelji na samoj trojedinoj božanskoj naravi. Crkva je spasenjski znak postavljen u povijest da upravo znakovima jedinstva i milosti bude "svjetlo na prosvjetljenje naroda". Crkva je prvotno utemeljena i izgrađena po principu organizma a ne organizacije. Ona ima u sebi organizacijske elemente ali nije organizacija nego živi organizam. Apostol Pavao, a po njemu i II. vatikanski sabor, neumoran je u naviještanju Crkve kao Tijela Kristova. Svi smo mi jedan drugome živi udovi, ali smo isto tijelo, isto tkivo jednoga organizma koji je Crkva. Taj organizam funkcionira upravo tako kao svaki živi ljudski organizam a to je zakon života i duha i tijela. Dok tijelo oživljava Duh, dotle je duša duše Crkve Duh Sveti. U eklesiolškoj spoznaji suvremenog kršćanina mora zaživjeti ova istina da smo istim Duhom napojeni i da snagom istoga Duha živimo i da se u izgradnji Tijela izgrađujemo onim karizmama koje je svakome od nas darovao sam Duh Sveti za izgradnju zajedništva. Jasno da je vrhovna norma i vrhovna karizma ona ljubav koja je razlivena u srcima našim "po Duhu Svetom, koji nam je dan". Takvo vjerničko produbljivanje samosvijesti dovodi članove Naroda Božjega zreloj svijesti vlastite odgovornosti kao i življenja poslanja u vlastitoj Crkvi. To znači da je svatko od nas živ i nezamjenljivo vrijedan član Crkve, stanica tijela od kojega i po kojemu Bog izgrađuje vlastite planove života i poslanja Crkve. Crkva je dakle živi organizam žive duše: Duha Svetoga.

U tom izgrađivanju Crkve kao tijela Kristova i uloge Duha kao duše Crkve, Marija Isusova majka postaje i uzorom i znakom. Ona je utjelovljenu Riječ začela po Duhu Svetom. I toga Krista od nje rođena kroz život je povela snagom istog Duha Svetoga koji je dao i postati i biti majkom Isusovom. U svem svom djelovanju ona je uzor promatranja i nasljedovanja u načinu izgrađivanja zajedništva i suživota s karizmom Duha Svetoga u više stvarnosti od kojih nabrajamo samo neke: ponajprije ona nam sjaji kao žena poslušna glasu Duha - svako zajedništvo u izgradnji Tijela je ponajprije slušanje Duha "što govori Crkvama". Nadalje, kao žena šutnje i poslušnosti ona je žena molitve i nade. Kako zamisliti izgradnju zajedništva i života po Duhu ako nismo poslušno urojnjeni u djelovanje Duha i puni opravdane nade da je Bog onaj koji daje "i htjeti i moći". Ona je zatim žena čežnje da se uvijek izgrađuje savršenije i bolje. Opet naslanjajući se na djelovanje milosti.

Izgradnjom zajedništva unutar Crkve po Duhu i u Duhu a okupljeni oko bezgrešnog lika Kristove majke, Crkva će zasigurno zakoračiti u jubilej osvježena pravom vjerom i osnažena novim milostima. I ona će poput Abrahama znati prihvatiti volju Božju "nadajući se protiv svake nade" (Rim 4,18) i zakoračiti smjelo u ono novo što čeka nas i sve one koji se povjeravaju svim srcem Božjim obećanjima. (br. 47 i 48)

M. V.

KATOLIČKA CRKVA U PRIPRAVI ZA VELIKI JUBILEJ

Tiskovna konferencija HBK

U SREDIŠTU VELIKOG JUBILEJA POZIV NA SOLIDARNOST S POTREBITIMA I NOVA EVANGELIZACIJA

U povodu 18. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije održana je 14. travnja tiskovna konferencija u prostorijama HBK, na kojoj su govorili predsjednik Odbora za Veliki jubilej 2000. varaždinski biskup Marko Culej, predsjednik Hrvatskog Caritasa zadarski nadbiskup Ivan Prenda i biskup zadužen za crkvena sredstva društvenog priopćavanja zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić.

Biskup Culej ukratko se osvrnuo na samo značenje jubileja i pripravu za Veliki jubilej 2000. godine, predstavivši program proslave za Veliki jubilej u Rimu, koji započinje otvaranjem Svetih vrata na bazilici sv. Petra u Vatikanu u noći s 24. na 25. prosinca ove godine. Istodobno će započeti i proslava u katedralama i mjesnim Crkvama diljem svijeta i to euharistijama koje će predvoditi mjesni biskup, a prethodit će im svečani ophod ulaska u crkvu. Biskup Culej se potom osvrnuo na znakove Velikog jubileja, a to su hodočašća, otvaranje svetih vrata, oprost, čišćenje pamćenja, ljubav prema siromašnima i ljudima u nevolji, spomen na mučenike i lik Marije. Na zasjedanju biskupske konferencije odlučeno je da će se na razini župa, dekana i biskupija prirediti euharistijski kongresi, po uzoru na Svjetski euharistijski kongres koji će se održati u Rimu, a sa svrhom produbljivanja zajedništva među vjernicima. Također će se prirediti i hodočašća po biskupijama u Svetu Zemlju, budući da je prema Papinoj odluci, uz Rim i mjesne Crkve, središte proslave Velikog jubileja i Sveta zemlja. Završetak proslave Velikoga jubileja bit će na Bogojavljenju, 6. siječnja 2001. godine.

Zadarski nadbiskup Prenda istaknuo je kako Veliki jubilej uz reevangelizaciju zahtijeva i kulturu solidarnosti. /IKA/

WEB-STRANICA TALIJANSKE RADIOTELEVIZIJE POSVEĆENA JUBILEJU

Na Internetu se od 31. ožujka može pronaći i nova web-stranica Talijanske radiotelevizije (RAI) koja je u potpunosti posvećena Velikom jubileju. Stranica, koja se može pronaći na adresi www.giubileo.rai.it, podijeljena je u pet sekcija: prinosi RAI-a Jubileju, odnosno svi programi RAI-a posvećenih tome događaju; podsjetnik u kojem je sadržan raspored najvažnijih građanskih i vjerskih događanja vezanih uz Jubilej; podsjetnik s korisnim priložima i informacijama o prijevozu, radovima koji su u tijeku i telefonskim brojevima; vijesti o Jubileju, kronika koja mjesečno nudi vijesti i najave o Jubileju i događajima na kraju ovog i početku idućeg tisućljeća; opširni povijesni prikazi o povijesti, umjetnosti i protagonistima duge i važne tradicije Jubileja. /IKA/

IZ PAPINE PORUKE

Za XXXVI. svjetski dan molitve za zvanja
25. travnja 1999. - 4. vazmena nedjelja

"OTAC ZOVE NA ŽIVOT VJEČNI"

Proslava svjetskoga dana molitve za zvanja, ponovni je poziv na pozorno razmišljanje o temeljnom obliku crkvenoga života; pozivu na svećeništvo i zavjetovani život. Na putu pripreve na Veliki jubilej, godina 1999. otvara "horizonte vjernika prema samoj Kristovoj perspektivi; perspektivi Oca koji je na nebesima (usp. Mt 5,45)" (*Tertio millennio adveniente*, 49) i poziva na razmišljanje o pozivu koji je pravo obzorje svakoga ljudskog srca: život vječni. Upravo se u tom svjetlu otkriva sva važnost poziva na svećeništvo i na zavjetovani život s kojima Otac nebeski, od kojega "silazi svaki dobar dar, svaki savršen poklon" (Jak 1,17), nastavlja obogaćivati svoju Crkvu.

Hvalospjev: "Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista" (Ef 1,3), i u ovom stoljeću koje se približava kraju, spontano izvire iz srca zbog dara bezbrojnih poziva na svećeništvo i zavjetovani život u njegovim različitim oblicima.

Bog se i dalje pokazuje po muškarcima i ženama koji, potaknuti silom Duha Svetoga, svjedoče riječju i djelom, ponekad također mučeništvom, svoje bespridržajno predanje u službenju braći. Po zaređenim službenicima, biskupima, prezbiterima i đakonima, on daje trajno jamstvo sakramentske prisutnosti Krista Otkupitelja čineći da Crkva raste, zahvaljujući njihovom određenom službenju, u jedinstvu jednoga tijela i u raznolikosti poziva, služba i karizma. On je obilno razlio Duha u svoju posinjenu djecu, očitujući u različitim oblicima posvećenoga

života svoju očinsku ljubav koja želi obuhvatiti cijelo čovječanstvo.

Kako ne istaknuti da promicanje zvanja za zaređeno svećeništvo i zavjetovani život mora postati skladna zauzetost cijele Crkve i pojedinih vjernika? Njima Gospodin nalaže: Molite Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu (Lk 9,38).

Svjesni toga, obratimo se jednodušnom molitvom Ocu nebeskom, darovatelju svakog dobra:

Oče dobri, u Kristu svome sinu otkrivaš nam svoju ljubav, grliš nas kao svoju djecu i omogućuješ nam u tvojoj volji otkrivati crte našega pravoga lica.

Oče svet, pozivaš nas da budemo sveti kao što si ti svet. Molimo te da nikada ne ponestane tvojoj Crkvi svetih službenika i apostola koji, riječju i sakramentima, otvaraju put susreta s tobom.

Oče milosrdni, daruj zbunjenom čovječanstvu muškarce i žene koji svjedočanstvom života preobraženog na sliku tvoga Sina radosno kroče sa svom drugom braćom i sestrama prema nebeskoj domovini.

Oče naš, s glasom tvoga Duha Svetoga, i pouzdavajući se u Marijin majčinski zagovor, žarko te zazivamo: pošalji svojoj Crkvi svećenika, hrabrih svjedoka tvoje bezgranične dobrote. Amen!

Dok su zbog ratnih prilika naši sjemeništarci kod svojih kuća, zamolili smo s. Silvanu Milan da uredi ovu stranicu - koju mnogi rado čitaju. U ovom broju o ZVANJIMA na drugačiji način...

PRVI SAM TE ZAVOLIO

Bog nas voli, prvi nas je zavolio, nikada nas ne zaboravlja, naziva nas prijateljima, kako bi snagom te ljubavi naučili ljubiti svakog čovjeka kao što je on nas ljubio.

Gospodine, strah me reći "da".

Kuda ćeš ti sa mnom?

Strah me izvući dužu slamku,

strah me potpisati čisti list,

Strah me toga "da"

da ne bi iziskivao sljedeće "da".

O Bože, zar si pozvao mene? Tvoje usne moje rekoše ime. Svoju lađu sada ostavljam žalu. Odsad idem kamo šalješ me ti.

Nemam mira. Ti me Gospodine, progoniš, opkolio si me sa svih strana. Skrivam se u buci, jer se bojim čuti tvoj glas, ali ti se prišuljaš u jednom trenu tišine. Skrećem s puta ako te opazim, ali na kraju stranputice čekaš me pripravan čim naiđem. Kamo da se sakrijem? Svuda te nalazim, ne mogu ti umaći.

*Ti trebaš dlanove moje
i moga srca ražaren plamen
i kaplje znoja, samoću moju.
O Bože, zar si...*

*Trebam tvoje ruke, da dijele moj blagoslov,
Trebam tvoje usne, da govore moje riječi,
Trebam tvoje tijelo, da nastavi moje muke,
Trebam tvoje srce, da struji mojom ljubavlju,
Trebam tebe, da nastavim svoje otkupljenje.
Ostani uza me!*

Gospodine, evo me! Evo moга tijela. Evo moга srca. Evo moje duše.

*Ti i ja krećemo danas,
Lovit srca na moru života,
A mreža bit će riječ Božja prava.
O Bože, zar si...*

Pogled

Pogledom si Kriste ti mene očarao,
Dopusti da ti pogled vratim,
I nemoj otići sada, kada te pogledom svojim
Najviše pratim.

Isuse,
Ti me ljubiš,
Ti me čekaš,
Ti me zoveš,
Jer me trebaš.
Hvala ti!

S. S. M.

Uređuje: Katarina Čeliković

PRAVILA PONAŠANJA U SLUČAJU ZRAČNE OPASNOSTI!

Sirena! SIRENA!

Mnogi se uplaše sirene koja označava zračnu opasnost i potrče u skloništa, posebno u mjestima gdje padaju bombe, neki se sakriju u kuće...

Što trebamo mi činiti? Strah se sigurno javlja u svakom čovjeku jer je ugrožen ljudski život - ipak, mi kršćani moramo znati i neka druga pravila ponašanja kada čujemo sirene...

Dragi Zvončići, zbog velike opasnosti - zbog rata vi ne idete u školu, na sportske aktivnosti, manje se družite... Sve vaše aktivnosti su smanjene. Nekima je i dosadno kod kuće, ne znaju što treba činiti. Zato vam predlažem kako možete postupiti vi čiji je prijatelj ISUS KRIST, koji je ostavio MIR, koji nas ne ostavlja same.

UPUTSTVO

ZRAČNA OPASNOST - SIRENA

1. Smireno se na znak opasnosti skloni u kuću ili sklonište, prekriži se i preporučiti svoj strah Bogu.

2. Ako si sam izmoli Molitvu Gospodnju (Oče naš), a ako si u obiteljskom društvu predloži da zajedno molite.

3. Ako si u sredini gdje ne možeš moliti, u svojoj duši prizovi Isusa da bude s tobom.

4. Dok traje opasnost, sjeti se onih kojima je teško - koji su ostali bez kuća, hrane, bez svojih bliskih... Preporučiti ih Gospodinu.

5. Oluči da za vrijeme opasnosti nećeš zaboraviti pročitati Božju riječ iz Biblije ili dječje stranice u Zvoniku.

6. Odmah se pomiri sa svojom braćom i sestrama, nemoj biti ni s kim u svađi. Nemoj se ni na kog ljutiti.

7. Ne dozvoli da televizor oduzme tvoje vrijeme. Pomozi svojim roditeljima i odluči -

DA ČEŠ BITI JAKO DOBAR!

Tako ćeš i ti pomoći svojom molitvom i svojom dobrotom da ovaj rat što prije prođe!

Vaša Zvončica

Lidija Zlatar, IV. r., Sonta

ZVONČIĆI NA MISI

02. 05. - 5. VAZMENA NEDJELJA

Iv 14,1-12

Kako doći do OCA? Isus je put do Oca. JA SAM PUT, ISTINA I ŽIVOT.

09. 05. - 6. VAZMENA NEDJELJA

Iv 14,15-21

Kad Isus ode, poslat će nam DUHA BRANITELJA, Duha Istine.

Njega mogu vidjeti samo oni koji vjeruju u Isusa!

16. 05. - 7. VAZMENA NEDJELJA

Iv 17,1-11a

Danas čitamo ISUSOVU SVEČENIČKU MOLITVU.

Isus moli za nas - da budemo JEDNO - želi da budemo s njim i da gledamo Njegovu slavu.

23. 05. - DUHOVI

Iv 20,19-23

Danas će i naši mladići i djevojke primiti DUHA SVETOGA. Molite za njih da se nikada ne odijele od Boga.

30. 05. - PRESVETO TROJSTVO

Iv 3,16-18

Bog je JEDAN - u TRI OSOBE. Ovo je velika TAJNA naše vjeronjanja.

Upoznajmo Bibliju

TRI BOŽJA VJESNIKA KOD ABRAHAMA

Jednom je, za dnevne žege, Abraham sjedio na ulazu u svoj šator. Odjednom opazi tri čovjeka koji mu stajahu nasuprot. Abraham shvati da su oni Božji poslanici "pa reče: 'Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoći svoga sluga! Nek se donese malo vode; operite noge i pod stablom otpočinite. Donijet ću kruha da se okrijepite

prije nego pođete dalje. Ta k svome ste sluzi navratili.' Oni odgovore: 'Dobro, učini kako si rekao!' Abraham se požuri u šator k Sari pa joj reče: 'Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!' Zatim Abraham otrča govedima, uhvati tele, mlado i debelo, i dade ga momku da ga brže zgotovi. Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljeno tele pa stavi pred njih, a sam stajaše pred njima, pod stablom, dok su blagovali. 'Gdje ti je žena Sara?', zapitaju ga. 'Eno je pod šatorom', odgovori. Onda on reče: 'Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće; a tvoja žena Sara imat će sina.' Iza njega, na ulazu u šator, Sara je prisluškivala. Abraham i Sara bijahu u poodmakloj dobi, ostarjeli. /.../ Zato se u sebi Sara smijala i govorila: 'Pošto sam uvenula, sad da spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!' Onda Jahve upita Abrahama: 'A zašto se Sara smijala i govorila: 'Kako ću roditi ja starica?' Zar je Jahvi išta nemoguće? Navratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće: Sara će imati sina.'"

U određeno vrijeme Bog ispunil svoje obećanje.

"Sara začne i rodi Abrahamu sina u njegovoj starosti - u vrijeme koje je Bog označio. Abraham nadjene ime Izak svome sinu što mu ga Sara rodi. I poslije osam dana obreza Abraham svoga sina Izaka, kako mu je Bog naredilo. Abrahamu bijaše stotinu godina kad mu se rodio sin Izak."

/Postanak 18,1-9; 21,1-5/

**PRIMATE DUHA SVETOGA.
KOJIMA OTPUSTITE GRIJEHE,
OTPUŠTAJU IM SE;
KOJIMA ZADRŽITE,
ZADRŽANI SU IM.**

Isus

Dina Mihaljev, V r., Sonta

KRIŽNI PUT

Vrijeme korizme je vrijeme posta i pokore. Tada počinje i križni put. Križni put nam govori o Isusovim mukama i patnjama. Isus je trpio, padao, nosio križ i za nas. Zato smo se rado odazvali, slijediti ga u pobožnosti Križnoga puta u zajedništvu djece župa Presvetog Trojstva i sv. Križa u Somboru.

U četvrtu korizmenu nedjelju slijedili smo Isusa u karmelićanskoj Crkvi, a djeca su predvodila, čitala i pjevala na Križnom putu.

Na petu korizmenu nedjelju našli smo se na Kalvariji u župi sv. Križa. U zajedništvu s nama bili su naši roditelji, svećenici, katehiste... Na koncu Križnog puta vlč. Josip

Pekanović nam je održao propovijed i povezoao naš život s Isusovom mukom. Molili smo Isusa da čuva nas, naše najdraže i našu domovinu.

*Gordana Maunić, V. r.
Sombor - sv. Križ*

IZGUBLJENI SIN strip br. 5

IZGUBLJENI SIN DOLAZI K SEBI...

Nagrađeni Zvončići

Čini se da ste se umorili u igri jer su stigla samo 32 kupona. Mislim da pitanje nije bilo teško jer je odgovor bio na prethodnoj stranici. Znači, dovoljno je samo pratiti ono što piše na vašim stranicama.

Iako je ovog puta stiglo zaista malo vaših kupona, izvučeno je ovih pet dobitnika.

1. **Smiljan Dimitrijević**, Kapetanova 1, Sombor
MOLITVENIK "Slava Božja"
2. **Kristijan Nikolić**, Matije Gupca 60, Apatin
Ivan Pavao II: Oče naš - KNJIGA
3. **Denis Polih**, Fabrička 7, Bač
PERNICA
4. **Marko Jagić**, Marka Oreškovića 65,
Donji Tavankut
SLIKOVNICA "Isus je uskrsnuo"
5. **Ljubica Crnković**, Drinska 7, Subotica
DRŽAČ ZA OLOVKE

Sonta - župa sv. Lovre

NAJMLAĐI ČUVARI BOŽJEG GROBA

Već godinama je u Sonti običaj da čuvari Božjeg groba budu najmlađi vjernici. Tako je bilo i ove godine. Dječaci, od kojih su najmlađi iz petog odnosno šestog razreda, a najstariji s tek navršenom osamnaestom godinom, uveličali su svečanost Velikog petka i Velike subote. Obučeni u prelijepu narodne nošnje izrađene od izvezenog "srvijana" (u nekim se šokačkim mjestima ovo platno zove i "misir", "dereklija"...itd.), u prslucima, "žalinkama"... svojom su mladošću uresili veliki blagdan. Na sam dan Uskrsa običaj je da čuvari na velikoj misi budu oko oltara.

Nošnje ni ovaj put nije bio problem pronaći, ali valjalo je za najmlađe naći obavezne šešire koji su sastavni dio nošnje. Izuzetno je zanimljivo istaknuti da se jedino u ovoj prigodi, i to samo u njoj, šešir ne skida s glave ni tijekom obreda!

Joza B.

Oboji polja označena crnom ● točkom različitim bojama i
OTKRIT ĆEŠ NEŠTO DIVNO!

Benjamin Vereš, I. r., Sombor

Uređuje: Dijana

Dragi prijatelji, hvaljen Isus i Marija! Ili što kaže moja časna kad ugleda hrpu mladih: Dobro vi, a kako ja!

Za početak, obratite pažnju koji je tekući mjesec (svibanj) i reći će vam se samo komu se trebamo obratiti za zagovor. (Da, Mariji - "super ženi". Točan odgovor). Evo, guram dane jedan za drugim, njenom pomoći. Nekad se kotrljaju sami od sebe (čini mi se tako brzo i lako prolaze), a nekad se i dan i noć oduže. Pa mislim: Vrijeme stoji. Ništa... To susreti s vama dođu mi kao sastanci s Njim. Onda molim, volim, slavim - živim.

Baš dok ovo pišem čujem sirenu - "zračna opasnost". I nije mi baš svejedno. I avioni se izričito (glasno) čuju. Sve sada predajem u Tvoje božanske ruke, Oče. Budi volja Tvoja. (Pauza).

Naša tema je vrlo aktualna. Nažalost, ovog puta imate priliku pročitati zapisana osjećanja i razmišljanja mladih kršćana i drugih "o ratu i miru" iz prve ruke (što misle, što čine). Što se tiče drugih rubrika PITAM stvarno TEBE: Što imam ovdje dobiti li oduzeti ili umnožiti. Bilo bi mi vrlo drago dobiti neku vijest (pismo) od tebe, možda Zvonikovog novog specijalnog dopisnika za stranice mladih, o tome kako si, što se zbiva u tvojoj župi, ili šire ili užje; razmišljanje iz tvog ugla o nekom posebnom problemu ili "problemu"; ili, sam(a) odaberi temu. I napiši i pošalji. I onda već znaš kako to ide. Uredničko vijeće (tko je u njemu piše na dnu jedne stranice "Zvonika") uzme to, pogleda, tj. pročita i pregleda i uvidi da si vrlo talentiran(a). I onda idu intervjui, novine, slike, TV, film... Hello! Čao Holivude! Rekla sam im lijepo 1.000.000 puta: Nemojte pretjerivati. Ipak, mogućnosti ostaju neslućene...

Nešto mi dobro piše danas ova kemijska olovka, ali nažalost (i ovog puta) uskratit ću vam zadovoljstvo i priliku da uživate u mom, cjelostraničnom monologu. I dalje očekujem vaše prijedloge i priloge, kao i cijele rečenice.

Vaša Dijana

TRIBINA MLADIH

BOLJE SMO UPOZNALI I JOŠ VIŠE ZAVOLJELI BOGA OCA

U nedjelju, 18. 04. usprkos ratnom stanju održana je subotička travanjska Tribina mladih. Istina, radi učestalih zračnih opasnosti, ona je održana u 18 sati, umjesto u 19, a izostalo je i redovito druženje mladih.

Ratno stanje nije sprečilo našeg veoma omiljenog predavača **dr. Tadeja Vojnovića**, franjevca iz Novog Sada, da dođe i održi nam predavanje na temu: "**Upoznajmo Boga Oca**". On je i ovog puta oduševio oko 120 mladih. Predavač je najprije istaknuo kako se u kratkom predavanju može vrlo malo reći o Ocu, jer je Otac središnji lik cijele Objave. No, zato je cijela ova godina posvećena Bogu Ocu u pripravi za Veliki jubilej, pa će biti prilike i na drugim mjestima i drugim prigodama još o Ocu čitati i slušati. Predavač je napose naglasio: "Upoznati Boga Oca znači promijeniti čitav svoj život, jer upoznati Oca znači vršiti volju njegovu. To je jedino pravo bogoštovlje. Isus nam je objavio Oca u potpunosti. Isusov Otac jest i naš Otac. Zahvaljujući njemu i u nama kuca "zoe" - život vječni. Otac zna što nam treba i prije nego li ga zamolimo. Stoga svaka kršćanska molitva mora biti prije svega molitva Ocu." O. Tadej posebno je naglasio, što je vrlo značajno u aktualnoj situaciji u Jugoslaviji, Očevo milosrđe, odnosno spremnost na opraštanje. Svi mi živimo od Očevog opraštanja. Zato i mi moramo od Boga naučiti opraštati jedni drugima.

Željka Zelić

DIVNO JE...

Divno je biti s Tobom,
prijatelju moj vjerni i najmiliji.
Divno je gledati Te
i upijati ljubav iz Tvojih sjajnih i toplih očiju.
Divno je držati Te za ruku
i letjeti s Tobom na krilima radosti i sreće.
Divno je predati Ti sve,
znajući da je tako sigurno najbolje.
Divno je znati da sam ljubljena,
da me voliš!
Divno je znati da si tu za mene UVIJEK!
I ima li koža ljepšeg od Tebe?
Ima li na cijelom svijetu još takvog prijatelja?
Ne!
Ti si jedini.
ISUS TI JE IME!
Najljepše ime.
Volim Tvoje ime, Tvoj glas, i korake...
JEDNOSTAVNO VOLIM TE!
ČEZNEM!
Divno je zatim živjeti i osjetiti
kako je samo lijepo biti s Tobom ISUSE!
Amen!

Željana

MISA MLADIH ZA MIR

Petak, 7. 05. u 19 sati
u crkvi Marije Majke Crkve
(Aleksandrovo)

OTKAZAN "DAN MLADIH '99", ALI IMA...

Zbog ratnog stanja u našoj zemlji Dan mladih, koji je trebao biti održan u Baču, 3. 05. odgođen je za jesen.

Umjesto toga u SUBOTICI će istoga dana, tj. 3. 05. od 10 sati, u KATEDRALI-BAZILICI SV. TEREZIJE, biti MOLITVA MLADIH ZA MIR.

● U 10 sati: **POKORNIČKO BOGOSLUŽJE** I PRILIKA ZA SV. ISPOVIJED

● U 11 sati: **MISA** I PRIGODNA PROPOVIJED

Misu predvodi naš biskup Ivan.

**DOĐITE U ŠTO VEĆEM BROJU.
POMIRIMO SE S BOGOM
U SAKRAMENTU SVETE ISPOVIJEDI.
DA BISMO ČISTIM SRCEM MOGLI
ŽARKO MOLITI ZA MIR I ZA LJEPŠU
I SRETNIJU BUDUĆNOST
U NAŠOJ ZEMLJI!**

MARIJA MAJKA CRKVE NOVIM ŽAROM MOLI

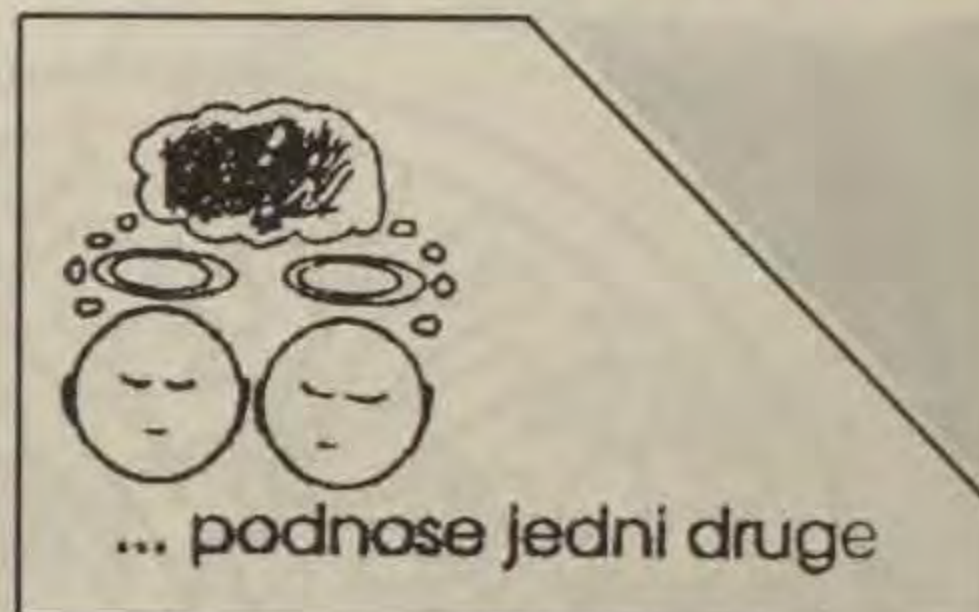
Nakon molitve Zlatne krunice i Križnog puta po obiteljima, zajednica mladih molitelja župe Marije Majke Crkve u Subotici, sa župnikom Andrijom Kopilovićem novim žarom obnovila je tjedne molitvene susrete. Svake srijede u 19 sati još jedna prilika da susretnemo živog Krista pa da još bolje zaživimo svoj kršćanski poziv i poslanje, te da se bolje međusobno upoznamo i zajedno još bolje upoznamo Onoga koji je ljubav sama.

Svi imamo istu nakanu. Molimo za mir. Dakle mladi vidimo se **SVAKE SRIJEDE** u 19 sati - **NA MOLITVI!**

D.

HOĆU DA SVI BUDU SVETCI

J
E
R
S
V
E
C
I

JA SAM ODGOVORNA DJEVOJKA

Moji su poljupci mnogo vredniji od zabave ili filma.

Moje je tijelo Božji hram, a ne igračka.

Prvo NE može biti jako teško, kasnije ide lakše.

Djevičanstvo je još uvijek vrlina ali je zato požuda glavni grijeh.

Način, stil mog oblačenja, moga ponašanja i moga govora može biti izazov mom mladiću. Pazit ću na čednost radi moje i njegove zaštite.

Moji su roditelji tako puno učinili za mene. Želim im biti uvijek na čast.

Moj će mladić jednoga dana postati suprug i otac. On mora biti junak u očima svoje žene i djece. Neću ništa učiniti na našim sastancima da bih to spriječila na bilo koji način.

Želim postati supruga i majka. Sačuvat ću svoju čistoću; svoj afektivni život za svoga muža i svoju djecu.

Bog je svugdje, sve vidi i sve zna. Mrak me može sakriti od ljudi, ali me nikada neće uspjeti sakriti i od Boga.

Iz mog ugla

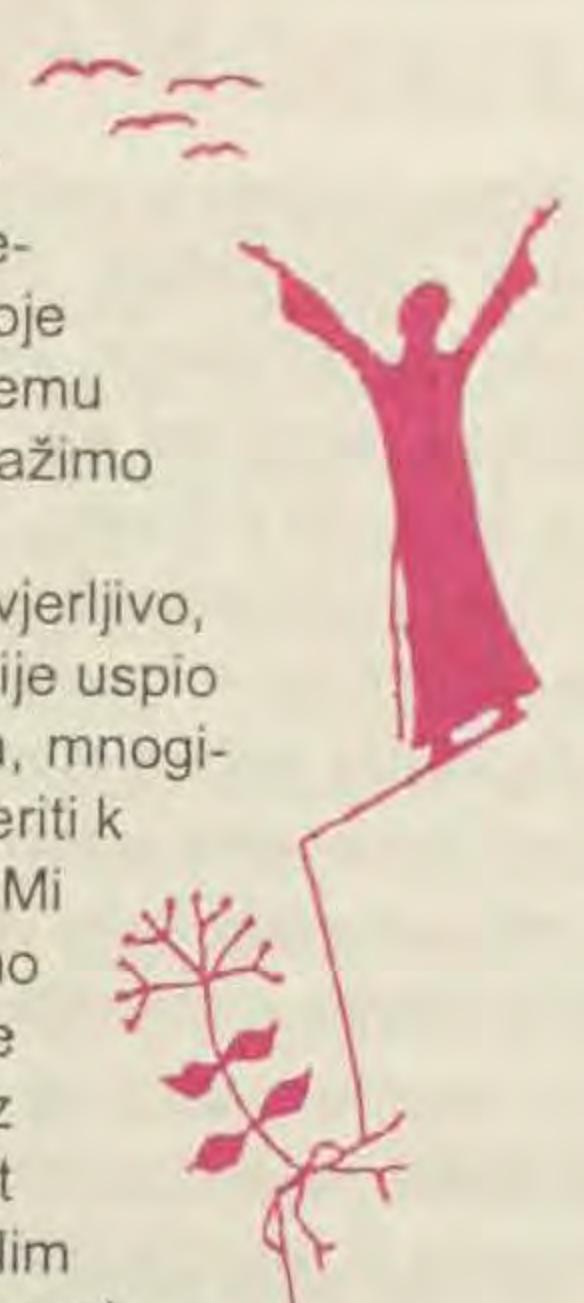
O MLADIMA!

Mladići i djevojke, niste više djeca. Sigurno se pitate na kojim temeljima treba graditi svoj život? suočeni ste s izborom između dobra i zla. Što je dobro? Što je zlo? To vas poziva da analizirate svoju vjeru ili nevjeru. Možda ste mučeni sumnjama. Otvorenim očima, koje su pune znatiželje, promatrate svijet u kojem živite. O svemu razmišljate i tražite odgovor. Sve nas to nuka da potražimo odgovor na pravom izvoru istine!

Postoji jedan u povijesti, koji je čak za sebe, i to vrlo uvjerljivo, rekao da je On - Put, Istina i Život. Njega do danas nitko nije uspio nadmašiti. Njegove riječi čak i danas, nakon 2000 godina, mnogima izgledaju utopija, a onima koji htjedoše svoj život usmjeriti k njemu, postadoše način života i rješenje svih problema. Mi mladi se ne zadovoljavamo uhodanim stazama već tražimo nove putove svoga života, tražimo odgovore na gore postavljena pitanja. A može ga dati samo On - Isus iz Nazareta. Bez Isusa u našem mladenačkom životu nastat će praznina koju ćemo pokušati ispuniti raznim neuspjelim avanturama i lutanjem, te opet nakon svega ostati razočarani. Isus nas može sve združiti u zajednicu koja poštuje čovjeka i razumije ga.

Dobro je imati na pameti: "Svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje dovijeka" (1 Ivanova poslanica 2,17).

Tomislav Pejčić, Vajska

TISUĆU LJUDI VIDJELO IZLOŽBU

Veliki odaziv djece i roditelja za izložbu šarenih uskršnjih jaja u župi u Sonti

Izuzetno je svečano proslavljen Uskrs u župi sv. Lovre u Sonti. Da bi se pokazalo umijeće u farbanju uskršnjih jaja, organizirana je izložba istih. Par tjedana prije Uskrsa djeca su na vjeronauku slikala, prema svojoj mašti, uskršnja jaja na papiru, da bi se o Uskrsu oni, ili njihove mame, latili da dobre ideje prenesu na jaja.

Na stotinu sudionika uključilo se u izložbu koja je bila upriličena na sam dan Uskrsa. Djeca su izložila svoje uskršnje crteže, zatim jaja koja su sama šarala, ali bilo je tu i ozbiljnih radova odraslih.

Prave pravcate pisanice, onako kako je nekada radila pokojna Ruža Loncikina izradila je sada i izložila dvedesetak primjeraka njezina kći Marica Vodeničar.

Izložba je bila u vjeronaučnoj dvorani i računa se da ju je vidjelo oko tisuću ljudi.

Od organizatora saznajemo da će za zainteresirane biti priređena mala škola za uskršnje pisanice, kako se tradicija koja se do sada održala ne bi prekinula.

Joza

Osigurajte stanove od požara. POPLAVITELJ

Smešno je gledati nekog kako trči za autobusom, smešniji je ako ne uspe da ga stigne, a najsmješnije je ako si ti vozač autobusa.

Ne pišite grafite. Mnogo liče jedan na drugi.

Razlika između kajsije i krokodila je u tom što se kajsija završava na RJSIJA, a krokodil na ROKODIL.

Ne pišite grafite. Mnogo liče jedan na drugi.

Najtvrdoglaviji je magarac. On je tvrdoglav gotovo ko mazga!

LJUBAV JE JEDINO ŠTO RASTE KADA DIJELIMO PUNIM RUKAMA.
(Ricarda Huch)

Ko kaže da se u Engleskoj vozi levom stranom? Vozio sam ja i desnom! /Ero s onoga svijeta/

Ne pišite grafite. Mnogo liče jedan na drugi.

U MENI SE BORE BUDALA I GENIJE. PLAŠIM SE DA PAMEJNIJI NE POPUSTI.

Iz knjige "Epruveto, srećan ti 8. mart!" Jugoslovenski grafiti, priredio i sakupio Darko Kocjan

RAT I MIR

Nema čovjeka u našoj zemlji koji nije zaokupljen ratnim stanjem u našoj državi. Puno je straha, tjeskobe, boli... Puno je mržnje i proklinjanja, prkosa i nemoći, ali i molitava i vapaja za mirom; u mnogima nije ugasla nada da će sve ovo proći i da će sutra biti bolje i ljepše...

Ovu "Našu temu" željeli smo zbog toga i mi učiniti aktualnom. Željeli smo "izvući" iz Dokumenta II. Vatikanskog koncila srž katoličke nauke, nauke Crkve o ratu i miru. Željeli smo konačno čuti i same mlade kršćane, da oni kažu kako se osjećaju, što misle o ovom ratu; što misle da treba činiti ili što konkretno čine u svemu ovome što nam se događa. I evo, to je to.

Narav mira

Mir nije puka odsutnost rata, niti se svodi jedino na uspostavu ravnoteže među protivničkim silama. On ne nastaje niti iz nasilne vladavine, nego se doista s pravom naziva "djelom pravde" (Iz 32,7). Mir je plod reda što ga je u ljudsko društvo utisnuo njegov božanski Utemeljitelj i što treba da ga ostvare ljudi koji žedaju za sve savršenijom pravdom... Mir se nikada ne stiče jednom zauvijek, nego ga stalno treba graditi. Osim toga, budući da je ljudska volja nestalna i ranjena grijehom, ostvarenje mira traži od svih trajno svladavanje strasti i budnost zakonite vlasti.

No to ipak nije dovoljno. Takav se mir na zemlji može postići samo ako se osigura dobro osoba i ako ljudi s povjerenjem i slobodno međusobno izmjenjuju bogatstva uma i srca. Za izgradnju mira bezuvjetno je potrebna čvrsta volja da se poštuju drugi ljudi i narodi i njihovo dostojanstvo te zauzeto ispunjavanje bratstva. Tako je mir plod također ljubavi, koja ide dalje od onoga što može izvesti pravda.

Međutim, zemaljski mir što se rađa iz ljubavi prema bližnjemu odraz je i učinak Kristova mira, koji izlazi iz Boga Oca. Sam, naime, Utjelovljeni sin, knez mira, svojim je križem sve ljude pomirio s Bogom, ponovno uspostavivši jedinstvo svih u jednom Narodu i u jednom Tijelu. U svom je tijelu ubio mržnju i slavom svoga uskrsnuća izlio je duha ljubavi u ljudska srca.

Stoga se svi kršćani usrdno pozivaju da se "provodeći u život istinu u ljubavi" (Ef 4,15) ujedine sa svim doista mirotvornim ljudima da bi izmolili i izgradili mir.

Izbjegavati rat

Ljudima kao grešnicima uvijek prijeti opasnost rata i prijetit će sve do Kristova dolaska. Ali ako ujedinjeni u ljubavi nadvladaju grijeh, nadvladat će i nasilje...

Rat nije iskorijenjen iz života čovječanstva. I dokle god bude postojala pogibelj rata i dokle god ne bude međunarodne nadležne vlasti koja će raspolagati prikladnim snagama, dotle se neće moći zanijekati vladama, pošto budu iscrpljene sve mogućnosti mirnih pregovora, pravo na zakonitu obranu. Državnici i ostali koji su odgovorni u državnoj upravi dužni su da štite opstanak naroda koji su im povjereni, postupajući ozbiljno s tako ozbiljnim stvarima. No jedno je upotrijebiti oružje u pravednoj obrani naroda, a drugo je htjeti podjarmiti druge narode.

Oružana moć ne opravdava svaku upotrebu te moći u vojne ili političke svrhe, niti je samim tim što je rat nesrećom već buknuo protivnim stranama sve dopušteno.

Oni pak koji služeći domovini vrše vojničku dužnost neka se smatraju službenicima sigurnosti i slobode naroda, i ako ispravno vrše tu dužnost, istinski pridonose učvršćenju mira.

Potrebno je iznova proglasiti: trka u naoružavanju je jedna od najtežih rana čovječanstva i nepodnosivo oštećuje siromašne. I valja se jako bojati da će, ako potraje, jednoga dana poroditi sva smrtonosna uništenja za koja već sprema sredstva.

Božja providnost uporno od nas traži da se oslobodimo staroga

robovanja ratu. Ako se odrekemo učiniti toga napora, ne znamo kamo nas vodi taj zlokobni put kojim smo krenuli.

/Gornji tekstovi preuzeti su iz Pastoralne konstitucije "Gaudium et spes" (Radost i nada) o Crkvi u suvremenom svijetu, br. 78, 79; 81/

Evo što mislimo, osjećamo, želimo

- Mislim da je rat glup. Vidi se koliko su ljudi zaokupljeni prolaznim vrijednostima. Za mir molim, i ... svatko zna što treba da radi. */N.S., učenica, 18 godina/*
- Ovaj rat je jedna velika ljudska tragedija i znak da čovječanstvo ni nakon 2000 godina nije zrelo. Treba moliti za mir i nadati se da se ovo više nikada neće ponoviti. */R.P., učenik, 18 godina/*
- Teško je misliti u ovom trenutku, a kamoli nešto reći. Rat - to je još jedna u nizu nesreća koje su nas zadesile. Sve je to strašno i užasno za ovo mirno područje u kojem žive tolike nacije. Mislim da će i ovo "jednom" proći. Mislim da svi znamo što moramo i što možemo činiti - molitva je jedini izlaz iz ove kao i iz drugih situacija. */Z.V.Š., radnik, 21 godina/*
- Mislim da će sve uskoro stati i čvrsto stojim iza toga. Treba moliti predano i ustrajno - to je jedini način izlaska iz ove situacije. */A.P., radnik, 24 godine/*
- Prvih dana sam osjećao strah i nisam znao kakav stav da zauzmem. Tada sam u jednoj osobi našao začuđujuće divnu smirenost koja je naravno prešla i na mene i drži me i sad. Ta osoba je moja djevojka. Svakako da je najpotrebnije moliti jer je molitva naša najveća snaga koju premalo koristimo. I u ovoj situaciji ona najviše mijenja nas same i donosi mir u našu dušu i šire. Moja nastojanja idu u istom pravcu. */B.I., student, 20 godina/*
- Mislim... Dosta mi je svega... Osjećam tužnu i prazninu. Pokušavam da vodim normalan život (učim, družim se). Ne treba slušati lokalne sveznalice - one što imaju "pouzdana" informacije o tome gdje će i kada sljedeća bomba pasti... */S.Č., student 21 godina/*
- Ne bojim se. Iznenadena sam ovom besmislenom situacijom, pa za sada ne učim. Čitam knjige za koje ranije nisam imala vremena. Pomažem mami kod kuće. Molim. */Marijana M., student, 20 godina/*
- Osjećam se zaštićenim od ovog što se događa. Ovih dana fizički pomažući ocu. Molim za mir, ali mi se čini ne dovoljno, s obzirom na situaciju. */Danijel M., student, 21 godina/*
- Rat je glupost. Nerviram se i ne spavam noću zbog sirena i aviona. Kod kuće sam stalno. */Branka, 16 godina/*
- Priznajem, malo se bojim. Ne paničim, ipak. Vrijeme provodim čitajući za svoju dušu. */Dragica, 17 godina/*
- Dobio sam zabranu kretanja (od mame) zbog ovog rata. Spavam i čekam školu jer mi je dosadno biti sam. Slušam radio, gledam TV. */Željko, 16 godina/*

OBITELJSKA KATEHEZA U EUROPI

Europski skup o temi "Obiteljska kateheza u Europi" održan je od 12. do 15. travnja u organizaciji Vijeća europskih biskupskih konferencija u Rimu. Bio je to osmi u nizu katehetskih skupova namijenjenih biskupima zaduženima za katehezu pri biskupskim konferencijama i svima odgovornima za katehizaciju na nacionalnoj razini. Na skupu je sudjelovalo 70 sudionika, a Hrvatsku biskupsku konferenciju predstavljali su predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK mons. **Milan Šimunović** i dr. **Alojzije Hobljaj**, viši savjetnik Nacionalnoga katehetskog ureda.

U tijeku skupa iznošena su iskustva iz pojedinih dijelova Europe, a radilo se i u više jezičnih skupina.

Izaslanstvo iz Hrvatske predloženo je za moderiranje rada u talijanskoj jezičnoj skupini. Predavanja su održali poznati sociolog za pitanja europske obitelji na Sveučilištu u Bologni i član Papinske akademije društvenih znanosti **Pierpaolo Donati**, profesor na Visokoj religiozno-pedagoškoj školi u Paderbornu i predsjednik Društva kateheta Njemačke **Karl-Heinz Schmitt**, te nadbiskup u Lillu **Gerard Defos**. Završno izlaganje održao je prefekt Kongregacije za kler kardinal **Dario Castrillon Hoyos**, dok je uvodnu riječ i zaključak imao zamjenik vikara rimske biskupije i delegat za katehezu pri Vijeću europskih biskupskih konferencija mons. **Cesare Nošiglia**.

U izlaganjima se pokušalo odgovoriti na temeljno pitanje: je li suvremena obitelj u stanju odgovoriti na zadatke koji joj se postavljaju, uzevši u obzir duboke suvremene društvene promjene, te kako crkvena zajednica može pomoći obitelji. Skup je upozorio i na neka bitna usmjerenja u obiteljskoj katehezi.

Istaknuto je kako je nužno voditi računa o osnovnom modelu kateheze u obitelji koji se odlikuje svojom specifičnošću, jer je vezana uz svakidašnji život gdje se evanđeoska poruka prenosi kroz konkretno življeno iskustvo. Riječ je o tzv. prigodnoj katehezi, odnosno onoj koja koristi posebne životne situacije i događaje kao polazište za navještaj Radosne vijesti. Pritom treba imati u vidu činjenicu da se odgoj ne događa jednosmjerno, tj. isključivo od roditelja prema djeci, već i od djece prema roditeljima. To znači da i djeca i mladi postaju protagonisti u odnosu na rast vjere roditelja, te im mogu biti izazov i poticaj. Od posebne je važnosti i odgoj svećenika i kateheta, te mlađih bračnih parova za pastoral obitelji koji će poticati suvremenu obiteljsku katehezu, u pretpostavci da znaju oslušivati pitanja i probleme obitelji.

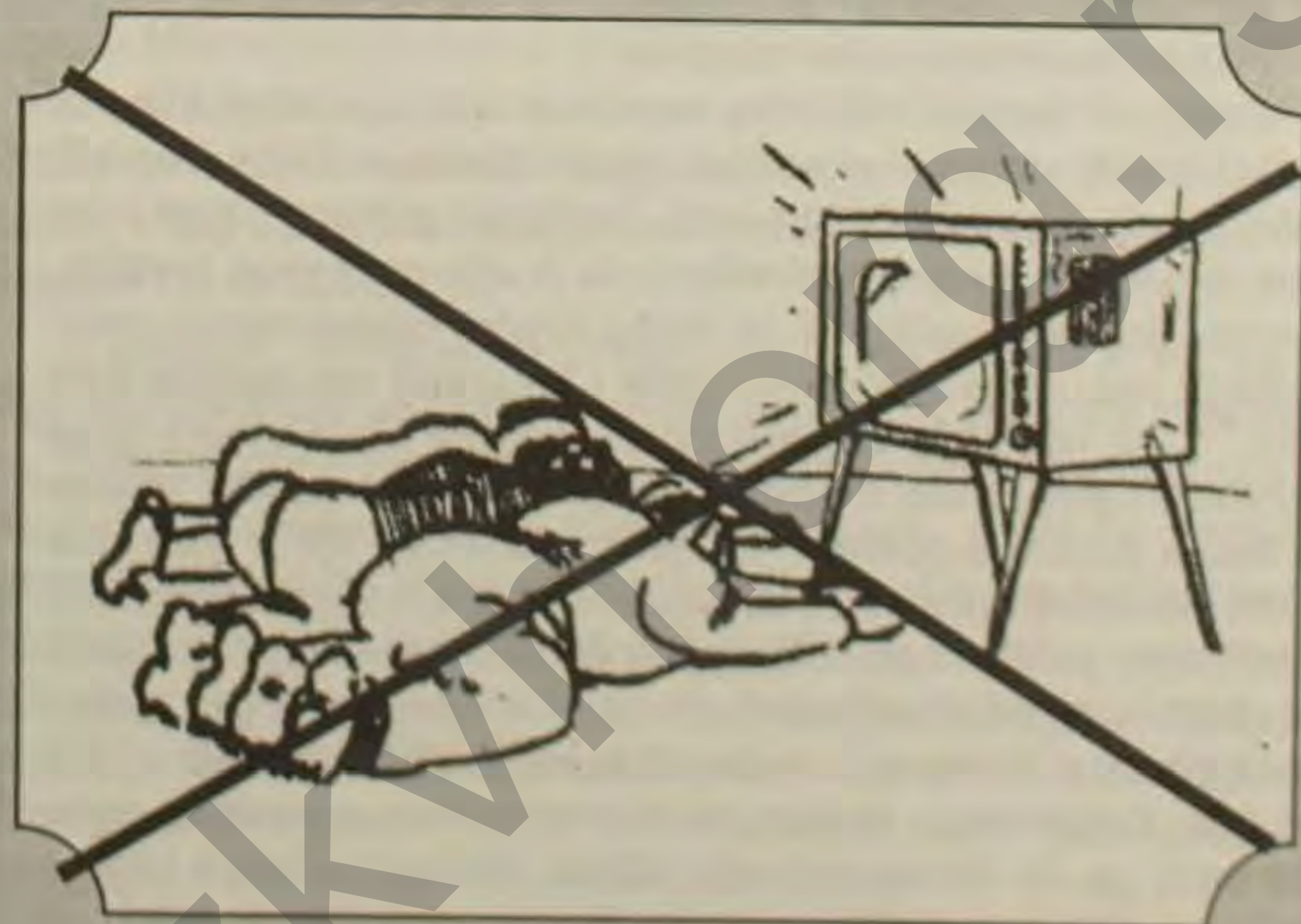
Zaključeno je da pastoral treba težiti pospješivanju prijelaza od obitelji "kao pasivnog objekta" do obitelji kao "aktivnog subjekta" u obiteljskoj katehezi, u životu župne zajednice i djelovanju iz vjere u društvu. Stoga bi se trebalo, zaključili su sudionici skupa, napustiti tzv. tradicionalni, uglavnom "uslužni pastoral", u korist "promotivnog pastoral" koji će potaknuti samu obitelj u suradničkom evangelizacijskom procesu. /IKA/

FRANCUSKI BISKUPI ZABRINUTI ZA OPSTANAK BRAČNE ZAJEDNICE I OBITELJI

U povodu planiranja zakonskog priznavanja nevjenčanih parova u Francuskoj, ovih su dana prosvjedovali tamošnji biskupi. Predsjednik Francuske biskupske konferencije nadbiskup Louis-Marie Bille, istaknuo je kako je donošenje takvog zakona ne samo napad na budućnost ljudskog društva, nego u pitanje dovodi i budućnost djece rođene u takvim vezama. Nadbiskup Bille također je prosvjedovao protiv ozakonjenja homoseksualnih zajednica, što bi novi zakon također omogućio. Istaknuo je kako je već i samo priznavanje nevjenčanih parova zabrinjavajuće i pogubno za instituciju braka, a priznavanje homoseksualnih parova još je opasnije. Uz to je, naime, vezano i postavljanje pitanja smiju li takvi parovi posvajati djecu, što bi ozakonjenjem takve veze bilo najvjerojatnije moguće. Zakonodavac stoga, ističe francuski nadbiskup, mora birati - "želi li zaštititi obitelj, ili omogućiti njeno uništenje". O prijedlogu zakona trebalo bi se raspravljati početkom sljedećeg tjedna na sjednici parlamenta. /IKA/

PETI NACIONALNI TJEDAN "ISKLUČENOG TELEVIZORA"

Američka biskupska konferencija i ove je godine poduprla pothvat Nacionalnog tjedna isključenog televizora, koji će se održati od 22. do 28. travnja. Razlog održavanja toga tjedna, koji se ove godine održava peti put, jesu, kako ističu priređivači, "zabrinjavajuće statistike". Prosječni Amerikanac dnevno gleda tv program 3 sata i 46 minuta, a 66% Amerikanaca gleda televizor u tijeku jela. Dijete u SAD-u provede godišnje oko 1500 sati ispred televizora, dok u školi provede godišnje oko 900 sati. Istraživanja također pokazuju kako prosječno dijete tjedno 1.680 minuta gleda televizijski program, a s roditeljima razgovara tek 38,5 minuta tjedno. Do kraja osnovne škole dijete vidi oko 8.000 ubojstava na televiziji i videu. Priređivači tjedna isključenog televizora objavili su i popratnu knjigu nazvanu "365 aktivnosti bez televizora" namijenjenu djeci od 5 do 12 godina, koja ih potiče na različite igre s roditeljima i vršnjacima, posebno u prirodi, a uz knjigu su darovani poster, sličice te majice. /IKA/

M I R

Zemaljski mir

Od pamtvika je težnja ljudi da žive u miru rad čega su svoje želje usmiravali na take putove kojim će najpravednije doći do njega. Putovi do mira mogu biti različiti, a najubidljiviji je onaj koji drugim ljudima ne pravi smetnju da i oni žive u miru. Najpre su ljudi mir svaćali ko vrelo iz kojeg su se napajali zemaljskom srićom, kad u njem caruje pravda koja ljudima omogućava da mogu radom stići blagostanje, šta je osnovni cilj njegovog opstanka i budućnosti.

Što je šira zajednica u kojima ljudi žive tim je teže ić putom koji vodi do mira. Da bi ljudi ostvarili tu svoju iskonsku želju, oni se u suživotu sa drugima sućeljavaju sa njevim vrlinama i manama, sa njevim razlićitostima. Sve dok mogu privatiti svaćanje života ljudi iz svog okruženja, dok se med sobom podnose, dotleg ima i mira. Iz svekolikog okruženja u kojima žive nađu se i taki ljudi koji traže drugaćiji put do mira, pa često izazivaju protivljenje iz čega obićno izrasta sukob, a on ne iće brez nasilništva, brez nepravde - a onda mira više nema.

Sa mirom iće i srića, a ona je potpuna kad ćovikova duša i tilo u isto vreme ne trpe nedaću, a ta je težnja u ljudima od iskona, koju potvrđuju i danas kad se nađu, napose kad se nisu vidili duže vreme, njegov poćimaju pozdravom i uobićajenim upitom: "Kako si?", na koji obićno slidi odgovor: "Dobro sam!" Ovim odgovorom je ćovik pokazao da je duševno i tilesno zdrav, da živi u miru, da nema briga il nedaća koje bi mu ga poremetile. Koliko bi samo niki ljudi tušta platili, često od neizmarnog bogatstva, da mogu uneti mir u svoj život, da mogu mirno spavati. Danas smo svidoci kako se pojedinci med sobom uništavaju rad nezadovoljstva, najćešće pri diobi ogromnog, naravno nezakonito stećenog, bogatstva. To je i potvrda da mir i srića iću zajedno, a da njim za suputnika ne treba materijalno bogatstvo.

Ljudima mir pruža mogućnost da radom stiću blagostanje, ćiji će njim rast pomoć na putu do sriće, jel ne treba da brinu za svoj opstanak i budućnost svoji potomaka, a to njim je i osnovni životni cilj. Ovo je moguće samo kad ji i šira zajednica štiti na putu do takog mira koji njim ocigurava budućnost. Jel, moć ćovik da ima šta god oće, al ako mu je budućnost neizgledna, ako joj ne vidi kraj, nemoć imati za život najpotriebnije: duševni mir. Rad tog je jedna od najlipći želja, u bilo kojoj zgodi, kad kogod drugom nuz zdravlje zaželi i obilje duševnog mira. Tim mu je zaželio ono što svakom treba - potpunu sriću.

Kristov mir

"...Mir vam svoj ostavljam,
mir vam svoj dajem..

Pružite znak mira jedni drugima..."

Posli ovi Isusovi rići koje svećenik upućuje virnicima na svakoj svetoj misi, oni se jedni drugima obraćaju: "Mir s tobom!", jedni drugima pridaju Kristov mir. Svaćanje o zemaljskom miru Isus je ljudima upotpunio naukom da je mir nebeskog porekla. Naime, Bog je navistio mir po Isusu Kristu, zapiso nam i evanđelista Luka: "Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi." (Lk 2,14), jel je Isus mironosni kralj (Lk 19,38), kako ga je doćekalo i pozdravilo mnoštvo kad je ušo u Jeruzalem. Isus je to Božje poslanje potvrdio i u prisprodobama: "Idi u miru" (Lk 8,48) otpustivši bolesnu ženu koju je izlićio, il "Hajde u miru!" (Lk 7,50) kojim je rićima otpuštio grišnu ženu... Ove Isusove primere su slidili i njegovi ućenici kad su nuz pozdrav gradovima nudili i spas u Isusu: "U koju god kuću ućete recite: 'Mir ovoj kući'..." (Lk 10,5-9). Brezbrojeno je potvrda poslatog nam nebeskog mira. Od onda pa do danas najveća težnja virnika, koji slide Isusov nauk, je ko zna koliko puta molitvom ponavljana želja za mirom...

Mir nama

Taj nebeski mir želimo i mi sad kad smo u našoj državi svidoci nerazumnog rušenja, uništenja, ubijanja ljudi... stvaranja toliko nesrića samo zato što politićki moćnici nerazumno, tvrdoglavo oće da ostvare svoje želje, a pri tom ne biraju naćin i ne vode raćuna o ljudskim ųrtvama i razaranjima. Materijalne ųrtve će se jednog dana nadoknaditi, al unesrećeni neće moć zaboravit pritrpljene patnje i ųalost za izgubljenim životima srodnika.

Još prija nastanka ovog sukoba, zašto ga otvoreno ne zvati ratom, virnici su molili za mir, Crkva se takoće zauzela za mirno rešenje spora na našem prostoru - brez uspiha, kako se pokazalo. Kad je rat poćo, med prvima je papa Ivan Pavao II. osudio nasilje i politićare pozvo na mirno rešenje spora. Nije pomogla ni njegova pismena molba da barem u vreme dva prošla Uskrsa ućuti oruųje, da prestane nasilje, kako bi kršćani i drugi ljudi dobre volje mogli u miru proslavit blagdan Isusovog Uskrsnuća. Naųalost, ni ovaj blagdan nije razgalio um moćnika, koji su izazvali sadašnje stanje, sigrajući se ljudskim sudbinama.

Od pamtvika je bilo zla med ljudima, na njegov je ukazo Isus i na prisprodobi, koja se odnosi i na spominute moćnike, izazivaće ovog rata: "Dobar ćovjek, iz dobre riznice svoga srca, iznosi dobro, a zao ćovjek, iz zle riznice, iznosi zlo, jer mu usta govore onim čega je prepuno srce" (Lk 6-45).

Najveća mana ćovićanstva, najnapridnije zajednice na Zemlji, je nepotriebno ubijanje ljudi i nerazumno uništavanje onog šta su oni stvorili - taku osobinu nema ni jedna životinjska zajednica na ovoj planeti.

Da se moćnici urazume, virnici i dalje mole za nji - a krivcima neka sudi Stvoritelj.

Ovom brezumlju virnici se i dalje suprostavljaju, dok ono ne prestane, najmoćnijim oruųjem vire, i ovom molitvom, koja je lipo spivana u svetoj pismi "Dobri kralju mira", koju virnici često pivaju na kraju svete mise:

Dobri kralju mira, svevišnji Bože naš,
milostivo Srce, za mir Te molimo.
MIRA DAJ SRCIMA, MIRA OBITELJIMA,
MIRA NARODIMA, MIRA CIJELOM SVIJETU...

Alojzije Stantić

Piše: Jakob Pfeifer

ISUS PO OBJAVI ILI PO MENI?

"Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao! Njega slušajte!" (Mt 17,5; Mk 9,7; Lk 9,35)

JA SAM SVJETLO, A TI ME NE VIDIŠ!
JA SAM PUT, A TI ME NE SLIJEDIŠ!
JA SAM ŽIVOT, A TI ME NE TRAŽIŠ!
JA SAM ISTINA, A TI MI NE VJERUJEŠ!
JA SAM UČITELJ, A TI ME NE SLUŠAŠ!
JA SAM VOĐA, A TI ME NE PITAŠ!
JA SAM TVOJ BOG, A TI MI SE NE MOLIŠ!
JA SAM TVOJ NAJBOLJI PRIJATELJ, A TI ME NE LJUBIŠ!
AKO SI NESRETAN, NEMOJ MENE KRIVITI!

(Francuski spis iz 1632)

Raskol-nejedinstvo nije po Isusu koga je Otac objavio. Isus je "učinjen" razlogom raskola-nejedinstva, jer su ga ljudi "stvarali-učinili" i još uvijek ga "stvaraju-čine" po svojoj mjeri. Istina, stari Šimun je rekao: "Gle! Ovaj je određen za propast i uzdignuće mnogih u Izraelu, za znak kojemu će se protiviti..." (Lk 2,34).

Ima još mnogih koji ga uopće ne prihvaćaju, ne priznaju. Mnogima je još uvijek "Znak komu se protive". No, Isus je rekao: "ako hoćeš...". Pa što je s nama koji ga hoćemo, koji ga prihvatismo i prihvaćamo, priznajemo, ispovijedamo, za Njega ili o Njemu "svjedočimo" ovdje na zemlji: što je s nama koji prihvatismo Njegov križ, kao "jedini znak spase-nja"?

Komu se mi protivimo? Njemu ili jedni drugima? Koga se više treba bojati: Boga ili ljudi? Što je s nama kršćanima, sa svim različitim denominacijama koje se "kriju" iza imenice vjernik? A On nas sve prihvati, "daje da sunce sija i dobrima i zlima". I kaže da nije njemu do propasti grešnikove, nego da se obrati i da živi. Zato je za sve nas kršćane-vjernike jedan od velikih znakova i plod obraćenja upravo nastojanje oko jedinstva "svim umom svojim, svom snagom svojom i svim srcem svojim".

Kad danas gledamo nas kršćane, onda je lako shvatiti da se i na nas mogu primijeniti riječi koje je Tatjana Goričeva izrazila u naslovu svoje knjige: "Vrijednost kršćanstva i nevrijednost-nedostojnost kršćana".

Tako onda, čitajući i razmišljajući nad gornjim tekstom iz 1632. godine, možemo doista ponoviti: "Ako si nesretan, nemoj mene kriviti!" Isus bi mogao danas reći: **Ako među vama danas nema jedinstva, nema živog zajedništva, nemojte mene kriviti!**

A dokument *Ut unum sint* će u svojoj 6. točki kazati: "Jedinstvo cijeloga raspršena čovječanstva jest Božja volja. Iz tog razloga poslao je Sina svoga da on po svojoj smrti i uskrsnuću daruje Duha ljubavi. U predvečerje svoje muke na križu sam Isus moli Oca za svoje učenike i za sve one koji će u njega vjerovati, da budu jedno, da budu živo zajedništvo. Otuda ne samo dužnost nego i odgovornost koja s obzirom na Božji naum obvezuje sve ljude koji kroz krštenje trebaju postati Tijelo Kristovo, i to ono tijelo u kojem se treba posvema ostvariti pomirenje i zajedništvo." Kako je moguće ostati podijeljenima kad smo u krštenju bili "uro-njeni" u smrt Gospodnju, to znači u sam onaj čin u kojem je Bog po Sinu razorio zidove podjele? "Ta se razdijeljenost očito otvoreno protivi Kristovoj volji; ona je sablazan svijetu i najsvetijoj zadaći: propovijedanju evanđelja svakom stvoru, nanosi štetu."

RAZGOVOR S KARDINALOM FRANJOM KUHARIĆEM

STAROST JE MILOSNO VRIJEME!

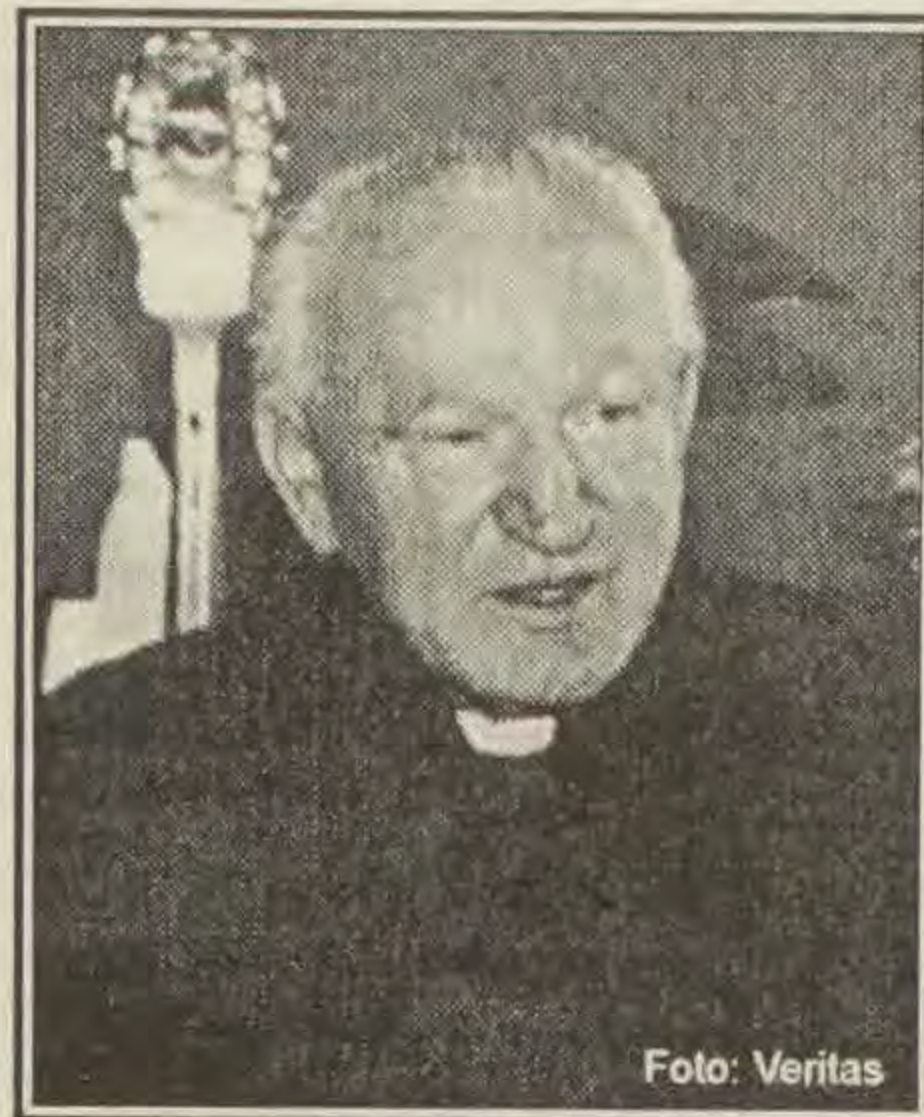

Foto: Veritas

Povod našem razgovoru jest nedavno objavljeni i na hrvatski jezik prevedeni dokument Papinskog vijeća za laike, pod naslovom *Dostojanstvo i poslanje starijih u Crkvi i u svijetu*. Dokument je izraz osobite skrbi koju Crkva posvećuje starijim osobama. Preko tog dokumenta htjeli smo dotaknuti našu crkvenu i društvenu stvarnost u odnosu na starije.

Vrijeme Uskrsa vrijeme je buđenja nade i radosti koju doživljava svatko tko se susretne s proslavljenim Gospodinom. Kardinalove riječi žele biti ohrabrenje i utjeha svim vjernicima i ljudima dobre volje da se približe Kristu u trenucima odbačenosti, bolesti ili staračkih poteškoća i križeva. Sigurni smo da je Kardinalova dob, te s njom povezane povremene ili stalne zdravstvene poteškoće, najuvjerljiviji dokaz vjerničke ozbiljnosti i neslomljive nade, unatoč svim životnim križevima.

● **Je li ova Godina starijih osoba, na neki način, pokazatelj da se staračka dob, i starije osobe uopće, redovito zanemaruju, a iznimno ih se sjetimo?**

□ **KUHARIĆ:** Danas se postavlja pitanje odnosa prema starijim osobama i kaže se da se starije osobe zanemaruju, da im se ne posvećuje zaslužena pažnja. Ako je to doista tako, onda je to odraz stanja duha, odraz civilizacije koja čovjeka promatra materijalistički, tj. gleda ga kroz njegovu korisnost. Takvi stare ljude smatraju suvišnima, jer više nisu društveno korisni. Zato odnos prema starijim osobama treba ispitati već u obitelji, u župi i u Državi. Sigurno je da stare osobe zaslužuju svu pažnju i poštovanje. Ako gledamo samo na njihovu ulogu u obitelji i u društvenoj zajednici, onda je jasno da su oni ugradili cijeli svoj život u tu ljudsku zajednicu. Ugrađivali su svoj rad, svoje sposobnosti i brige, te zaslužuju da im već u obitelji njihovi mlađi sve to vraćaju s poštovanjem i sa zahvalnošću. Na žalost, ako prevlada krivo mišljenje da je čovjek vrijedan samo onoliko koliko daje i koliko je koristan, dakako da onda, s tog stajališta, stariji ljudi neće biti previše poštivani i osjećat će se suvišnima.

U jednom njemačkom gradu bila je poplava, u kojoj su i dva staračka doma teško oštećena. Uprave domova poslale su poziv djeci tih staraca i starica da dođu po svoje roditelje i da ih odvedu k sebi dok ih domovi ne mogu ponovno primiti. Dogodilo se to da je samo dvoje djece došlo po svoje stare roditelje, a svi drugi nisu se niti javili. To je jedan simptom odnosa prema starima. Mnogi se ponašaju kao da su jedva dočekali da ih se riješe, da se tako oslobode brige za njih i svake odgovornosti. To je materijalistički duh, koji čovjeka shvaća na krivi način, a to stari ljudi osjete.

(nastavit će se)

/"Veritas", br. 4/99/

Piše: Stjepan Beretić

Sombor u brojkama

Kalački kanonik Katona István u prvom dijelu svoje znamenite knjige *Historia Metropolitanae Colocensis Ecclesiae* na 135. str. pod brojem 88 spominje nekoliko podataka o somborskoj župi. Između ostalog ističe da se grad Sombor u nekim dokumentima spominjao kao selo, a od 1733. godine kao kameralni gradić, da bi se od 1751. i službeno prozvao slobodnim kraljevskim gradom. Godine 1731. imala je župa 800 vjernika doraslih za svetu ispovijed, 1734. godine 943. Godine 1748. bilo je u gradu 1737 katolika. Godine 1756. župa broji 1227 doraslih za svetu ispovijed. U župi je 1762. godine bilo 1556 za ispovijed doraslih, i 293 nedorasle osobe. Godine 1767. somborska župa ima značajke dvojezične župe. Tada je u župi bilo 2170 Hrvata i 205 Nijemaca. Godine 1783. bilježi Katona da je u Somboru 3814 Hrvata, Mađara, Nijemaca i Slovaka doraslih za svetu ispovijed i 495 nedoraslih. U to vrijeme se u Somboru u crkvi već čuo i mađarski jezik. Te, 1783. godine je u Somboru, pored spomenutih katolika, 8900 pravoslavnih Srba. 1791. godine bilo je u Somboru već 4133 katolika. Poslije otaca franjevac župničke dužnosti su u Somboru obavljali najprije Stjepan Jagodić od 1781. godine, pa onda Matej Slatković od 1785. godine. Dok je župniku Jagodiću za župnu crkvu služila kapela svetoga Roka u groblju, dotle je Slatković od franjevac preuzeo crkvu Presvetog Trojstva koju su, kako Katona kaže, oci franjevci izgradili preuredivši nekadašnje tursko svetište (Katona, navedeno djelo, str. 135). Muhi János u svom djelu *Zombor története*, (*Povijest Sombora*), Sombor, 1944, na 130. str. ističe da je 1785. godine Sombor brojao već 13.360 stanovnika, spominjući pri tome da je prigodom razvojačenja grada grad napustilo puno Srba, a kod proglašenja slobodnim kraljevskim gradom puno Hrvata. U istoj knjizi na 136. i 137. stranici čitamo da je Sombor poslije oslobođenja od Turaka 1699. godine imao 270 kućanstava. Pretpostavlja se da su i Hrvati i Srbi u to vrijeme živjeli u obiteljskim zadrugama, koje su brojale najmanje 6-10 članova. U to vrijeme je Sombor imao dvije do tri tisuće stanovnika. Godine 1720. je popis stanovništva dokazao da je grad imao 2936 stanovnika. Kraj 18. stoljeća je grad Sombor dočekao s gotovo 15.000 stanovnika.

Sonćanski župnik Jagodić prvi svjetovni svećenik kao somborski župnik

O dvojici prvih somborskih župnika, koji su kao svjetovni svećenici preuzeli župu, znamo vrlo malo: Stjepan Jagodić je za svećenika zaređen 1747. godine. Bio je kapelan u Baji, Kalači i Santovu. 1752. godine je bio kapelan u Dušnoku kraj Kalače, 1754. župnik u Kolutu, 1762. u Santovu, a 1771. u Sonti. On je prvi svjetovni svećenik koji je 1781. godine od franjevac preuzeo somborsku župu kao župnik. Kratko je župnikovao u Somboru. Umro je 18. srpnja 1784. godine (Katona, *Historia Metropolitanae Colocensis Ecclesiae*, 2. dio, str. 442).

U vrijeme župnika Jagodića još uvijek su se na somborskim salašima uočavala crkvišta na Bukovcu, Nenadiću,

Gradini, Čičovima, na Rančevu, Biliću, u Šaponjama i tako dalje (Muhi János, *Zombor története*, Sombor, 1944, str. 110-112). Ta su crkvišta bila svjedočanstvo o brojnim naseljima i crkva-ma koje su na području Sombora postojale u srednjem vijeku.

Među somborskim župnicima jedan Zagrepčanin, bivši isusovac

Matej Slatković je rođen u Zagrebu 1754. godine. Svoje školovanje je započeo u rodnom Zagrebu, da bi zatim među novake Družbe Isusove stupio u slovačkom Trenčinu 1770. godine. Kad je Družba Isusova raspuštena, Slatković je stupio među klerike Kalačke i Bačke nadbiskupije. Po završetku studija bogoslovije, 1779. godine je postao kapelan prvom subotičkom župniku - svjetovnom svećeniku dr. Stipanu Raniću. Onda je 1782. godine bio imenovan ceremonijarom pomoćnom biskupu, a 1783. samom nadbiskupu. 1784. godine je bio imenovan dušnočkim župnikom, dok je 1785. godine postao somborski župnik i "prisjednik" suda Bačke županije. Umro je 1805. godine (Katona, 2. dio, str. 480).

Isusovci raspušteni, franjevcima oduzete župe

Mađarskim biskupima, pa tako i kalačko-bačkom nadbiskupu, nije bilo teško uzeti franjevcima župe. Na ruku im je išla državna vlast. Družbu Isusovu je dokinuo papa 1773. godine. Na području tadašnje Mađarske imali su isusovci 18 kolegija, 23 samostana i 8 misijskih postaja s 559 svećenika, 179 članova je bilo na školovanju, a imali su još i 201 brata laika. Puno su značili isusovci za prosvjetu Hrvatske, Slovačke i Mađarske toga vremena. U njihovim školama se školovalo 9200 đaka. Još dalekosežnije posljedice za duhovni i uopće kulturni život u državi imao je zahvat Josipa II. On je naime 1782. godine započeo raspuštanje samostana ostalih redovničkih zajednica. U svemu je zatvorio 134 muška i 6 ženskih samostana s 1184 redovnika i 190 redovnica. U tom valu je franjevcima u Somboru, Baču i Subotici oduzeta župa, dok su somborski franjevci ostali i bez crkve i bez samostana. Kad je župnik Slatković umro, 1784. godine dokinuo je Josip II. i biskupijske bogoslovije. Ostavio je samo tri generalna sjemeništa: za Hrvatsku u Zagrebu, za slovačke krajeve u Bratislavi i za preostale dijelove Mađarske u Egeru (Szilas László, *Kis magyar egyház/történet*, Rim 1982, str. 138). Tako je i somborski župnik Slatković, kad su zatvorena isusovačka učilišta, kao isusovački bogoslov 1773. godine pristupio kalačkim i bačkim klericima, da bi se onda 1785. godine našao u Somboru kao drugi svjetovni župnik.

Uređuje: s. Blaženka Rudić

TRI LATICE GOSPINE ZAJEDNICE

U prošlom broju Zvonika pročitali smo nešto općenito o povijesti Družbe sestara Naše Gospe. U ovom broju predstavljamo njihove kuće u našem gradu.

Ova Gospina Družba rasla je, cvala i donosila obilne plodove na ovim ravnim njivama i među ovim blagim ljudima. No, od nekadašnjeg prekrasnog cvijeta od dvadesetak latica - dvadesetak kuća Družbe na ovim prostorima ostale su još samo tri.

Prvo "novo" gnijezdo

Starije gospođe, naše sugrađanke, rado se sjećaju i spominju sestre Naše Gospe, vrsne učiteljice i odgojiteljice koje su imale školu za djevojke u svom samostanu na nekadašnjem Zrinjskom trgu. Kad im je taj prostor oduzet, nastanile su se u Harambašićevoj ulici br. 7. Tu su prisutne već 53 godine. Sestre su radile s djecom katehizirajući i držeći privatne satove. Uljepšavale su svečanu liturgiju u katedrali sviranjem i pjevanjem, radom s dječjim i mješovitim zborom, što još i danas čine. Resile su katedralu kao sakristanke. Dvorile su svećenike - župnike i kapelane, kao i stare i bolesne svećenike u domu Josephinum.

Susretali smo ih mnoge, i nasmijane, na vratima njihove kuće u Harambašićevoj. No, zbog opadanja broja zvanja i drugih uzroka sestre su morale napustiti mnoga od nabrojanih djela apostolata.

U sjeni katedrale

Sestre Naše Gospe su već 41 godinu prisutne u zgradi Biskupije. Došle su na molbu biskupa Zvekanovića. Preuzele su kuhanje, pranje, spremanje, tajništvo, rad u vrtu, na porti... Kad je otvorena zgrada Sjemeništa i tamo su dale svoj doprinos radeći kao profesorice i učiteljice glazbe. Kad je apostolski rad bio u punom cvatu tu je bilo čak 10 sestara, 2 novakinje i nekoliko kandidatica. No, tijekom godina prilike su se tako izmijenile da su sada tu prisutne još samo 4 sestre koje čine zdušno ono što mogu. Susrećemo ih na porti, u knjižari Biskupije, u kapelici...

Pod Gospinom zaštitom

U župi Isusova Uskrsnuća u blizini crkve i parka jedna obična kuća skriva neobičnu stvarnost: sestre u poodmakloj dobi i već narušena zdravlja darivaju svoje dane Gospodinu i svim

ljudima koje nose u svojoj patnji i molitvi.

To je samostan "Anuncijata" sagrađen prije 18 godina i posvećen Navještenju Bl. Dj. Marije. Velika i svijetla kapelica s Prisutnim Gospodinom sunce je i izvor života ovoj zajednici, a ona je

srce župe. Sestre su nekada katehizirale, uređivale crkveni prostor, organizirale priredbe u crkvi, vodile crkveno pjevanje. Ponešto od toga i sada konkretno vrše, a sve ostalo nose u svojim molitvama i trpljenju za Tijelo Kristovo - za Crkvu.

Časna majka Anuncijata
(prva vrhovna glavarica)

Bačke sestre Naše Gospe

Ove godine navršava se 125 godina prisutnosti školskih sestara Naše Gospe u gradu Subotici. Do 1930. godine one su djelovale kao članice Kaločke Družbe. 1931. godine su se osamostalile kao Bačka Družba. 1941. godine Družba se razdijelila zbog povijesnih datosti. Veći broj članica Družbe pripao je opet Kaloči, a manji broj se preselio u Zagreb. Nakon nekoliko godina opet su se pomicala državne granice.

Sestre mađarskog jezičnog područja ostale su u ovim krajevima s kućom Maticom u Subotici. Kao samostalna Družba papinskog prava priznate su 1968. godine, te su i danas prisutne i djeluju među vjernicima Mađarima pod imenom Bačke sestre Naše Gospe.

Sestre u samostanu "Anuncijata" u župi Isusova Uskrsnuća

I na kraju...

... kao što je sjeme ove Družbe već puno puta bilo posuto, trunulo i nanovo klijalo na ovim prostorima, tako i sada želi biti sjeme za neka bolja, nova, buduća vremena, želi biti "ZNAK BOŽJE LJUBAVI prema svim ljudima dobre volje".

(Podatke dostavila s. M. Anđelina Kujundžić)

S MARIJOM,
SVIBNJA KRALJICOM
I S NEIZREČIVIM UZDASIMA
DUHA SVETOGA U NAMA -

IZMOLIMO MIR
OD BOGA OCA
I GOSPODINA NAŠEGA
ISUSA KRISTA,
PO DUHU SVETOM
KOJI NAM JE DAN

Duše mira,

u kojemu se izražava
dubinski sklad Oca i Sina,
ti si uosobljeni božanski mir.
Dođi i podijeli s nama taj dubinski mir
da nas uskladiš s Kristom i s Ocem.
Dođi i daj da okusimo onaj intimni mir
dubinskog sklada našeg bića s Bogom,
jer je to također
i dubinski sklad s nama samima.
Daj da taj mir tražimo
svojim ponašanjem
kojim se nastojimo
u svemu svidjeti Gospodinu.
Oslobodi nas od uznemirenosti i tjeskoba
koje nas smućuju da ne ljubimo
Boga cijelim svojim srcem.
Neka sigurnost u božansku dobrotu
i zanesenjačko povjerenje
u Očevu brigu u nama
nadvladaju svaku brigu za budućnost
da živimo u trajnom miru.
Neka nam mir našeg sklada s Bogom
pomogne da očuvamo mir sklada
sa svima onima koji nas okružuju.
Ti koji širiš mir,
učini nas tvorcima mira
pomiriteljska duha i plemenita srca
na putevima ljubavi.
Daj da slijedimo sva nadahnuća
kojima nas želiš voditi
putovima mira, mira naše savjesti,
mira društvenih odnosa,
svemirskog mira.
Uspostavi u nama kraljevstvo mira
kao vjerodostojan znak
Kristova Kraljevstva.

Jean Galot

MOLITI KAO MARIJA

Želim moliti kao što si ti molila,
zanosom cijelog bića,
Djevice koja si posjedovala
sreću čistoga srca,
pogleda koji vidi Boga.
Želio bih meditirati
božansku riječ,
okusiti je u tišini,
pustiti je da
prodre u moj razum
i u moje postojanje.
Kao ti, htio bih
prihvatiti Spasitelja
jednostavnom dušom,
i otvoriti se sasvim
njegovoj prisnosti,
bez ikakve suzdržanosti.
Htio bih potpuno primiti
njegovu prisutnost,
voljeti je, željeti je,
i otkriti u njoj
neizrecivu tajnu,
tajnu sasvim bliskoga Boga.
Htio bih s tobom
produbiti svoju vjeru
razmatrajući Isusa.
S tobom, htio bih
učvrstiti svoju nadu,
istražujući njegovo lice.
Ti si molila, Marijo,
kao što si disala
i kao što si živjela,
jer se tvoj život sastojao
od toga da misliš na svog sina,
da mu daješ sve.
Kao ti, htio bih živjeti
od jednog dugog pogleda,
koji se predaje Isusu,
disati molitvu dišući ljubav,
u radosti što sam njegov.

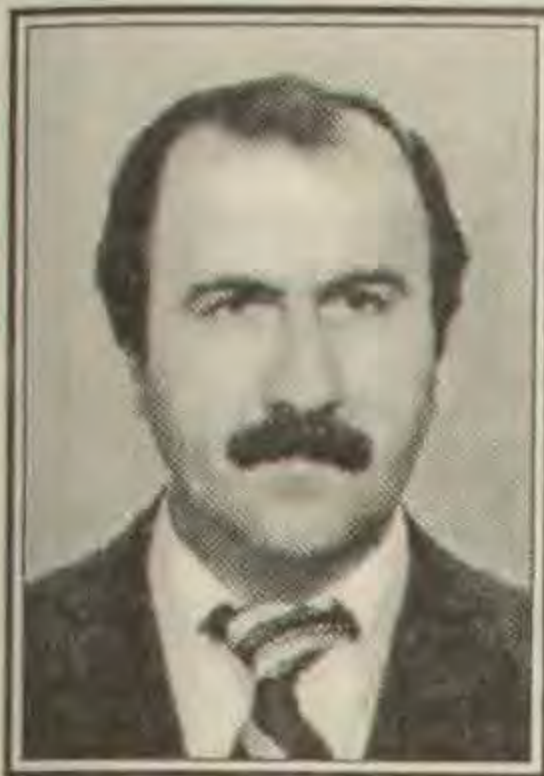
J. Galot

TUJA MOLITVA DUŠE

Molim vas.
Utihnite na tren.
Utihnite puške
Utihnite topove
Što smrt siju.
Molim vas.
Utihnite.
Čujete li jecaje anđela
Nad sudbinom čovjeka?
Čujete li tihu molitvu
Majke Djevice Marije
Nad svojom djecom?
Utihnite.
Utihnite.
Čujte ono što se čuje
Što ne želite čuti.
Čujte jecaj majke za sinom
Čujte plač djece za ocem
Čujte plač žene za mužem.
Utihnite.
Utihnite.
Čujte savjest svoju
Iz dubine duše.
Čujte glase
Nerođene djece
Čujte uzdah
Predaka mrtvih.
Utihnite.
Utihnite.
Čut ćete što vam velim
Čut ćete nas
Čut ćete njih
Čut ćete sebe
I reći ćete i sami
Utihnite.

Alen Kumer

In memoriam

LAJČO CRNKOVIĆ

(1945 - 1999)

**AKO TKO HOĆE SLUŽITI MI,
POČASTIT ĆE GA MOJ OTAC**

Na uskrsnu srijedu ujutro, 7. 04. Gospodin je iznenada s ovoga svijeta pozvao k sebi Lajču Crnkovića, uzornog vjernika, muža i oca, načelnika Pastoralnog vijeća župe sv. Roka u Subotici.

Lajčo se rodio u Subotici 7. 01. 1945. od oca Marka i majke Jozefine r. Sarić. Vjenčao se s Maricom Milodanović 6. 05. 1978. godine. Bog im je podario troje djece Jasnu, Antu i Ljubicu. Jasna je od prošle godine kandidatice u Družbi sestara Kćeri Milosrđa u Zagrebu.

Gotovo od svog vjenčanja Lajčo je član Pastoralnog vijeća župe sv. Roka, a od 1995. godine je načelnik ovoga Vijeća.

Lajčina smrt iznenadila je i rastužila mnoge, a najviše njegovu obitelj, rodbinu i cijelu župsku zajednicu na čelu sa župnikom i članovima Pastoralnog vijeća.

Još u utorak navečer bio je na župi. Pomagao je - kako je to često činio. U srijedu ujutro sa svojom suprugom sat vremena je molio za mir u župskom lancu "neprekidne molitve za mir", potom je otišao na svoje radno mjesto. Gospodin je ondje pokucao na vrata njegovog dobrog srca. "Ubrao je njegovu dušu" jer mu je bila mila i prenio je u svoj nebeski rascvjetali vrt da ga pridruži društvu anđela i svetih.

Lajčo je uvijek bio miran, tih, ali veseo i raspoložen, nadasve radin i spreman pomoći uvijek i svima. Stoga nije čudo što su njegova rodbina i župljani ispunili crkvu sv. Roka na sv. misi zadušnici i na molitvenom bdjenju koje je bilo u četvrtak navečer.

Još je više ljudi bilo na njegovom sprovodu, koji je na Kerskom groblju, u petak 9. travnja predvodio subotički biskup mons. Ivan Péntzes u zajedništvu s petoricom svećenika. Prigodnu homiliju održao je župnik Andrija Anišić, a u ime Pastoralnog vijeća od njega se oprostio Stipan Marjanušić.

Prenosimo nekoliko misli iz župnikove propovijedi i iz oproštajnog govora članova Pastoralnog vijeća.

Iz župnikove propovijedi

Teško je nabrojati čime je sve Lajčo doprinio dobrobiti naše župske zajednice. Lajčo je u Pastoralnom vijeću bio tih i povučen. Najviše bez riječi. Listao sam malo zapisnike sjednica Pastoralnog vijeća. Nije zapisano ondje puno Lajčinih riječi. On je jednostavno, kao Marija, slušao i u svom srcu o svemu razmišljao. I onda ostvarivao zaključeno i poticao druge na akciju. Takav je bio naš načelnik! To svjedoči jedna njegova rečenica koju sam našao u jednom zapisniku sjednice Pastoralnog vijeća: "Trebali bismo se svake nedjelje naći poslije mise u devet sati i vidjeti da li treba nešto u župi i crkvi raditi kako ne bismo nešto važno propustili i da ne bismo morali sve na brzinu organizirati." Doista, radio je tiho, nenametljivo, ali ustrajno, marljivo, s ljubavlju. Stvarno je slavio Gospodina svojim radom i svojim životom. I znao se jako radovati uspjelim poslovima a napose duhovnom napretku i duhovnim akcijama u našoj župi. Isto tako je bio jako zabrinut radi problema i poteškoća... Bio je ponosan na svoju Jasnu, što želi postati časna. Volio je svoj hrvatski narod i bunjevački rod. Veselio se što njegov sin Ante lijepo svira i radovao se svakom nastupu svoje

Ljubice u HKC "Bunjevačko kolo"... Lajčo je dobro čuo i razumio Isusove riječi: "Ako tko hoće služiti mi neka ide za mnom." I ustrajno je išao za Gospodinom, živeći pravim kršćanskim životom. Zato sam uvjeren da će doživjeti istinitost Isusove riječi: "Gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga. Ako tko hoće služiti mi počastit će ga moj Otac." Znamo da je Bog proslavio Isusovo ime Lajčinih životom i radom ovdje na zemlji, ali sam isto tako uvjeren da će Isusovo ime biti proslavljeno i zbog Lajčine smrti i poslije njegove smrti kako u njegovoj obitelji tako i u našoj župskoj zajednici.

Iz oproštajnog govora Pastoralnog vijeća

Oko našeg načelnika, Lajče Crnkovića, bilo je zloće, mraka, straha, sumnji... Bilo je mnogo tuge i boli, a tako je teško podnosio patnju i bol drugih ljudi. Spas je Lajčo tražio u Bogu. Njemu se povjeravao, njemu je svakodnevno donosio svoje brige. Krijepio se molitvom i svetim sakramentima...

I u radu je Lajčo tražio spas. Radio je puno u obitelji, na radnom mjestu; pomagao mnogima. I bio je neprestano dežurni majstor u crkvi, u župi, samostanu časnih sestara, u vjeronaučnoj dvorani i bunjevačko-šokačkoj knjižnici "Ivan Kujundžić" i Bog dragi samo zna gdje je sve Lajčo dospio raditi i pomagati... Doista, bio je Isusov radnik - Isusov tesar, Isusov bravar, Isusov električar, nadzornik Isusove kuće. Lajčo i njegova taškica s alatom. Ta slika ostat će nam u trajnom sjećanju. Nećemo ga pamtititi toliko kao čovjeka riječi, nego kao čovjeka djela i čovjeka od riječi. Odgovornost koju je Lajčo preuzeo na sebe, sigurno je i ostvario. On je uvijek za sve našao vremena, ne štedeći sebe i ne misleći na svoju privatnost.

Bio je Lajčo pokretač i drugih, i duhovnih akcija, ne samo radnih i materijalnih. U njegovoj obitelji okupljala se zajednica na molitvu Zlatne krunice.

Zdušno je podržavao sve ono što se na duhovnom polju organiziralo u župi. Posljednji njegov prijedlog bio je da se pokuša s akcijom umjesto cvijeća na grob pokojnika priloge davati za popravak krova naše crkve...

Doista, naš Načelnik bio je svjetionik čija je svjetiljka uvijek imala dovoljno ulja. I zato će nam svijetliti i dalje kao primjer koji nuka na akciju. Svijetlit će nam u Pastoralnom vijeću, u župi, u crkvi... Prepoznavat ćemo svaki dan svijetle tragove koje je ostavljao iza sebe svugdje gdje se pojavljivao. Nama, koji smo iza njega ostali u Pastoralnom vijeću, ostaje obaveza da nastavimo ondje gdje je on stao, s tim da moramo raditi više, jer ćemo morati raditi i ono što je on radio. A puno je radio.

Lajčo! Hvala Ti na svemu što si bio i što si za nas činio kao načelnik Pastoralnog vijeća Crkvene općine naše župe. Molitva, koju si toliko volio i koja Ti je toliko značila u ovozemaljskom životu, povezivat će nas i dalje kao najfinija nit ljubavi, sve do onoga dana kad ćemo se ponovo sresti u vječnosti, da zajedno zauvijek slavimo Gospodina. Amen.

Nakon predavanja na obiteljskim susretima, Lajčo je porazgovarao s predavačem

In memoriam

STIPAN STIPIĆ

Dana 5. 05. 1999. godine navršava se deset godina kako si se preselio u vječni život. Ali Tvoja dobrota i svjetlost života i dalje su svaki dan sve jači i jači u našim srcima.

Sveta misa će biti 5. 05. u 19 sati u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici, a poslije sv. mise pohodit ćemo Tvoju vječnu kuću na Bajskom groblju.

Vječno Tvoji najmiliji:

supruga Anka te djeca Ankica i Jelica s obiteljima.

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Martala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Poljoprivredna apoteka

AgriS
Subotica

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

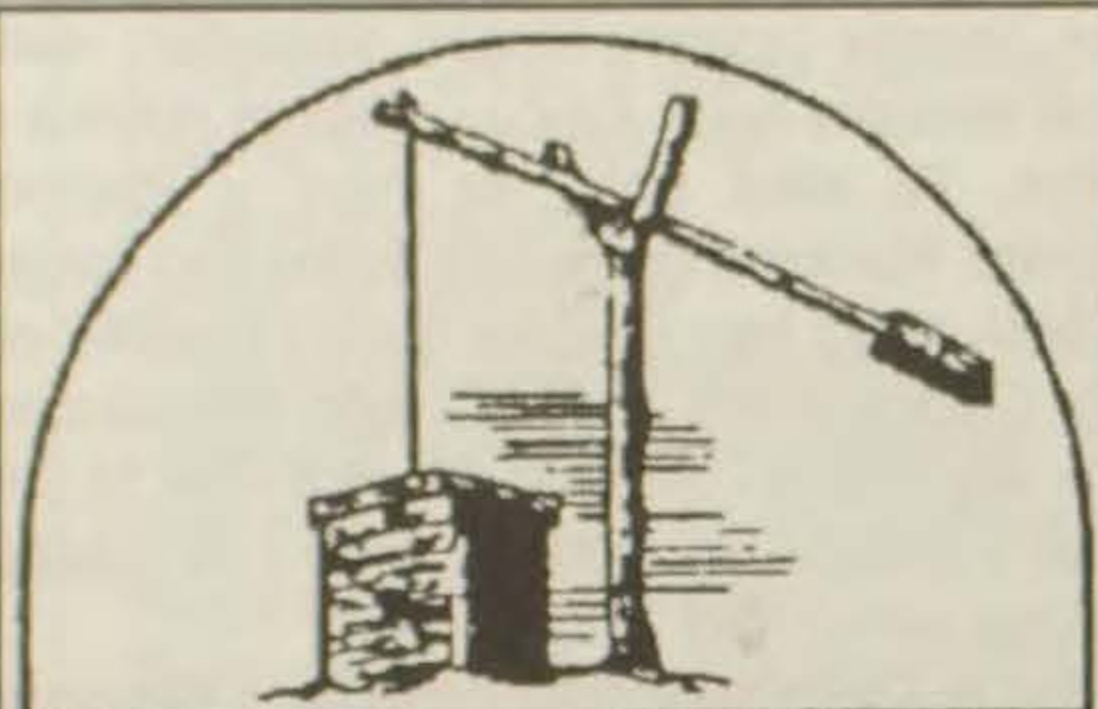
Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- primamo narudžbe za rasad:
paradajza paprike iz
hibridnog sjemena
- dajemo besplatne stručne
savjete

**BOG LJUBI
VESELA DAROVATELJA**

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSTDRUCK PAPIR ZA KORICE "ZVONIK"
DO KRAJA 1999. GODINE!
TOPLO ZAHVALJUJEMO!

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

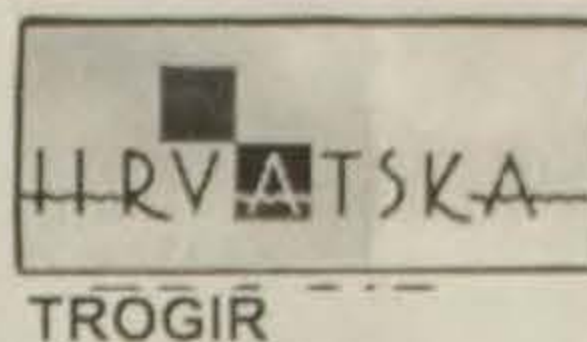
Posjetite
knjižaru
i papirnicu

MAPA 5

u Štrosmajerovoj
ulici u Subotici!

Tel/fax: 21-311

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

- Privatni apartmani
- Izleti brodom
- Rezervacije cijele godine
- Najniže cijene usluga

VLADO TUMBAS
- suradnik turističke agencije -

tel / fax: + 381 24 556 247
mobitel: + 36 309 287 011

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

provider

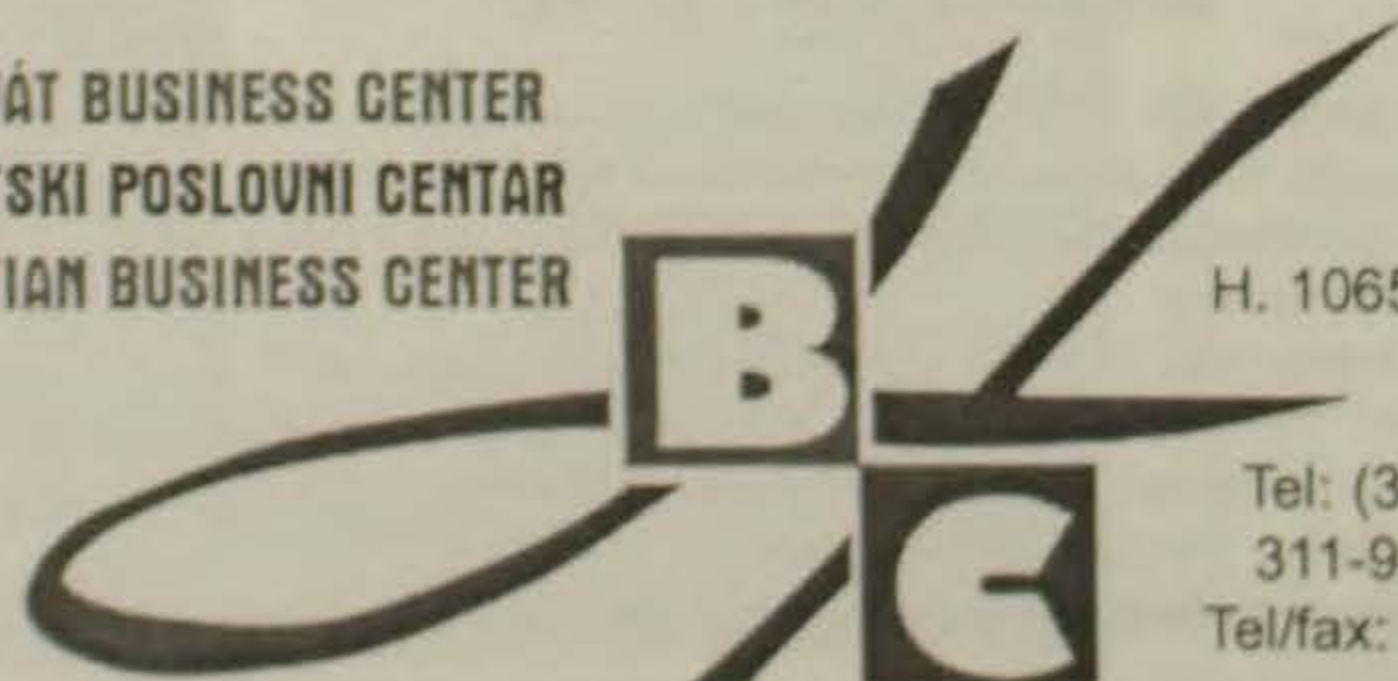
U SUBOTICI

- 30 ulaznih linija na 654-321
- 128K zemaljskog linka
512K sopstvenog
satelitskog linka

555 765
Braće Jugovića br. 5.
Subotica

**ČITAJTE I ŠIRITE
ZVONIK**

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

BANE.

...uvijek, kada poželite lepe stvari.

**IZRAĐUJEMO
KUPATILSKI
I
KUHINJSKI
NAMEŠTAJ
PO NARUDŽBI**

UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 501-106, Tel.: 024/ 501-107

1. 05. u 9 sati
MISA NA BUNARIĆU

Subotica - Aleksandrovo od 15. do 23. 05.

DEVETNICA U ČAST
MARIJE MAJKE CRKVE

u 17 sati: mađarski
u 18,30 sati: hrvatski

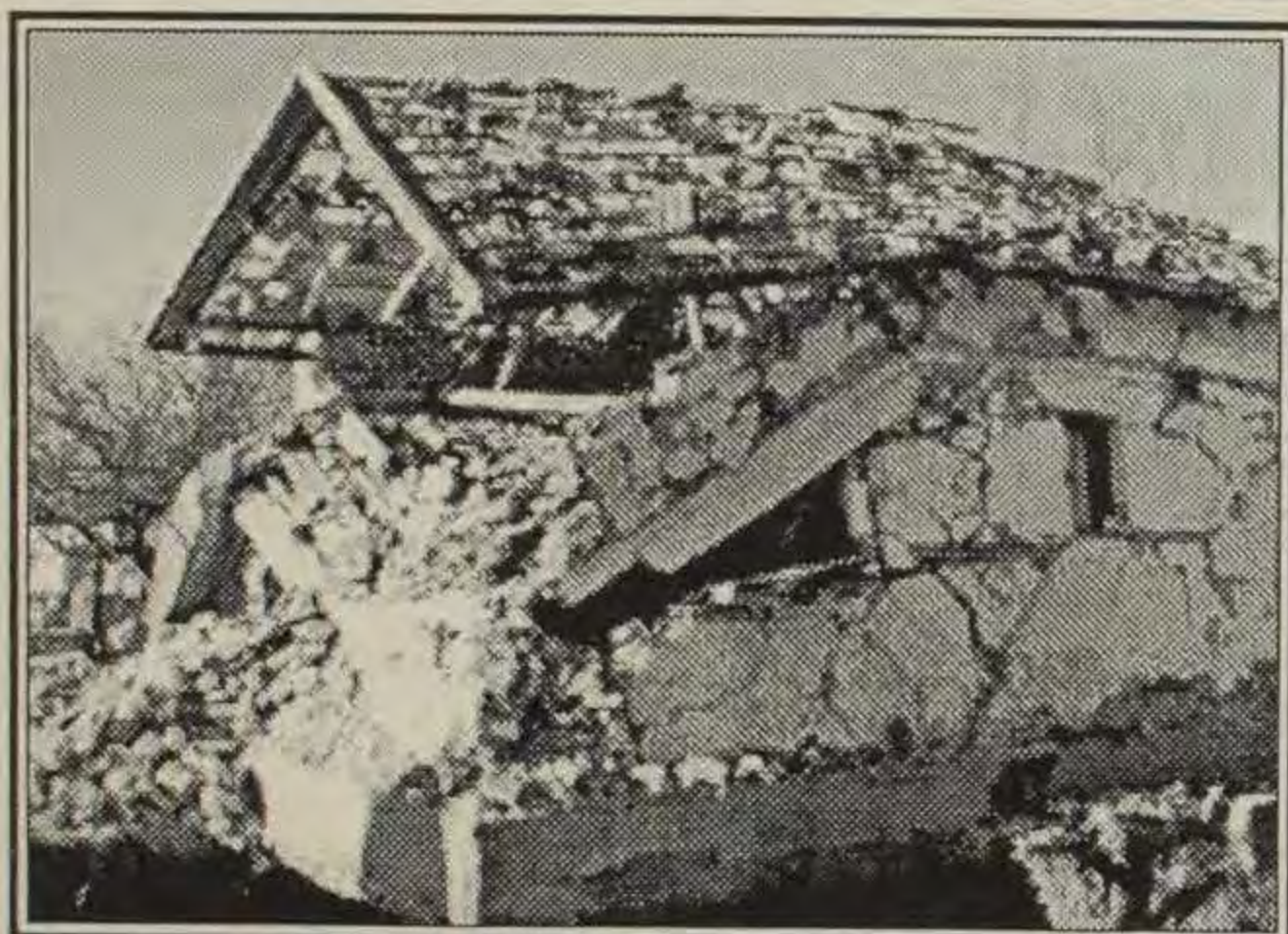
24. 05.

PROŠTENJE U ŽUPI
MARIJE MAJKE CRKVE

sv. mise: u 7,30 sati (mađarski),
u 9,30 sati (hrvatski): za majke s djecom;
u 18 sati: svečana koncelebrirana sv. misa

Subotica

16. 05. u 18 sati u Katoličkom krugu
TRIBINA MLADIH

PISMA O STIPANU

STIPAN JE CILI DAN RADIO
ORO NJIVU I KURUZ SADIO
PA KAD SE NOĆNA SPUSTILA TMINA
DOŠO KUĆI DA UŽINA
I TAMAN JE KAŠIKU U PLADANJ STAVIO
NIKI SE ČUDAN ŠUŠANJ POJAVIO
A KAD MU KAŠIKU DIŽE RUKA
ZAČU SE NEKA STRAŠNA BUKA
PADE BOMBA KRAJ NJEGOVE KUĆE
PA OSTA STIPAN BREZ ČORBE VRUĆE
ZATRESE SE NABIJANICA, KUĆA STARA
ZAČU SE TRESAK STAKLA, LOM ORMARA
ZALJULJA SE STARA LJULJAŠKA, STOLICA
NA STIPANA PADNE KUHINJSKA TAVANICA
SRUŠI SE STIPANU KUĆA STARA
I PORED NJEGA KOMŠIJE MADŽARA
U NEBO ZAUVIK ODLETI LIPA
I SA NJOM TUŠTA KOMŠIJSKOG CRIPA
TA KOJI VAM ĐAVO I ANDRAK U DUŠI
DA SE STIPANU TAKO KUĆA RUŠI
A ZNATEL ČELJADI ŠTA SAD STIPAN RADI
TA OČO JE I DANAS KURUZ DA SADI.

Geza Babijanović
Subotica, 19. 04. 1999.

*Stipan je ušao u pjesmu nakon prvog bombardiranja
Subotice i njegovog pojavljivanja na televiziji.*

GLOBUS

Vlasnik:
Blaško Gabrić

ŠTAMPARIJA BRZE USLUGE

24000 SUBOTICA, Otmara Majera 10, Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

ŠTAMPAMO ZA VAS BRZO, KVALITETNO I JEFTINO:

- Vizit karte
- Plakate
- Kataloge
- Oblasce
- Prospekte
- Nalepnice
- Knjige
- Novine
- Pozivnice
- Kartonsku ambalažu
- Papirnu ambalažu
- Ostalu robu po narudžbi

EKOLOŠKI CENTAR „GLOBUS“

Vrši uzgajanje raznih sadnica. U svom proizvodnom programu ima: hrast, piramidalni hrast, piramidalnu topolu, belu brezu, lipu, jorgovan, gelegunju, dud, tuju i više vrsta živih ograda.

ORGANIZUJTE SE
i ulepšajte vašu okolinu mladim sadnicama.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

DRUGAČIJI OČENAŠ

Oče naš koji jesi na nebesimal

Izuzetno mi dozvoli da drukčije izgovaram ovaj
"Oče naš...". Ne tako, kako sam običavo: Tiho, skrušeno...
I ne tako kratko, kako je pisano...
Svemirom tisuću užasa lebdi!...
Prskaju bombe, topovi ridaju!...
A drski borbeni strojevi podivljalo bruje!...
Dok torpeda probijaju trupla brodova,
oči milijuna majki vlaže se u suzama...
U svijetu caruje paklena buka...
Duša mi je prepuna straha...
Usnice podrhtavaju, a glas se gubi u ovoj strašnoj vici,
te samo, mucajući mrmļjam Ti

Sveti se ime Tvoje!

Gospode, koji sudiš živima i mrtvima, koji vidiš i srca i stomake,
sigurno, Ti si onaj, koji najbolje znaš:
u ovom strašnom trenutku što se sve zbiva u meni.
Već godinama je to tako, godinama želim promjenu.
Ne pripiši mi u zlo što Te sada požurujem molitvom:
Prije nego što bi upalili cijeli svijet, Gospode!!!

Neka dođe kraljevstvo Tvoje!

Ne uzmi, Gospode, ovo poganskim jecajem,
umorna duša ako sada krikne:
Ta još nismo ni zaboravili da je cijela zemlja gorjela!
Suza i krvi bi stotinu puta bilo toliko...
Gospode... Ti si dobar... Ta, ti to ne možeš željeti!
Ali ako ponovo moramo ispaštati,

Neka bude volja tvoja!

Znam. Još Te se mnogi odriču.
Prljavim jezikom grubo Te karaju!
Ne kažnjavaj ih, Gospode, skrušeno Te molim da

Kako na nebu tako neka bude i na zemlji!

Neka bude već jednom mir na zemlji!
I neka ljubav ne ostane i ne bude samo san.

Kruh naš svakidašnji daj nam ga i danas

I budi s nama... Kod svih nas... Koji budno,
s vjerom pogledamo na križ!

I oprostí nam dugove naše

Svima nama, koji svake večeri sumorne ruke
sklapamo na molitvu,
i ne gledaj, Gospode, što samo kazujemo:

Kako i mi opraštamo dužnicima našim.

Ti koji gospodariš nepreglednim poljima,
Ti dobro znaš koliko smo griješili.
Naša duša je umorna, umoran je naš um,
pa smo rijetko stizali do Tebe.

I ne uvedi nas u napast!

Poglavito ne mene, koji sam Tvoj cio, pa ako se prelomi
krst u mojoj ruci, s vjerom se opraštam u tamu groba,
ako jednom Ti... to želiš od mene!

I oslobodi nas od svakoga zla

Od pakla koji ruši svijet...
I učim, Gospode, da čovjek čovjeka više ne ubija na zemlji,
na svijetu da buja cvijeće, a brat da brata ne izda više!
Da se razvedri smijeh naroda,
čija je sudbina još danas maćehinska,
i da ne udare jedan na drugoga.
A sunce da nam svima jednako svijetli!

I sada kada izgovaram AMEN

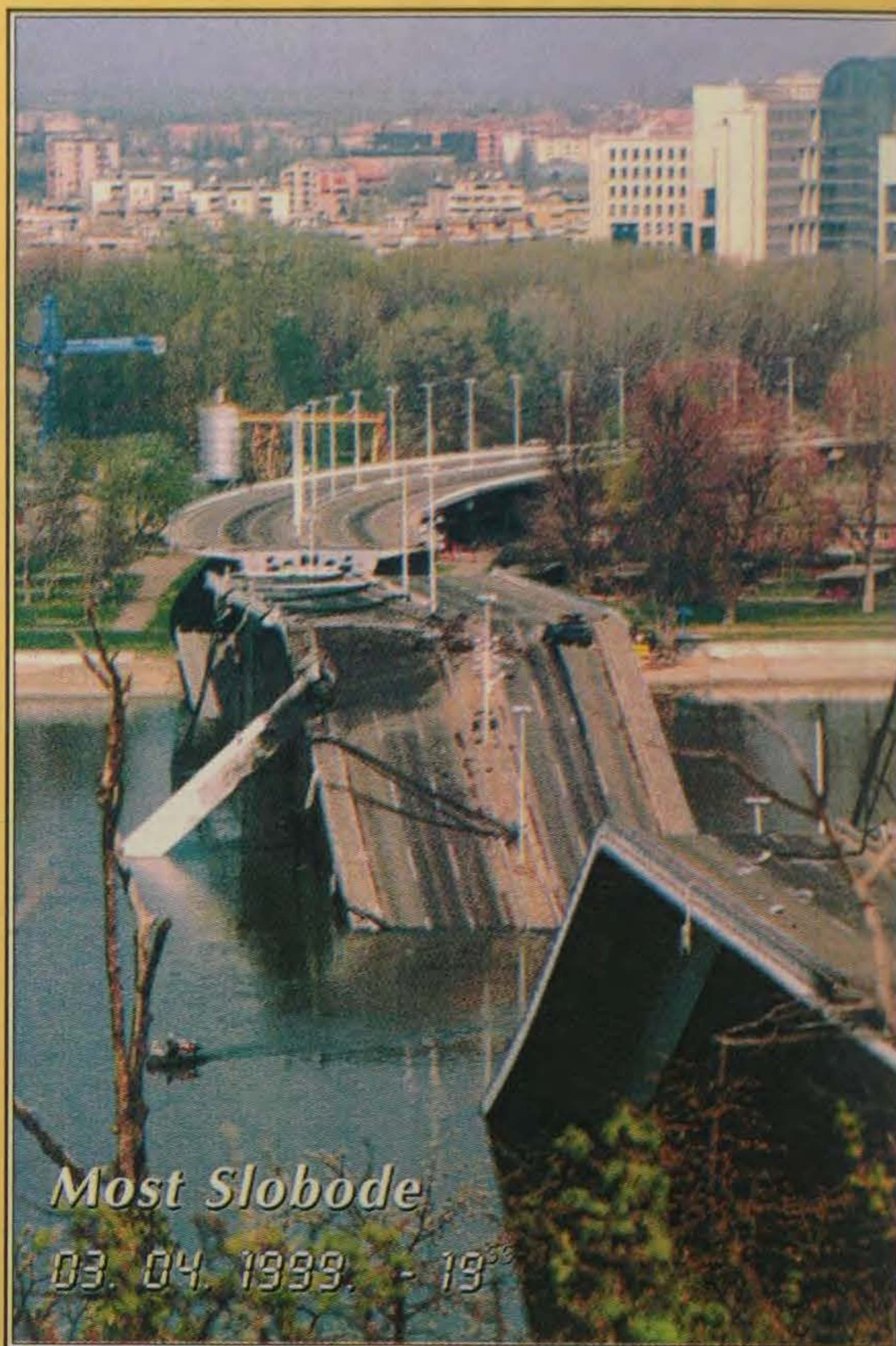
(bdijući za njega mnoge i mnoge noći),
dozvoli mi da dodam poput zadnjeg uzdah a ovu molitvu malu:
Gospode, koji gospodariš gore u neizvjesnosti
i činiš danomice stotinu čudesa,
ti koji bdiješ nad proljećom i jeseni,
i uvijek nas oslobađaš mraza, čiče zime,
čija se briga proširuje na svakog,
koji vladaš milijardama zvijezda...,
koji poznaš i početak i svršetak,
koji upravljaš nedostižnom vasionom
(prije nego što se konačno ne poruši brana) -
Smiri svekoliko ljudstvo!

Učini, Gospode, najveće čudo!!!

Učini, Gospode, najveće čudo!!!

Ljudevit Vujković Lamić - Moco

U rujnu 1939. g., poslije Prvog, uoči Drugog svjetskog rata,
kao da je naslućivao i ovaj sadašnji.

Srušeni novosadski most na razglednici koja je tiskana u okviru
Aktivne protiv rata i razaranja Ekumenske humanitarne organizacije
i vojvođanskog građanskog lista "Nezavisnost"

MOSTOVI

*Svud po čitavom svijetu protječu mnoge rijeke,
rijeke duge i duboke, što razdvajaju nas.
Kroz mutnu vodu gledamo se, a da se ne poznamo,
i naš pogled nosi samo sumnju.*

**A zašto ne sagradimo preko rijeka mostove?
A zašto ne sagradimo most, gdje bismo se sreli?
A zašto ne sagradimo taj most?**

Perche non costruiamo i ponti sopra i fiumi
Perche non costruiamo i ponti cosi ci incontriamo
Perche non costruiamo i ponti.

There must be a way to reach out, across these rivers.
There must be a way, to cross all the rivers together.
Together we can build the bridges,
to reach out to one another.
Together we can build this bridge of love.

Miért nem verünk széles hidakat a víz fölé?
Miért nem verünk végre hidakat
hogy mind - mind találkozzunk?
Jöj verjünk hidat és váljunk hiddá.